

372.1272

๕: 380

๓ ๕

การพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

๕๕ S.A. 2552

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

ตุลาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๕ 363.๕๕

การพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

ตุลาคม 2552

ชูลีพร ดัดงาม. (2552). การพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 2. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:
รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์, อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายรองเพื่อหาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจ
มากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคน และ สามคน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมี 2 กลุ่ม
ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการร่วมพิจารณาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ เป็น
ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยจำนวน 30 คน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษาจำนวน 2 คน
และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ เป็นนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถมที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียน เรียงความ
แบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ประกอบด้วยเกณฑ์การตรวจให้คะแนน 7 ประเด็น
คือ การตั้งชื่อเรื่อง รูปแบบการเขียนเรียงความ การใช้ภาษา เนื้อเรื่อง การนำเสนอ ความสมบูรณ์
ของการเขียนจากภาพ และกลไกประกอบการเขียน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ค่า
ความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ และค่าความเชื่อมั่นของ
ผู้ตรวจโดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน

ผลการวิจัยพบว่า

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring
Rubric) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนน (IOC) อยู่
ระหว่าง 0.75-1.00 ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
(α -Coefficient) 0.962 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
(r_n - Hoyt's ANOVA Procedure) 0.962 ค่าเฉลี่ย ($\bar{R}$) ความเชื่อมั่นของผู้ตรวจกรณีผู้ตรวจสองคน
มีค่า 0.915 และ กรณีผู้ตรวจสามคน มีค่า 0.917

THE DEVELOPMENT OF SCORING RUBRIC IN ESSAY TEST FOR
LEVEL 2 STUDENTS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education Degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University
October 2009

Chuleeporn Dudngam. (2009): *The Development of Scoring Rubric in Essay Test for Level 2 Students*. Master Thesis, M.Ed. (Educational Measurement). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Advisor committee: Assoc. Prof. Nipa Sripairot, Mr. Chawalit Ruayajin.

The main purpose of this study was to develop the criteria for scoring rubric in essay test for level 2 students. The second purpose was to find the reliability of two and three raters. There were two sample groups for this research; the first sample group was for considering the criteria of scoring rubric in essay test and consisted of 30 experts of Thai language and 2 experts of educational evaluation and assessment and the second sample group was for experimenting with the criteria of scoring rubric in essay test who were consisted of 60 level 2 students from Assumption College Primary Section. These students were selected by stratified random sampling. The instrument used in this research was the 7 issues of criteria of scoring rubric: name of topic, pattern of writing essay, language usage, content, presentation, completion of writing from a picture and mechanics of writing. Statistics used in this research were basic statistics, reliability of criteria in scoring rubric with an essay test and two and three inter-raters reliability.

The finding of the research revealed that:

Analytic scoring rubric in essay test had the value of index of congruence between rating issues and criteria of scoring rubric (IOC) between 0.75 - 1.00. The value of reliability of criteria in scoring rubric (α - Coefficient) was 0.962. The value of reliability coefficient of criteria in scoring rubric in essay test (r_{ii} - Hoyt's ANOVA Procedure) was 0.962. The average ($\bar{R}$) of two and three raters reliability was 0.915 and 0.917 respectively.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

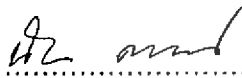
ของ
ชุลีพร ดั่งงาม

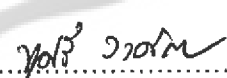
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

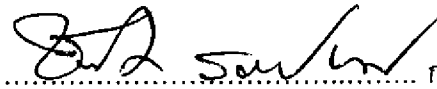

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่ 15 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2552

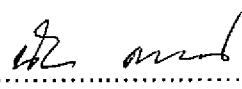
คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

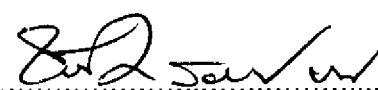
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

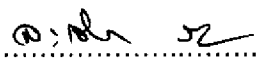

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ละเอียต รัชส์เฝ้า)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์อย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ชวลิต รวยอาจิน กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่า เพื่อให้คำปรึกษาพร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนช่วยกระตุ้นให้กำลังใจ และแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และได้รับข้อเสนอแนะ ช่วยปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อปริญญานิพนธ์ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นจาก รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ และอาจารย์ ดร. ละเอียต รักษ์เฝ้า ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบ ปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทความรู้และให้คำแนะนำ รวมถึงประสบการณ์ที่ดีตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาใน มหาวิทยาลัยแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 30 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล การศึกษา จำนวน 2 คน ผู้ตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ จำนวน 3 คน ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ เชี่ยวชาญในการให้ความคิด คำแนะนำ และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจำนวน 10 คน ที่นำเครื่องมือไปประเมินใน เรื่องของความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ พร้อมกับร่วม แสดงความคิดเห็นซึ่งทำให้เครื่องมือมีความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น และขอขอบใจนักเรียนโรงเรียน อัสสัมชัญแผนกประถม ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คณะภราดา ผู้บริหารโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ในเครือมูลนิธิ คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ที่อนุญาติทุนการศึกษาแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ พี่ เพื่อน น้อง สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา(ภาคพิเศษ)ทุกคน ที่ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจและร่วมสร้างสรรค์มิตรภาพและความทรงจำที่ดีร่วมกันตลอดมา

ที่สุดที่ไม่เคยลืมเลือนไปจากใจ ขอขอบคุณครอบครัว ดัดงาม ที่ร่วมกันสร้างอุ่นไอรักใน ครอบครัว คอยให้กำลังใจ ห่วงใยเรื่องสุขภาพ เรื่องการเรียนและสนับสนุนในทุกๆ ด้าน

คุณค่าและประโยชน์อันพึงบังเกิดขึ้นจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่อง บูชาพระคุณบิดามารดา คณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและผู้มี พระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

ชุลีพร ดัดงาม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กลุ่มตัวอย่าง.....	5
ขอบเขตของเนื้อหา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ.....	13
ความหมายของการเขียนเรียงความ.....	13
จุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความ.....	14
ความสำคัญของการเขียนเรียงความ.....	16
หลักการและรูปแบบการเขียนเรียงความ.....	17
ข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไขในการเขียนเรียงความ.....	19
เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ.....	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์การให้คะแนน.....	35
ความหมายของเกณฑ์การให้คะแนน.....	35
ประเภทของเกณฑ์การให้คะแนน.....	36
การสร้างเกณฑ์การให้คะแนน.....	37
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นของเกณฑ์การให้คะแนน.....	44
ความหมายของความเชื่อมั่น.....	44
ทฤษฎีความเชื่อมั่น.....	44
ความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ.....	47
วิธีการหาความเชื่อมั่น.....	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	56
งานวิจัยภายในประเทศ.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 66
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย..... 66
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 67
	วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 67
	ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 81
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 92
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 95
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 98
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 98
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 98
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 98
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 107
	สังเขปความมุ่งหมายของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย..... 107
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 107
	สรุปผลการวิจัย..... 109
	อภิปรายผล..... 111
	ข้อเสนอแนะ..... 116
บรรณานุกรม.....	117
ภาคผนวก.....	125
ภาคผนวก ก.....	126
ภาคผนวก ข.....	139
ภาคผนวก ค.....	144
ภาคผนวก ง.....	147
ภาคผนวก จ.....	150
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	157

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การให้คะแนนแต่งความตามอายุ.....	24
2	เกณฑ์การให้คะแนนพิจารณา วิธีการ การทำให้มีมั่ว การพิจารณาผล การชั่งน้ำหนัก และการสรุปผล.....	26
3	เกณฑ์การให้คะแนนแบบรวมองค์ประกอบ.....	39
4	เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ.....	40
5	คำอธิบายคุณภาพ “การพูดอภิปราย”	41
6	การกำหนดคะแนนการตัดสินระดับคุณภาพ.....	42
7	ผลรวมของการตรวจให้คะแนนแบบ 2 ขั้ว จากผู้ตรวจ 2 คน.....	48
8	ผลรวมของการให้คะแนนแบบหลายขั้วโดยผู้ตรวจ 2 คน.....	49
9	การวิเคราะห์ภาพที่ใช้ในการเขียนเรียงความ.....	70
10	การวิเคราะห์งานและเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม.....	73
11	ตัวอย่างแบบวัดค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นการตรวจกับ เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ.....	76
12	เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ.....	83
13	แบบฟอร์มบันทึกการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ.....	90
14	ผลการวิเคราะห์งานและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม.....	99
15	ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์ การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ.....	100
16	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการ ตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ.....	101
17	ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้ คะแนนการเขียนเรียงความ (ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) และ ค่าวิธี การวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (r_H) จากการใช้กับ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน.....	102
18	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ จำแนกตามจำนวนผู้ตรวจโดยใช้ผู้ตรวจสองคนและสามคน.....	103
19	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถทางการ เขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น.....	105

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
20	ผลการตรวจสอบความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจำนวน 10 คน จากค่าสถิติพื้นฐาน (คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน).....	106
21	ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ และค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจโดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน.....	128
22	ค่าดัชนีความสอดคล้องของน้ำหนักคะแนนแต่ละระดับคะแนน.....	145
23	คะแนนที่ได้จากการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric).....	148

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2 รูปแบบการวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์.....	26
3 แบบสำรวจการเขียนเรียงความจากภาพ.....	69
4 ลำดับขั้นตอนในการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ.....	71

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 การจัดการศึกษามาตรา 26 ระบุไว้ว่าให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนให้มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 12-14) ให้ความสำคัญเหมาะสมกับวัยและลักษณะความสามารถของเด็ก ดังนั้นในการประเมินนักเรียนจึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือชนิดต่างๆ ทั้งการวัดแบบไม่เป็นทางการ เช่น การสังเกต การบันทึก และการวัดแบบเป็นทางการ ได้แก่ แบบทดสอบชนิดต่างๆ ดังนี้ แบบทดสอบถูกผิด จับคู่ เต็มคำ เลือกตอบ และแบบทดสอบอัตนัยหรือแบบทดสอบความเรียง (บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. 2544: 40) สำหรับแบบทดสอบความเรียงเหมาะสำหรับใช้วัดความสามารถด้านความเข้าใจ ทักษะในการคิด ผลการเรียนรู้ที่ซับซ้อน ความสามารถในการเลือกสรร การประมวลความคิด ความสามารถในการเขียนและทักษะในการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี และยังเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถในการเปรียบเทียบ แสดงความคิดและเขียนอธิบายอย่างอิสระ แบบทดสอบความเรียงก็มีจุดแข็งที่สามารถสร้างได้ในระยะสั้น จึงทำให้ครูสามารถใช้ในระหว่างการเรียนรู้การสอนได้เป็นอย่างดี ดีกว่าที่จะเสียเวลาในการสร้างข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ (Hopkins; & Antes. 1990: 222)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย เป็นวัฒนธรรมของการใช้ถ้อยคำเพื่อสื่อสารให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมายของการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิด ความต้องการ ความรู้สึก การดำรงชีวิตอยู่ของคนในสังคมไทยตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบันจำเป็นต้องใช้ภาษาในการสื่อความหมาย ภาษาไทยจึงมีความสำคัญมากสำหรับคนไทย เป็นวิชาทักษะที่ต้องฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งทักษะของภาษาไทยมีอยู่หลายอย่าง ทั้งการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียน จากแนวทางการประเมินด้วยทางเลือกใหม่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ. 2544: 4-8) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารโดยจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถภาพในการใช้ภาษา ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ด้วยการจัดกิจกรรมในห้องเรียน ในโรงเรียนและชุมชน เช่น การเล่าเรื่อง การอภิปราย การวิจารณ์ การโต้ว่าที่ การคัดลายมือ การเขียนเรียงความ เป็นต้น และได้กำหนดความรู้ความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) ว่าควรจะมีความสามารถในการเขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย เขียน

อธิบาย เขียนชี้แจงการปฏิบัติงานและรายงาน เขียนเรื่องราวจากจินตนาการ และเรื่องราวที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง จดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ เหตุการณ์ และการสังเกตอย่างเป็นระบบได้

การเขียนเป็นศิลปะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารถ่ายทอดความรู้ ความคิด ตลอดจนความรู้สึกและอารมณ์ต่างๆ จากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน กล่าวได้ว่าการเขียนเป็นทั้งศิลป์และศาสตร์ ที่กล่าวว่าการเขียนเป็นศิลปะ ก็เพราะการเขียนต้องประกอบด้วยอุปกรณ์สำคัญ คือภาษาที่งดงาม ประณีต สามารถสื่อสารได้ทั้งความรู้ ความคิด อารมณ์ และความปรารถนา ซึ่งการใช้ภาษางดงามนั้นเป็นศิลปะชั้นสูงของมนุษย์ ส่วนที่กล่าวว่าการเขียนเป็นศาสตร์เพราะการเขียนทุกชนิดต้องประกอบด้วยความรู้ หลักการ และทฤษฎีต่างๆ การเขียนนั้นเป็นทั้งศิลป์และศาสตร์ เป็นศิลปศาสตร์ของมนุษย์ (สมพร มั่นตะสูตร. 2526: 1)

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความซับซ้อน ยากกว่าการฟัง การพูดและการอ่าน เพราะผู้เขียนจะต้องมีความรู้ดี รู้จักคำมาก มีความสามารถในการสังเคราะห์ เรียบเรียงถ้อยคำผูกประโยคให้ถูกต้องและสื่อความหมายได้ชัดเจนตามที่ผู้เขียนต้องการ (กรมวิชาการ. 2539: 39) ซึ่งสอดคล้องกับชนะ เวชกุล (2524: 34-35) ที่ได้กล่าวว่าในกระบวนการทักษะทั้งสี่การเขียนเป็นทักษะที่ค่อนข้างจะฝึกฝนได้ยากกว่าทักษะอื่นๆ เพราะเรามักจะพูด อ่าน หรือฟังมากกว่าการเขียน และเนื่องจากการเขียนเป็นกระบวนการสังเคราะห์ของสมอง ต้องใช้ความรู้ความสามารถหลายอย่างมาผสมผสานกันที่นอกจากจะสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจแล้วจะต้องมีศิลปะในการเขียนด้วย กล่าวคือ มีกลวิธีในการเขียน รู้จักถ่ายทอดความคิดและภาษาได้สละสลวยประทับใจผู้อ่าน

ความสำคัญของทักษะการเขียนมีมากขึ้นทุกวันในสังคมที่กำลังเจริญก้าวหน้าขึ้นทุกที การสื่อสารติดต่อกันระหว่างกันของคนหมู่มาก ไม่จะเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด โอกาสที่จะใช้การพูดและการฟังมีน้อยลง ไม่สามารถทำได้อย่างกว้างขวางและเป็นหลักฐานเท่ากับการเขียน การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจต่างๆ ก็ต้องอาศัยการเขียนทั้งสิ้น นอกจากนี้การเขียนยังเป็นสื่อและเครื่องมือจำเป็นในการศึกษาเล่าเรียนในทุกสาขาวิชา ในทุกระดับ ยิ่งระดับการศึกษาสูงยิ่งขึ้นเท่าไร การเขียนก็จำเป็นมากขึ้นเท่านั้น เพราะต้องใช้การเขียนเป็นการเสนอผลงานทางวิชาการ ทั้งในลักษณะเป็นทางการและไม่เป็นทางการ (ประทีป ศิริบริงกษ. 2530: 3) และการเขียนช่วยเสริมสร้างในด้านสติปัญญา ช่วยสร้างจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ช่วยถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ไปให้บุคคลในสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต ช่วยให้ทราบเรื่องราวในอดีต ทั้งช่วยผ่อนคลายอารมณ์ได้อีกด้วย (วรรณิ์ โสมประยูร. 2537: 12)

การเรียนการสอนภาษาไทยก็เหมือนกับการเรียนการสอนวิชาอื่น กล่าวคือ ต้องมีการประเมินผลว่าผู้เรียนมีความสามารถถึงจุดประสงค์ของวิชานั้นหรือไม่ เครื่องมือในการใช้วัดเพื่อประเมินผลการเรียนนั้นมีหลายแบบหลายชนิดเช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การปฏิบัติ การทดสอบ ฯลฯ การวัดความสามารถด้านการเขียนนั้นมุ่งที่จะวัดความสามารถในการสื่อสาร การแสดงความคิดเห็นของผู้เรียน การเรียบเรียงลำดับข้อความ ให้ผู้อ่านเข้าใจตามที่ผู้เขียนต้องการได้เป็นอย่างดี เพราะเมื่อผู้อ่านสงสัยข้อความที่เขียนนั้นจะไม่มีโอกาสถามผู้เขียนได้เหมือนการพูด

การเขียนเรียงความเป็นวิธีหนึ่งที่จะแสดงถึงความสามารถในการเขียน โดยมุ่งหวังที่จะให้ผู้เขียนได้ใช้ภาษาในการสื่อความหมายและแสดงความรู้สึกนึกคิด ถ้าจะพิจารณาจุดประสงค์ของการสอนเรียงความก็มีอยู่หลายประการ ร่องรัตน์ อิศรภักดี และเทือกกุสุมา ณ อยุธยา (2513: 113-114) ได้เสนอไว้ว่า การสอนเรียงความช่วยให้เด็กได้มีโอกาสถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของตนเกี่ยวกับประสบการณ์ต่างๆ ให้ผู้อื่นทราบ ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถเรียงความจากความคิดนึกคิดของตนเอง และการได้ฝึกเขียนเสมอๆ จะช่วยให้เด็กได้ใช้การเรียงความให้เกิดประโยชน์แก่การเรียนวิชาในสาขาอื่นๆ ด้วย เพราะการเรียงความช่วยให้เกิดทักษะในการเขียน รู้จักใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม รู้จักลำดับความสำคัญของเรื่อง และรู้จักสรุปความคิดเห็นต่างๆ ของตนเองประกอบในการเรียงความ

การตรวจให้คะแนนเรียงความที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป เป็นการพิจารณาองค์ประกอบของเรียงความที่ดี ได้แก่ คำนำ เนื้อความ และบทลงท้าย (ลีธธา พินิจภูวดล; นิตยา กาญจนวรรณ; และ สาลี ศรีเพ็ญ. 2514: 109) และแบ่งคะแนนออกเป็นส่วนๆ คือ เนื้อเรื่อง การใช้ภาษา รูปแบบ กลไก ประกอบการเขียน ซึ่งหมายถึง ตัวสะกดการันต์ ลายมือ ความสะอาด และความเป็นระเบียบ (ประสิทธิ์ กาวงศ์ลอน. 2518: 11-12) นอกจากนี้ ชวาล แพร์ดีกุล (2516: 88) ได้เสนอไว้ว่า ให้อัดความสามารถในการเรียงความโดยใช้การจัดลำดับคุณภาพ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบคุณภาพระหว่างกันเองภายในกลุ่มแล้วพยายามตีราคางานนั้นให้ออกมาเป็นอันดับ แปลงอันดับคุณภาพนั้นออกมาเป็นปริมาณตัวเลข การปฏิบัติเช่นนี้เพื่อที่จะให้การวัดความสามารถในการเรียงความนั้นได้คะแนนหรือผลที่ได้จากการสอบมีความเชื่อมั่นได้และมีความเที่ยงตรง ดังนั้นจึงนิยมใช้แบบทดสอบอัตนัยในการวัดทักษะทางภาษาด้านการเขียน ซึ่งเป็นการวัดที่คิดว่ามุ่งให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในด้านการเขียนโดยตรงหรือเรียกว่าเป็นการวัดพฤติกรรมตรง

ดังนั้นหัวใจสำคัญของการตรวจให้คะแนน จึงต้องมีการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ด้วย วิธีที่จะให้คะแนนได้อย่างมีความเชื่อถือได้จากการวัดนั้น ปัญหาในการให้คะแนนไม่สอดคล้องกัน มีสาเหตุสำคัญมาจาก 3 กรณี คือ 1) กรณีที่มีผู้ตรวจต่างกันตรวจให้คะแนนข้อเดียวกัน 2) กรณีที่ผู้ตรวจคนเดียวกันให้คะแนนข้อเดียวกันในเวลาต่างกัน และ 3) การตรวจคำตอบที่มีอิสระในการตอบ (Hopkins; & Antes. 1990: 236; citing Coffman. 1971: 276-277) ซึ่งการลดความคลาดเคลื่อน ดังกล่าวจำเป็นต้องมีวิธีการตรวจที่รัดกุม มีการตรวจให้คะแนน 2 แบบ ที่เหมาะสมกับการตรวจแบบ ทดสอบเรียงความที่สุดคือการตรวจแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ซึ่งการตรวจ แบบนี้ขึ้นอยู่กับเตรียมรายละเอียด คำแนะนำในการตรวจด้วยประเด็นย่อยๆ อย่างละเอียด และ การตรวจแบบรวมองค์ประกอบ (Holistic Scoring Rubric) ที่จะให้คะแนนภาพรวมของคำตอบซึ่งจะ ขึ้นอยู่กับมาตรฐานของการตัดสินใจของผู้ตรวจเอง (Hopkins; & Antes. 1990: 237) วิธีการตรวจก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ (Rater Reliability) ที่จะมีความเห็นสอดคล้อง กันได้สูง นักวัดผลการศึกษาและนักวิจัยเสนอว่า การชี้แจงให้ผู้ตรวจมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่จะตรวจ รู้จักใช้แบบแผน หรือคู่มือการตรวจที่เหมาะสม สามารถทำให้การตรวจมีความเชื่อมั่นสูงได้ โดยทั่วไปแล้วการตรวจด้วยวิธีแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ให้ค่าความเชื่อมั่น

สูงกว่าแบบเกณฑ์รวมองค์ประกอบ (Holistic Scoring Rubric) และการตรวจทีละข้อหรือทีละประเด็น จะดีกว่าการตรวจทีละคน (วิทยุฯ วิทยาลัยฯ 2533: 79) เพราะเป็นการลดความแปรปรวนในการตรวจจากการเปลี่ยนข้อ หรือ เปลี่ยนประเด็นการตรวจบ่อยๆ นอกจากนี้สิ่งสำคัญของการตรวจทั้งสองแบบ คือ คำตอบเหล่านั้นต้องไม่คำนึงว่าเป็นของใครเพื่อหลีกเลี่ยงความลำเอียงที่เกี่ยวกับความประทับใจของครูที่มีต่อนักเรียน และการตรวจทีละหลายๆ ก็อาจทำให้เกิดความเหน็ดเหนื่อยขึ้นได้ สิ่งนี้เป็นเหตุให้การให้คะแนนไม่แน่นอนขึ้นได้ ดังนั้นในการให้คะแนนจะเป็นมาตรฐานได้นั้นต้องยึดถือมาตรฐานคะแนนและเกณฑ์การตรวจเดียวกันทุกแผ่นคำตอบเสมอ (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2544: 183)

จากความสำเร็จและสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 และต้องการตรวจสอบความเชื่อมั่นของการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน สำหรับวิธีการคำนวณความเชื่อมั่นของผู้ตรวจมีหลายวิธีด้วยกัน แต่ละวิธีมีจุดเด่นจุดด้อยในตัวทั้งสิ้น เบอร์รี-สต็อก และคนอื่นๆ (Burry-Stock; et al. 1996: 251-262) ได้นำเสนอสูตรวิธีการหาความสอดคล้องของผู้ตรวจแนวใหม่ ที่คำนวณได้ทันทีเมื่อมีการวัดผลเสร็จสิ้น และดัชนีนี้ยังง่ายต่อการแปลผล คือ หากค่าที่ได้เท่ากับ 0.00 แสดงถึงผู้ตรวจมีความคิดเห็นแตกต่างกันมากที่สุดหรือแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง และยิ่งคำนวณกับพฤติกรรมการสังเกตที่มีหลายๆ พฤติกรรมหรือหลายประเด็น ซึ่งมีหลายสูตรให้เลือกใช้กับสถานการณ์ต่างๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจนำสูตรนี้มาศึกษาผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ เพื่อเป็นแนวทางในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลต่อไป และเป็นการพัฒนาเครื่องมือและวิธีการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่มี ความเป็นปรนัย มีมาตรฐาน เป็นพื้นฐานในการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนวิชาอื่นๆ และตอบสนองต่อการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายรองเพื่อหาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่มีคุณภาพซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยได้ใช้ในการวัดและประเมินความสามารถทางการเขียนเรียงความของนักเรียน และพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ต่อไป และสอดคล้องกับการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ต้องการให้มีการวัดและประเมินผลงานของนักเรียนในระหว่างเรียนอย่าง

แท้จริง รวมทั้งได้วิธีการตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ตรวจหรือผู้ประเมินด้วยวิธีง่าย ๆ ไปใช้ โดยครูผู้สอนไม่ต้องมีความรู้ในเชิงสถิติขั้นสูง ฉะนั้นจึงสะดวกต่อการใช้งานได้ทั่วไปเป็นอย่างดี และเป็นแนวทางในการสร้างและการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนในวิชาอื่นๆ ที่มีความเป็นปรนัยและเป็นมาตรฐานมากขึ้น และยังช่วยส่งเสริมให้มีการพัฒนาการวัดผลและประเมินผลในด้านอื่นๆ ให้แพร่หลายต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยไว้ 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการร่วมพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 30 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้หลักในการพิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยศึกษาจากเอกสารประวัติของผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถด้านภาษาไทยโดยเฉพาะ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เอกภาษาไทย และมีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยอย่างน้อย 10 ปี และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล การศึกษา จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 2 ของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (Strata) ในการสุ่ม ชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน

2. ขอบเขตของเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาสร้างแบบทดสอบการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้แก่ เนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเขียนเรียงความ หมายถึง การเขียนร้อยแก้วที่เรียบเรียงข้อความ เป็นเรื่องราวถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียน เพื่อแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกของผู้เขียน ที่เขียนถึงบุคคล สถานที่ เรื่อง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น หรือประสบการณ์ของผู้เขียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ เป็นหลักในการเขียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจ หรือ

รับรู้ในเรื่องนั้นๆ ตามที่ผู้เขียนต้องการ โดยใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาที่ถูกต้อง สละสลวยตามรูปแบบการเขียนเรียงความ

2. แบบทดสอบการเขียนเรียงความ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถในการเลือกสรรถ้อยคำในการเขียนเรียงความ เพื่อใช้ในการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์และทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ฉบับ โดยมีคำชี้แจงว่า ให้นักเรียนเขียนเรียงความจากภาพให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียนเรียงความ โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด ในเวลา 40 นาที พร้อมกับตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับภาพ

3. เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ (Scoring Rubric) หมายถึง เครื่องมือในการตรวจให้คะแนนที่ประกอบด้วยประเด็นการตรวจต่างๆ ที่ใช้เป็นเกณฑ์ตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ซึ่งเป็นการให้คะแนนโดยการแยกองค์ประกอบของสิ่งที่จะประเมิน เพื่อให้มองเห็นคุณภาพของงานหรือความสามารถของนักเรียนได้อย่างชัดเจน ผลการประเมินจะบ่งบอกถึงจุดเด่น จุดด้อยของแต่ละประเด็นการตรวจได้ โดยกำหนดระดับคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความเป็น 5 ระดับ คือ ระดับคะแนน 4 หมายถึง ดีมาก ระดับคะแนน 3 หมายถึง ดี ระดับคะแนน 2 หมายถึง พอใช้ ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุง และระดับคะแนน 0 หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์ เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการพัฒนาจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยจำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน และแบ่งเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ 7 ประเด็น ดังนี้

1. การตั้งชื่อเรื่อง หมายถึง การนำแนวคิดของงานเขียนมาตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ มีความคิดแปลกใหม่ น่าสนใจอย่างโดดเด่น ได้รับความสนใจของผู้อ่าน สื่อความหมายได้ถูกต้อง ชัดเจนตามประเด็นสำคัญของภาพ และใช้ถ้อยคำกะทัดรัดสอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ

2. รูปแบบการเขียนเรียงความ หมายถึง งานเขียนที่ถูกต้อง มีแบบแผนตามลักษณะการเขียนเรียงความ ประกอบด้วย คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 คำนำ หมายถึง บทเริ่มต้นของการเขียนเพื่อนำให้ผู้อ่านสนใจติดตามเรื่องไปโดยตลอดด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การยกคำพังเพย สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง การขึ้นต้นด้วยคำถามหรือปัญหาที่น่าสนใจ การบอกจุดประสงค์หรือความสำคัญของเรื่องที่เขียน

2.2 เนื้อเรื่อง หมายถึง การเขียนเนื้อเรื่องได้สอดคล้องกับชื่อเรื่องและครอบคลุมกับภาพอย่างชัดเจน ทุกตอนของเรื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด มีแนวคิดอย่างเดี่ยวตลอดเรื่อง เนื้อเรื่องน่าสนใจชวนติดตาม มีการเน้นข้อคิดที่สำคัญให้เห็นอย่างเด่นชัด สอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ แสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นอย่างถูกต้อง

2.3 สรุป หมายถึง การกลั่นกรอง การรวบรวมใจความสำคัญ หรือการฝากข้อคิดเห็นแก่ผู้อ่านเป็นการปิดเรื่อง อาจทำได้โดยการยกสุภาษิต คำคม คำกล่าวหรือบทกวีและเขียนเป็นย่อหน้าสุดท้ายของเรื่อง

3. การใช้ภาษา หมายถึง การเขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ เลือกใช้ถ้อยคำได้ตรงความหมาย ใช้คำสุภาพ ไม่กำกวม มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ใช่ภาษาพูดในภาษาเขียน ไม่มีการเขียนฉีกคำหรือแยกคำ

4. เนื้อเรื่อง หมายถึง การเขียนเรื่องได้สอดคล้องกับชื่อเรื่องและครอบคลุมกับภาพอย่างชัดเจน ทุกตอนของเรื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด มีแนวคิดอย่างเดียวตลอดเรื่อง มีเนื้อเรื่อน่าสนใจชวนติดตาม มีการเน้นข้อคิดที่สำคัญให้เห็นอย่างเด่นชัด สอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ แสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นอย่างถูกต้อง

5. การนำเสนอ หมายถึง การเขียนเรื่องที่มีขอบข่ายครอบคลุมและตรงกับจุดมุ่งหมายที่วิเคราะห์ได้จากชื่อเรื่องหรือจากภาพที่กำหนดให้ เรียบเรียงเนื้อเรื่องเป็นลำดับต่อเนื่องสัมพันธ์กันชัดเจนตลอดเรื่องตั้งแต่การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง เสนอความคิดในแง่มุมต่างๆ และมีข้อมูลอ้างอิงสนับสนุนถูกต้องตามข้อเท็จจริง

6. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ หมายถึง การเขียนคำ ข้อความ ประโยค สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ สื่อความหมายได้ตามประเด็นสำคัญของภาพ

7. กลไกประกอบการเขียน หมายถึง ลักษณะของชิ้นงานโดยภาพรวม ประกอบด้วยความสะดวกเรียบร้อยของงานเขียน ไม่มีรอยลบขีดฆ่า ลายมือเป็นระเบียบสวยงาม อ่านง่าย ทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด โดยมีจำนวนบรรทัดทั้งหมดของงานเขียนไม่ต่ำกว่าที่กำหนด

4. คุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ หมายถึง คุณลักษณะของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ พิจารณาจากค่าต่างๆ ดังต่อไปนี้

4.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ หมายถึง คุณลักษณะของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ในการวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องตามจุดประสงค์ที่ต้องการจะวัด หาได้โดยนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าประเด็นการตรวจแต่ละประเด็นสร้างตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้หรือไม่โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (IOC: Index of Congruence) ต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ซึ่งคำนวณค่าโดยใช้สูตรของ โรวินลีสและแฮมมิลตัน (ลัวัน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543: 249)

4.2 ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ หมายถึง คุณสมบัติของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่สามารถวัดผลการเขียนเรียงความของนักเรียนได้คงที่แน่นอน กล่าวคือ วัดได้คงเส้นคงวาไม่ว่าจะวัดในสิ่งนั้นก็ครั้งก็ตาม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient) ของครอนบาค และสูตรวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (Hoyt's ANOVA procedure) (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2539: 218; 220)

4.3 ค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ หมายถึง ระดับความสอดคล้องของการให้คะแนนของผู้ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความด้วยคะแนนที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) จากแบบทดสอบฉบับเดียว ทำการสอบครั้งเดียว ซึ่งได้ตรวจสอบโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ตรวจ 3 คน คำนวณหาค่าโดยใช้สูตร RAI (Rater Agreement Indexes) ของเบอร์รี-สต็อก และคนอื่นๆ (Burry-Stock; et al. 1996: 251) ซึ่งมีค่าแปรเปลี่ยนตั้งแต่ 0.0 ถึง 1.0 การวิจัยในครั้งนี้ต้องการค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจให้คะแนนสูงตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

5. เกณฑ์การประเมิน หมายถึง การกำหนดการแปลความหมายของคะแนน ในการประเมินความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น และความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้

6. ผู้เชี่ยวชาญ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

6.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เอกภาษาไทย ที่มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยอย่างน้อย 10 ปี ทำการตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) จำนวน 30 คน

6.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา ที่มีประสบการณ์ด้านงานวัดผลการศึกษาอย่างน้อย 5 ปี ทำการตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) จำนวน 2 คน

6.3 ครูผู้สอนภาษาไทย หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 ในปีการศึกษา 2551 เป็นผู้ประเมินความเหมาะสมของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ต่อการนำไปใช้ จำนวน 10 คน

7. ผู้ตรวจ หมายถึง ผู้ให้คะแนนการเขียนเรียงความ ซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 ในปีการศึกษา 2551 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เอกภาษาไทย ที่มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 3 คน

8. จำนวนผู้ตรวจ หมายถึง ผู้ตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) จำนวน 3 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

8.1 ผู้ตรวจสองคน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้ตรวจ (Rater Agreement Indexes: RAI) มี 3 กรณี ดังนี้

8.1.1 ผู้ตรวจคนที่ 1 กับ 2

8.1.2 ผู้ตรวจคนที่ 1 กับ 3

8.1.3 ผู้ตรวจคนที่ 2 กับ 3

8.2 ผู้ตรวจสามคน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้ตรวจ (Rater Agreement Indexes: RAI) ได้แก่ ผู้ตรวจคนที่ 1, 2 และ 3

9. ความสามารถทางการเขียนเรียงความ หมายถึง ความสามารถในการเลือกสรร ถ้อยคำในการเขียนเพื่อใช้ในการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน

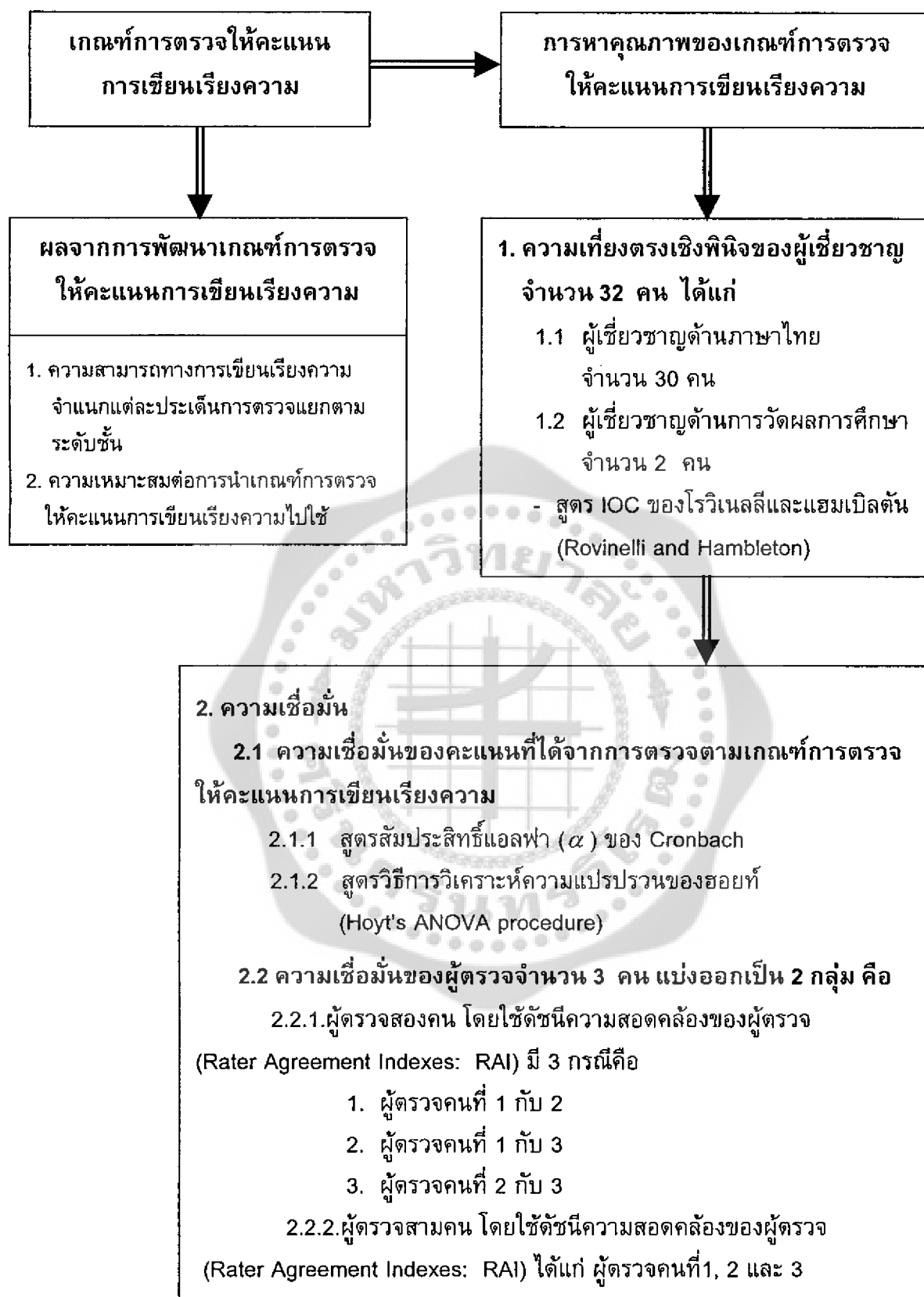
10. ความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ หมายถึง ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยสามารถนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยก องค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ไปใช้ในด้านความเหมาะสมของรูปแบบ เนื้อหา และการ นำไปใช้ ได้อย่างไม่ติดขัด ไม่เป็นอุปสรรค และมีความเหมาะสมกับการตรวจให้คะแนนการเขียน เรียงความวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมาย จุดมุ่งหมาย ความสำคัญ หลักการ รูปแบบและประเภทของการเขียนเรียงความ ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้ของ บลูม และคนอื่นๆ (Bloom; et al. 1956) ระดับที่ 5 การสังเคราะห์ (Synthesis) คือความ สามารถในการรวมสิ่งต่างๆ ตั้งแต่สองสิ่งขึ้นไปเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดเป็นสิ่งใหม่อีกรูปแบบหนึ่ง มี คุณลักษณะ โครงสร้างหรือหน้าที่ใหม่ แปรลกแตกต่างไปจากเดิมก่อนที่จะนำมารวมกัน ด้านการ สังเคราะห์ข้อความ (Production of unique communication) เป็นการนำความรู้และประสบการณ์ ต่างๆ มาผสมผสานกันเพื่อให้เกิดเป็นข้อความ หรือผลิตผล หรือการกระทำใหม่ๆ ที่สามารถให้ สื่อความคิดและอารมณ์ระหว่างบุคคล และสอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิด ไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอด คิดอย่าง เป็นระบบ และมีความคิดแบบองค์รวม (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2548: 9) และ จากการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ. 2545) แนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กรมวิชาการ. 2544ข) สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ผู้เรียนต้องเขียน เรียงความ ย่อความ จดหมาย เขียนอธิบาย เขียนชี้แจงปฏิบัติงานและรายงาน เขียนเรื่องราวจาก

จินตนาการ และเรื่องราวที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง จดบันทึก ความรู้ ประสบการณ์ เหตุการณ์ และ การสังเกตอย่างเป็นระบบ (กรมวิชาการ. 2544ก: 12) และ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียน เรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมี ประสิทธิภาพ มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 2 นักเรียนสามารถเขียนเรียงความ ย่อความ ที่แจ้ง การปฏิบัติงาน การรายงาน เขียนจดหมายสื่อสาร ได้เหมาะกับโอกาสและจุดประสงค์ เขียนเรื่องราว จากจินตนาการ หรือ เรื่องราวที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง รวมทั้งใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน (กรมวิชาการ. 2544ก: 22) ศิลปะการเขียนเรียงความและรวมเรียงความรางวัลพระราชทาน ของ ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2526) รูปรีหรือรูปรีการให้คะแนน ของ กิ่งกาญจน์ สิริสุขันธ์ (2550) และการ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง ของ สมศักดิ์ ภูวิภาตววรรณ (2544) จาก การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการ พัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ดังแสดงใน ภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ
 - 1.1 ความหมายของการเขียนเรียงความ
 - 1.2 จุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความ
 - 1.3 ความสำคัญของการเขียนเรียงความ
 - 1.4 หลักการและรูปแบบการเขียนเรียงความ
 - 1.5 ข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไขในการเขียนเรียงความ
 - 1.6 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์การให้คะแนน
 - 2.1 ความหมายของเกณฑ์การให้คะแนน
 - 2.2 ประเภทของเกณฑ์การให้คะแนน
 - 2.3 การสร้างเกณฑ์การให้คะแนน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นของเกณฑ์การให้คะแนน
 - 3.1 ความหมายของความเชื่อมั่น
 - 3.2 ทฤษฎีความเชื่อมั่น
 - 3.3 ความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ
 - 3.4 วิธีการหาความเชื่อมั่น
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยภายในประเทศ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ

1.1 ความหมายของการเขียนเรียงความ

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการเขียนเรียงความไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

หลวงสำเร็จวรรณกิจ (2513: 8) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเขียนเรียงความเป็นความชัดเจน แจ่มแจ้งที่ออกจาก ความเข้าใจ เรียงความจึงประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการ คือ ความเข้าใจ ความชัดเจน และสติปัญญา

เปลื้อง ณ นคร (2516: บทนำ) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเขียนเรียงความเป็นการซึ่งรวบรวมความคิด แล้วแสดงความคิดนั้นออกมา

สิทธา พินิจภูวดล และคนอื่นๆ (2516: 108) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเขียนเรียงความเป็นการเขียนประเภทหนึ่ง ซึ่งใช้สำนวนแบบความเรียง ผู้เขียนจะแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิด ความเห็น ความเข้าใจ ตลอดจนความรู้ ให้ผู้อื่นได้รับทราบ

เจือ สตะเวทิน (2517: 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเขียนเรียงความเป็นการประกาศความมีปัญหาของบุคคลมาเป็นลายลักษณ์อักษร

ประสิทธิ์ ภาพย์กลอน (2518: 180) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเขียนเรียงความเป็นทั้งศาสตร์และเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ที่ว่าเรียงความเป็นศาสตร์เพราะมีรูปแบบและวิธีเขียนอย่างหนึ่งที่เป็นแบบแผน ส่วนที่ว่าเป็นศิลปะเพราะต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัว เขียนออกมาให้น่าอ่าน การเขียนเรียงความจึงต้องคำนึงถึงแบบ (รูปแบบ) และต้องเขียนให้น่าอ่านด้วย

วิชณี ศรีไพวรรณ (2520: 20) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเขียนเรียงความเป็นวิชาที่ว่าการนำประโยคที่ได้ความ มาเรียงให้ได้ลำดับติดต่อกัน เป็นเรื่องราวสั้นยาวตามแต่เนื้อหาของหัวเรื่องและระดับความรู้ของผู้เรียน จุดประสงค์ก็เพื่อให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น ออกมาอย่างเสรี ด้วยการพูดหรือการเขียน

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2526: 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเขียนเรียงความเป็นการแสดงความคิดความรู้สึก ความเข้าใจ ของเราให้ผู้อื่นทราบ

ฉัตรดา บุนนาค และคนอื่นๆ (2526: 95) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เรียงความนั้นเป็นการเขียนที่ฝึกให้ผู้เขียนรู้จักใช้ความคิด ความเห็น และความรู้ของตนในการเขียนเรียบเรียงขึ้นเป็นเรื่องราว และถ่ายทอดความรู้สึกออกสู่ผู้อ่าน

วรรณ แก้วแพรก (2530: 62) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเขียนเรียงความเป็นการเรียงที่เขียนถึงบุคคล สถานที่ เรื่อง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็นหรือประสบการณ์ของผู้เขียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ เป็นหลักในการเขียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น และ / หรือรับรู้ในเรื่องนั้นๆ ตามที่ผู้เขียนต้องการ

กรมวิชาการ (2537: 4) ได้สรุปไว้ว่า เรียงความเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่ยื่นขึ้น เพื่อแสดงความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ให้ผู้อื่นทราบด้วยภาษาที่ถูกต้องตามรูปแบบ

จากการศึกษาความหมายของการเขียนเรียงความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความ หมายถึง การเขียนร้อยแก้วที่เรียบเรียงข้อความเป็นเรื่องราวถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียน เพื่อแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกของผู้เขียน ที่เขียนถึงบุคคล สถานที่ เรื่อง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น หรือ ประสบการณ์ของผู้เขียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ เป็นหลักในการเขียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจ หรือรับรู้ในเรื่องนั้นๆ ตามที่ผู้เขียนต้องการ โดยใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาที่ถูกต้อง สละสลวยตามรูปแบบการเขียนเรียงความ

1.2 จุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความ

การเขียนให้ผู้อื่นอ่านจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่ชัดว่าเขียนเพื่ออะไรซึ่งจะช่วยทำให้การเขียนอยู่ในแนวทางหรือขอบเขตที่แน่นอนและเขียนได้ง่ายขึ้น มีนักการศึกษาได้จำแนกจุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความไว้ในเอกสาร ตำรา งานวิจัย ต่างๆ ดังนี้

กมล การกุศล (2526: 215) ได้เสนอจุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความไว้ ดังนี้

1. เขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ เขียนเล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ให้ผู้อ่านทราบ เช่น เล่าเรื่องการท่องเที่ยว เล่าประวัติของสถานที่ บุคคล หรือสิ่งต่างๆ เป็นต้น
2. เขียนเพื่ออธิบาย คือ เขียนอธิบายวิธีการต่างๆ หรือเขียนอธิบายความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่น การทำสวนครัว การอธิบายศัพท์ การเขียนบทความวิชาการต่างๆ เป็นต้น
3. เขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ เขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น หรือให้ข้อเสนอแนะในเรื่องต่างๆ เช่น การเขียนบทความเสนอแนะทางด้านการเมือง การเศรษฐกิจ เป็นต้น
4. เขียนเพื่อชักจูง คือ การเขียนเพื่อชักจูงใจ ปลุกใจ ปลอบประโลม หรือชักชวนให้ทำหรือไม่ทำอะไรๆ เช่น เขียนบทความปลุกใจให้รักชาติ แนะนำการแก้ปัญหาชีวิต เขียนข้อความหรือคำขวัญให้ช่วยกันรักษาความสะอาด เขียนโฆษณาซื้อสินค้าหรือใช้บริการ เป็นต้น
5. เขียนเพื่อสร้างจินตนาการหรือให้ความบันเทิง คือ การเขียนเพื่อให้อ่านแล้วเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เกิดจินตนาการ เช่น การเขียนเรื่องสั้น เรื่องขำขัน เป็นต้น

ผอบ โปษะกฤษณะ (2532: 52) ได้เสนอจุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความไว้ ดังนี้

1. เพื่ออธิบาย ให้ผู้อ่านรู้ว่าอะไรเป็นอะไร เป็นการบอกเล่าให้ทราบ เช่น ความรู้ทางวิชาการ หลักเกณฑ์ ทฤษฎีต่างๆ (การตอบข้อสอบเพื่ออธิบายก็อยู่ในข้อนี้) การชี้แจง การประกาศให้ทราบ ฯลฯ
2. เพื่อพรรณนา ให้ผู้อ่านได้รู้สึก ได้เห็น ได้ยิน เช่นเดียวกับผู้เขียนรู้สึกไม่ว่าจะเป็นการพรรณนาภาพ เสียง รส หรือสัมผัสใดๆ ก็ตาม

3. เพื่อเปลี่ยนความรู้สึก หรือเปลี่ยนท่าทีให้ไปตามที่ผู้เขียนต้องการ ดังนี้

3.1 ชวนให้เห็นจริงในเรื่องที่เข้าใจยาก เช่น ข้อธรรมะต่างๆ คำพังเพย ภาษิต ที่เข้าใจยาก

3.2 โน้มน้าวให้เห็นด้วยนโยบายใหม่ เปลี่ยนความคิดจากเรื่องหนึ่งไปอีกเรื่องหนึ่ง

4. เพื่อเล่าเรื่องให้ผู้อื่นทราบ เสมือนหนึ่งผู้อ่านได้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง

สิทธา พินิจภูวดล และคนอื่นๆ (2516: 1-6) ได้เสนอจุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความไว้ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การกำหนดเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่ แล้วมาถ่ายทอดเป็นข้อเขียน ผู้เขียนต้องใช้วิธีการเล่าที่ชวนให้อ่านและเห็นภาพเหตุการณ์ ทำให้ผู้อ่านติดตามได้ตลอดเรื่อง ซึ่งต้องมีกลวิธีเฉพาะประเภท เช่น สร้างจุดสนใจเมื่อเริ่มต้น และลำดับเรื่องตามเหตุการณ์ก่อนหลัง ใช้ภาพประกอบตามลำดับ เสนอข้อเท็จจริง เวลา และสถานที่ เป็นต้น

2. การเขียนเพื่ออธิบาย ใช้มากกับข้อเขียนประเภทตำราหรือวิชาการ เป็นการอธิบายแจ่มแจ้งข้อเท็จจริง ความรู้ อธิบายวิธีใช้ ไขปัญหา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ การเขียนประเภทนี้ต้องคำนึงถึงภาษาให้กระชับรัดกุม การลำดับขั้นตอนเหตุการณ์ตามลำดับก่อนหลัง หรือจากเหตุไปสู่ผล จากใกล้ไปสู่ไกล ถ้าหากอธิบายเป็นขั้นตอนโดยแยกหัวข้อเป็น 1, 2, 3 ได้ก็จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น

3. การเขียนเพื่อโฆษณาชวนใจ ผู้เขียนจะใช้ภาษาเพื่อโฆษณาชวนใจให้คนอ่านสนใจ ดังนั้น จึงต้องใช้ภาษาที่จดจำง่าย คล่องจองและสั้นกะทัดรัด แต่ต้องสะดุดตาสะดุดใจผู้อ่าน เช่น มีความแปลกใหม่ ดังตัวอย่างว่า “จับความสุขมาใส่ตลับเทป....” หรือ “รินน้อยหย่อยผสมมากน้อยอรร้อยกำลังเหมาะ”

4. การเขียนเพื่อปลุกใจ เป็นการเขียนเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งพร้อมเพรียง เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ฮึกเฮิม เช่น บทความปลุกใจรักชาติ บทความปลุกใจที่เป็นพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6 ในปกิณกคดีของอัสวพาหุ เช่น เมืองไทยจงตื่นเถิด ยุทธพิชัย และความเป็นชาติไทยแท้จริงเป็นต้น ลักษณะข้อเขียนประเภทนี้จะต้องใช้ประโยคสั้นๆ อาจมีการเน้นย้ำและยกตัวอย่างประกอบด้วย

5. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์หรือแนะนำ เช่น บทความเชิงวิเคราะห์ การวิจารณ์หนังสือ การแสดงความคิดเห็นต่างๆ เช่น ต่อการปกครอง สังคม เป็นต้น การเขียนประเภทนี้ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงแสดงให้เห็นชัดเจน การใช้วิจารณ์ญาณได้ถูกต้อง ยุติธรรม มีหลักเกณฑ์ ในกรณีที่แจกแจงผลดี ผลเสีย ข้อดี ข้อเสีย ก็ควรจำแนกและใช้เหตุผลที่ดำเนินอยู่บนหลักเกณฑ์ที่สมจริงเป็นสำคัญ ข้อเขียนประเภทนี้จะใช้ภาษาเรียบง่าย กะทัดรัด

6. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการคล้ายตามหรือเห็นสิ่งนั้นๆ จึงต้องใช้วิธีการสร้างภาพพจน์ เพื่อจูงใจและสร้างภาพให้ผู้อ่านอ่านแล้วเกิดจินตนาการได้

7. การเขียนเพื่อต้องการเสียดสียั่วล้อ เป็นการเขียนที่ต้องการหยิบสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่อาจเป็นส่วนบกพร่องในสังคมมากล่าวตำหนิ แต่ใช้วิธีการพูดเชิงที่เล่นที่จริงไม่รุนแรง เข้าลักษณะหยิกแกมหยอก บางทีคนอ่านไม่เห็นสิ่งที่แฝงการเสียดสีไว้ก็มี การเขียนในทำนองนี้มักพูดสิ่งที่จะเสียดสีในทำนองตลกประชดประชัน

วรรณ แก้วแพรก (2530: 62) ได้เสนอจุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความ ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ
2. เพื่อให้เกิดความคิดเห็น
3. เพื่อให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม หรือคุณธรรมอย่างหนึ่งอย่างใด

จากการศึกษาจุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความเป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมาย ซึ่งแต่ละจุดมุ่งหมายจะมีลักษณะเนื้อความแตกต่างกันไป และในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบการเขียนเรียงความ โดยให้นักเรียนเขียนเรียงความจากภาพที่กำหนดให้ 1 ภาพ เพื่อให้ผู้เขียนเขียนเล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ หรือเขียนเพื่อสร้างจินตนาการจากภาพที่กำหนด

1.3 ความสำคัญของการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความ เป็นทักษะอย่างหนึ่งที่สลับซับซ้อนกว่าทักษะอื่นๆ เพราะเป็นการแสดงออกทางความคิด โดยอาศัยความรู้ที่ประมวลมาได้จากหลายทักษะ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การสังเกต ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีศิลปะในการเรียบเรียงอีกด้วย ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนเรียงความจึงเป็นผู้มีพัฒนาการทางภาษาเป็นอย่างดี มีนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการเขียนเรียงความไว้ในเอกสาร ตำรา งานวิจัย ต่างๆ ดังนี้

เปลื้อง ณ นคร (2512: 138) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนเรียงความว่า เป็นเครื่องวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนในวิชาภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุว่าผู้ที่เขียนเรียงความได้ดีต้องรู้หลักไวยากรณ์ และมีความรู้วิชาอื่นๆ ดีด้วย วิชาเรียงความไม่ใช่จะมีประโยชน์ในเวลาสอบไล่เท่านั้น แม้เมื่อนักเรียนออกจากจากโรงเรียนแล้วยังต้องใช้วิชาเรียงความอยู่เสมอ เป็นต้นว่าจะเขียนจดหมาย หรือเขียนเรื่อง ฉะนั้นวิชาเรียงความจึงเป็นวิชาที่ควรฝึกฝนโดยแท้

รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ณ อยุธยา (2513: 106) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนเรียงความว่า การที่เด็กได้เขียนเรียงความเสมอๆ ย่อมช่วยให้เด็กได้ใช้วิชาให้เกิดประโยชน์แก่การเรียนในสาขาวิชาอื่นๆ ด้วย เพราะการเขียนเรียงความช่วยให้เกิดทักษะในการเขียน รู้จักใช้

ถ้อยคำที่เหมาะสม รู้จักลำดับความสำคัญของเนื้อเรื่อง ตลอดจนรู้จักสรุปความคิดเห็นต่างๆ ของตนเองประกอบในการเขียนเรียงความด้วย

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2526: 1) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนเรียงความว่า การเขียนเรียงความนับว่าเป็นวิธีการขั้นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของการใช้ภาษา จึงเป็นวิชาหนึ่งในโรงเรียนทุกระดับ นอกจากนี้เมื่อมีการรับสมัครเข้าทำงานรับราชการหรือเอกชน การสอบวิชาชุดครูระดับต่างๆ ก็วางระเบียบกำหนดให้วิชาเรียงความมีคะแนนมากที่สุดกว่าวิชาอื่นๆ ทั้งนี้งานอาชีพบางอย่างโดยเฉพาะงานราชการจำเป็นต้องอาศัยการเขียนในลักษณะต่างๆ อยู่มาก เพราะถ้ามีพื้นฐานทางภาษาดีแล้ว ก็จะสามารถนำหลักการเขียนเรียงความไปประยุกต์ในงานเขียนแบบต่างๆ ได้ เช่น การร่างหนังสือราชการ งานสารบรรณ การเขียนงาน เป็นต้น

จากการศึกษาความสำคัญของการเขียนเรียงความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการเขียนเรียงความนั้น แสดงถึงความสามารถทางการเขียนของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เลือกการเขียนเรียงความเป็นเครื่องมือ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

1.4 หลักการและรูปแบบการเขียนเรียงความ

การจะเขียนเรียงความได้ดีนั้นต้องมีหลักหรือขั้นตอนที่เหมาะสม ซึ่งได้มีนักการศึกษาที่เสนอแนะหลักการเขียนเรียงความที่ดีไว้หลายท่านดังนี้

1.4.1 หลักการเขียนเรียงความ

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2526: 17) ได้เสนอแนะหลักการเขียนเรียงความ ไว้ดังนี้

1. เขียนถูกต้องตามรูปแบบ คือ มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป
2. มีความสมบูรณ์ถูกต้อง เนื้อหาสาระดี
3. เรียงลำดับที่ อ่านเข้าใจง่าย ถูกต้องการหลักภาษา
4. แจ่มแจ้ง ไม่ออกนอกเรื่องหรือนอกประเด็น
5. มีความคิดแปลกใหม่ ท่วงทำนองการเขียนดี
6. สำนวนการเขียนดี รู้จักใช้สำนวน มีการเปรียบเทียบเปรียบเทียบ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2518: 6) ได้เสนอหลักการเขียนเรียงความโดยใช้กิจกรรม

5 ส ดังนี้

1. สสำรวจ คือ การสำรวจสถานที่ วัสดุ บุคคล สิ่งแวดล้อมและปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน
2. สสังเกต คือ การสังเกตรายละเอียดของเรื่องที่จะเขียน แล้วบันทึกไว้อย่างละเอียด

3. สัมภาษณ์ คือ การสัมภาษณ์หรือการซักถามบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ทราบข้อมูลเพิ่มเติม

4. สรุป คือ การประมวลความรู้และข้อสังเกตต่างๆ ที่รวบรวมได้นำมาสรุปเป็น โครงเรื่อง ทำให้การเรียงลำดับความคิดเป็นระเบียบ เป็นขั้นตอน ไม่สับสน

5. สังเคราะห์ คือ การนำเอาข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ สังเกต สัมภาษณ์ และ สรุปแบบที่ถูกต้องและสามารถสื่อความได้ชัดเจน

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2518: 180) ได้เสนอแนะหลักการเขียนเรียงความ ไว้ดังนี้

1. การเลือกเรื่องที่จะเขียน ควรเป็นเรื่องที่เพิ่งกำเนิดขึ้นและน่าสนใจ เรื่องใกล้ๆ ตัวหรือเรื่องแสดงความคิดเห็น

2. การวิเคราะห์เรื่อง ควรพิจารณาขอบข่ายของเรื่องว่ากว้างแคไหน เรื่องที่เขียนควรมีขอบข่ายแคบๆ และต้องเหมาะสมกับผู้อ่าน

3. การแสวงหาข้อมูลเพื่อนำมาประกอบเรื่อง เรื่องที่จะมีน้ำหนักเท่าที่น้ำหนักจะต้องมีหลักฐานอ้างอิงที่มาหรือต้นเค้าโครงของเรื่องอย่างละเอียด

4. การวางโครงเรื่องควรจัดลำดับความคิดให้สัมพันธ์กัน และแยกประเด็นใหญ่ประเด็นย่อยออกจากกันอย่างชัดเจน

5. การแสดงออก เป็นการขยายความโครงเรื่องให้เป็นไปตามลำดับขั้น

จากการศึกษาหลักการเขียนเรียงความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความที่ดีควรเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบ คือ มีคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป โดยมีการลำดับเนื้อหาได้เหมาะสม ใช้ภาษาเข้าใจง่ายถูกต้องตามหลักภาษา และเป็นเรื่องที่น่าสนใจแปลกใหม่ มีการใช้ประสบการณ์เดิมและแนวคิดใหม่แสดงความรู้สึกออกมาอย่างชัดเจน

1.4.2 รูปแบบหรือองค์ประกอบของเรียงความ

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2518: 181-185) ได้เสนอไว้ว่า รูปแบบการเขียนเรียงความประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ซึ่งมีหลักการเขียนดังนี้

1. การเขียนคำนำ การเขียนคำนำต้องเขียนให้สร้างความสนใจของผู้อ่าน และทำให้ผู้อ่านสนใจ ตื่นเต้นอยากอ่านเรื่องที่เขียน การเขียนคำนำอาจตั้งเป็นคำถามหรือปรัชญาชวนคิด อาจยกคำคม สุภาษิตมากล่าว หรือให้คำจำกัดความ หรือยกเรื่องแปลกๆ ที่ตื่นเต้นขึ้นกล่าวมาก็ได้ ข้อสำคัญคำนำต้องเขียนให้มีน้ำหนักน่าอ่าน อย่าเขียนยาวเกินไปหรือออกนอกเรื่องหรือเอาเรื่องที่คนทราบดีอยู่แล้วมากล่าวจะทำให้คำนำจืดไม่ชวนอ่าน

2. การเขียนเนื้อเรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องต้องยึดหลักสำคัญ 5 ประการ คือ

2.1 เขียนให้มีแนวคิดอย่างเดียว ไม่เขียนนอกเรื่อง

2.2 การเขียนให้ทุกส่วนทุกตอนของเรื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด

2.3 รู้จักเน้นในส่วนที่สำคัญ

2.4 เขียนให้สมบูรณ์ไม่ทิ้งส่วนสำคัญของเรื่อง

2.5 เขียนให้มีความชัดเจน แจ่มแจ้ง ถูกต้อง และมีเหตุผลดี

3. การเขียนสรุปหรือคำลงท้าย การเขียนสรุปต้องฝากความประทับใจหรือข้อคิดให้กับผู้อ่าน ซึ่งอาจทำได้โดยการยกคำคม สุภาษิต คำกล่าวหรือบทกวีที่ไพเราะ ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ข้อสำคัญคือ คำลงท้ายของเรียงความมิใช่เป็นการสรุปเรื่องราวทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว นำมากล่าวซ้ำอีก การเขียนคำลงท้ายควรใช้ภาษาสั้นๆ กระชับน่าอ่านและประทับใจผู้อ่าน

แอริส (พรทิพย์ สิมโน. 2536: 25; อ้างอิงจาก Harris. 1969: 68-69) ได้เสนอไว้ว่า การเขียน คือ ความสามารถในการรวบรวมทักษะหลายๆ อย่างทางภาษาเข้าด้วยกัน ดังนั้นการเขียนจึงต้องมียอดประกอบดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาหรือประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อกับผู้อ่าน
2. รูปแบบ ได้แก่ การจัดลำดับเนื้อหา และการวางรูปแบบ
3. ความสามารถในการใช้ภาษาได้ตามหลักไวยากรณ์
4. ลีลาการใช้ภาษาของผู้เขียน ได้แก่ การเลือกสรรคำและสำนวนต่างๆ ของภาษาที่ใช้ในการเขียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดอรรถรส
5. กลไกอื่นๆ ได้แก่ กลไกที่นำมาประยุกต์ใช้กับการเขียน เช่น การเขียนแบบสรุปความควรใช้หลักอย่างไร ควรเลือกใช้ตัวอักษรในภาษาอย่างไร และใช้เครื่องหมายวรรคตอนอย่างไรจึงจะถูกต้องและเหมาะสม

จากการศึกษาองค์ประกอบการเขียนเรียงความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความโดยทั่วไป มียอดประกอบหรือรูปแบบที่สำคัญดังนี้คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

1.5 ข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไขในการเขียนเรียงความ

กรมวิชาการ (2537: 41) ได้เขียนเสนอรายการข้อบกพร่องในการเขียนเรียงความชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไว้ในรายงานการประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัด สปช. ไว้ดังนี้

การสื่อความ

1. สื่อความได้แต่ไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่กำหนด (เขียนนอกประเด็น)
2. สื่อความไม่ชัดเจน / ผิด
3. ไม่สื่อความ / ไม่ได้สาระ

การใช้ภาษา

1. ภาษาไม่ราบรื่น ไม่สละสลวย
2. ใช้ภาษาพูด (ไม่เป็นภาษาเขียน)
3. ใช้คำไม่เหมาะสม / ภาษาไม่ถูกต้อง

4. ใช้คำ / กลุ่มคำ ไม่เข้าพวกเดียวกัน
5. เขียนคำผิด / ตก
6. เขียนประโยคซ้ำๆ / คำซ้ำๆ
7. เขียนเป็นคำ / บรรทัดละประโยค

การลำดับความคิด

1. เหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง ซ้ำ วากวน
2. การลำดับความไม่เป็นเหตุเป็นผลต่อกัน

รูปแบบการเขียนเรียงความ

1. มีครบ 3 ส่วน (คำนำ-เนื้อเรื่อง-สรุป) แต่ความยาวไม่เป็นสัดส่วนกัน
2. รูปแบบไม่สมบูรณ์ (ไม่ครบ 3 ส่วน)
3. ข้อความทั้ง 3 ส่วน หรือ 2 ส่วนใดๆ ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กัน
4. ข้อความไม่เหมาะกับการเป็นคำนำหรือสรุป

ความคิดเชิงสร้างสรรค์

1. ไม่มีความคิดเชิงสร้างสรรค์
2. ความคิดเชิงสร้างสรรค์ไม่เด่นชัด

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (วลี สุมิพันธ์, 2530: 17; อ้างอิงจาก ก่อ สวัสดิพานิชย์, 2514: 15)

ได้เสนอข้อบกพร่องในการเขียนเรียงความของนักเรียน ดังนี้คือ

1. ไม่วางโครงเรื่อง
2. ไม่มีความคิดสำหรับเขียน มีความเข้าใจผิดในเรื่องความรู้ และความรู้เท่าไม่

ถึงการณ์ในการดำเนินชีวิต

3. การลำดับเนื้อความสับสน
4. ไม่มีหลักฐานประกอบเมื่อให้ความเห็น
5. ตัวสะกดการันต์ผิด ไม่มีวรรคตอน ไม่มีย่อหน้า
6. ขึ้นต้นไม่เป็น สรุปไม่เป็น
7. การใช้สำนวนไม่ถูกต้อง
8. ขาดความเข้าใจอย่างจริงจัง
9. ใช้คำซ้ำๆ กันเพราะมีคำใช้น้อย

กรมวิชาการ (2537: 295) ได้เสนอแนะเรื่องการเรียนการสอน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนของนักเรียนดังนี้ คือ

ครูควรให้นักเรียนได้ฝึกฝนการเขียนเรื่องราวสั้นๆ ในปริมาณเท่าเทียมกันกับการฝึกเขียนคำศัพท์หรือคำยาก การตรวจควรได้ชี้แนะให้นักเรียนได้ทราบจุดเด่น จุดบกพร่อง งานของตนเอง ได้รับรู้ว่างานเขียนของตนได้คะแนนในส่วนไหนเท่าใด เพราะเหตุใด แล้วทำการให้นักเรียนแก้ไข ปรับปรุง โดยครูติดตามพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 2 ไม่เน้นเพียงการอ่านออกและเขียนสะกดคำได้ แต่ให้นักเรียนได้ฝึกการพูดคำเป็นประโยคแล้วผูกเป็นเรื่องราวให้ได้มากที่สุด

จากอัตราการผ่านเกณฑ์คุณภาพ ซึ่งกำหนดไว้ 5 เกณฑ์นั้น อัตราการผ่านเกณฑ์ในเรื่องรูปแบบการเขียนและความคิดสร้างสรรค์อัตราต่ำสุด สำหรับรูปแบบการเขียน ปัญหาของนักเรียนมิได้อยู่ที่การไม่มีรูปแบบ แต่เป็นเรื่องของการเขียนคำนำ / สรุปไม่เป็น ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องสัมพันธ์ การแก้ไขควรต้องแก้ไขตามสาเหตุ นั่นคือ ควรสอนหลักการเขียนเรียงความโดยเฉพาะคำนำและสรุป

1.6 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ(2544ช: 11) ได้เสนอเกณฑ์การเขียนในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับช่วงชั้นที่ 2 คือนักเรียนระดับ ป.4-ป.6 ซึ่งนักเรียนจะต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. จะต้องมีความสามารถในการใช้กระบวนการเขียนในการเขียนจินตนาการ เขียนอธิบายกระบวนการ หรือชี้แจงการปฏิบัติงาน หรือการรายงานโดยใช้ความรู้และประสบการณ์ในการเขียนสื่อสารให้เหมาะสมกับจุดประสงค์และเหมาะสมกับผู้อ่าน เขียนให้สัมพันธ์กับชีวิตจริงและตามหลักการเขียน

2. มีนิสัยรักการเขียนและการศึกษาค้นคว้าโดยใช้ทักษะการเขียนจดบันทึกความรู้ และประสบการณ์ เหตุการณ์ และการสังเกตเพื่อนำมาพัฒนางานเขียนและการรายงานศึกษาค้นคว้า

จากรายงานการประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสพช.(กรมวิชาการ. 2537: 5) ได้เสนอไว้ว่า การประเมินผลการเขียนเรียงความนั้นมีวิธีการประเมินอยู่ 2 วิธี คือ วิธีใช้เกณฑ์ปกติเป็นหลักและวิธีใช้เกณฑ์มาตรฐานเป็นหลัก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การตรวจโดยวิธีใช้เกณฑ์ปกติเป็นหลัก หมายถึง การตรวจให้คะแนนโดยใช้ความสามารถของกลุ่มเป็นหลัก เริ่มตรวจด้วยการอ่านทุกฉบับอย่างคร่าวๆพร้อมประเมินคุณค่าโดยรวมออกเป็น 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ ยังไม่พอใช้ และอ่อน

2. การตรวจโดยวิธีใช้เกณฑ์มาตรฐานเป็นหลัก หมายถึง การตรวจโดยผู้ตรวจเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ไว้ล่วงหน้าแล้ว

✓ และรายงานการประเมินดังกล่าวข้างต้นนี้ กรมวิชาการได้กำหนดเกณฑ์การตรวจและประเมินการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2537: 35)

1. การสื่อความ

ระดับดี : เขียนให้ผู้อ่านทราบเนื้อหาสาระ (ความรู้) และความคิดของผู้เขียนได้ โดยสอดคล้องกับเรื่องที่กำหนดให้

2. การใช้ภาษา

ระดับดี : ใช้ภาษาสุภาพ เป็นภาษาเขียนไม่ใช่ภาษาพูด อ่านแล้วรู้สึกราบรื่น สละสลวย เน้นความราบรื่นสละสลวยด้วยภาษาและการเลือกใช้คำในการสื่อความหมายเป็นหลัก ไม่ใช่ประโยคซ้ำๆ มีการเว้นวรรคอย่างเหมาะสม

3. การลำดับความคิด

ระดับดี : ลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่องเป็นเหตุเป็นผลไม่เขียนซ้ำวาทวน สับสน (การเขียนซ้ำอาจใช้ในกรณีเพื่อเน้นการย้ำ)

4. รูปแบบการเขียน

ระดับดี : มีรูปแบบการเขียนเรียงความที่ดี คือ มีคำนำ เนื้อหา และสรุป โดยทั้งสามส่วนมีความสัมพันธ์กันและความยาวของข้อความแต่ละส่วนเป็นสัดส่วนกัน (ส่วนคำนำ และส่วนสรุปมีความยาวพอๆ กัน ส่วนเนื้อหามีความยาวมากกว่าส่วนอื่นๆ)

5. ความคิดเชิงสร้างสรรค์

ระดับดี : มีข้อความโน้มน้าวให้ผู้อ่านมองเห็นสิ่งที่ตั้งถามมีประโยชน์ มีคุณค่า และชักชวนหรือเสนอแนะทางปฏิบัติเพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น

✓ ในส่วนของการประเมินน้ำหนักของเรียงความนั้น มีนักการศึกษาได้เสนอไว้ในตำรา เอกสารต่างๆ ดังนี้

✓ เป็ลลิ่ง ณ นคร (2512: 174) ได้กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ โดยแบ่งเป็นส่วนๆ ดังนี้ เนื้อหา 50% ลำนวน 30% รูปแบบและอักขรวิธี 20%

✓ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2518: 174) ได้กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความดังนี้

ตั้งเกณฑ์ในการตรวจไว้ก่อน คือ ถ้าพอใจมาก 16 ขึ้นไป จากคะแนนเต็ม 20 พอใจพอประมาณ 14-15 คะแนน

อ่านครั้งแรกดูเป้าหมายของเรื่องที่จะเขียน วิธีเขียนและภาษา

ดูความยาวของเนื้อเรื่องที่เหมาะสม

สิ่งประกอบอื่นๆ เช่น วรรคตอน เขียนวนซ้ำซาก

✓ เรืองอุไร กุศลาลัย (2516: 10) ได้เสนอเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ดังนี้ ต้องวางแผนไว้ก่อน และมีหลักการตรวจซึ่งควรแจ้งให้นักเรียนทราบ เช่น

1. เนื้อเรื่อง ให้ 5 เปอร์เซ็นต์ ประกอบด้วยข้อเท็จจริง ความคิดเห็น มีความยาวไม่น้อยกว่า 1 หน้า เพราะถ้าน้อยกว่านั้นจะทำให้เนื้อเรื่องน้อยเกินไป ควรจะแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนพอจะมีความรู้ยู่บ้าง จริงอยู่ในการเขียนสอบไล่จะให้ความรู้ชัดเจนย่อมเป็นไปได้ ควรอนุโลมให้บ้างแต่ก็ควรจะมีความรู้ยู่บ้าง

2. รูปแบบ ให้ 20 เปอร์เซ็นต์ เช่น การย่อหน้า การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การเว้นวรรคถูกต้องหรือไม่ ตลอดจนตัวสะกดเขียนถูกต้องแล้วหรือยัง เช่น ลมใต้ฝุ่น แต่เขียนผิดเป็นลมใต้ฝุ่น

3. สำนวน ให้ 20 เปอร์เซ็นต์ เช่น มีความดี ประโยครัดกุม กระชับ มีลีลา รู้จักเปรียบเทียบ รู้จักใช้สำนวนโวหาร

4. เบ็ดเตล็ด เช่น เขียนตัวหนังสือไม่ขัด อ่านยาก เขียนสกปรก มีรอยลบ ขูดฆ่า

✓ สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2511: 25) ได้เสนอหลักเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเรียงความ โดยการพิจารณาจัดอันดับตามเกณฑ์ดังนี้

1. แบบฟอร์ม ดูคำนำ เนื้อหา บทสรุป การย่อหน้า
2. การเรียบเรียง ดูการสะกดคำ การใช้คำที่เหมาะสมและถูกความหมาย
3. ความคิด ดูหัวข้อสำคัญภายในเนื้อเรื่อง

✓ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2529: 71-72) ได้เสนอหลักเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ โดยยึดหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการเขียนรูปประโยค โดยพิจารณาถึงรูปประโยคที่นักเรียนเขียนว่ามีความสมบูรณ์ในตัวของมันเองเพียงใดประโยคแต่ละประโยคมีความหมายแจ่มชัดเพียงใด
2. การเลือกใช้คำ โดยพิจารณาถึงว่านักเรียนมีความสามารถในการเลือกใช้คำได้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคล สถานที่ สิ่งของ หรือเวลาที่กล่าวถึงหรือไม่ ตลอดจนความเหมาะสมกับรูปประโยคที่คำๆ นั้นประกอบอยู่
3. ความน่าสนใจของเรื่องที่แต่ง โดยพิจารณาดูว่าเรื่องที่เด็กแต่งนั้นสร้างความสนใจของผู้อ่านเพียงใด หรือเป็นเรื่องที่น่าสนใจหรือไม่เพียงใด
4. ลักษณะแนวคิดในการเขียนของนักเรียน โดยพิจารณาว่าเป็นแนวคิดที่นักเรียนคิดเองขึ้นมาเอง หรือจดจำเอามา เป็นต้น
5. การจัดประโยคและลำดับความ โดยพิจารณาถึงความสามารถในการต่อรูปประโยคและลำดับความให้เป็นเรื่องราวติดต่อกัน ถูกต้องตามเหตุการณ์ที่ควรเกิดขึ้นก่อนหลัง
6. การเขียนสะกดคำ โดยพิจารณาถึงความสามารถของนักเรียนในการสะกดคำต่างๆ ว่าถูกต้องเพียงใด โดยเฉพาะคำง่ายๆ
7. ความสามารถในการเขียนรายละเอียด โดยพิจารณาถึงความสามารถของนักเรียนในการเขียนเกี่ยวกับรายละเอียดอันเป็นส่วนประกอบของเรื่องที่แต่ง
8. จินตนาการ โดยพิจารณาถึงความสามารถในการใช้จินตนาการว่านักเรียนมีความสามารถในการใช้จินตนาการได้ดีหรือมากน้อยเพียงใด

๗/๑๒/๒๕๖๔

ยัง (สมศักดิ์ สันธะเวชญ์. 2529: 73-74; อ้างอิงจาก Young. 1963) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียง ดังนี้

1. ขั้นแรก ควรจัดแบ่งกระดาษเรียงความของนักเรียนออกเป็นกองๆ แยกตามเพศที่นักเรียนแต่ง ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการตรวจ
2. ขั้นที่สอง ให้ผู้ตรวจพิจารณาจัดแบ่งอันดับของเรียงความในแต่ละกองออกเป็นส่วนๆ เรียงจากที่แต่งดีที่สุดจนถึงแต่งไม่ดี
3. การให้คะแนน ควรใช้ตารางที่จัดเตรียมไว้ ซึ่งตารางนี้มีคะแนนเฉลี่ยที่จะให้นักเรียน 100 คะแนน คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 15 คะแนน โดยวิธีการนี้คะแนนที่นักเรียนได้รับจะยุติธรรมขึ้น
4. การพิจารณาให้คะแนนมีหลักเกณฑ์ ดังนี้
 - ก. พิจารณาถึงการใช้คำศัพท์ รูปประโยค ความแจ่มชัด และการจัดระเบียบของความคิด
 - ข. ความสมบูรณ์ของแนวคิด ความสามารถในการสร้างแนวคิดของตนเอง และจินตนาการการเขียนสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอนและการใช้หลักไวยากรณ์
 - ค. ลายมือที่เขียนและลักษณะทั่วไปของลายมือ
5. การให้คะแนน ผู้ตรวจต้องให้คะแนนบนกระดาษที่แยกต่างหากจากกระดาษที่นักเรียนเขียนเรียงความ และให้คะแนนในแต่ละกองเรียงจากนักเรียนที่แต่งความดีที่สุด ลงไปตามลำดับ
6. ให้พิจารณาการให้คะแนนแต่งความตามอายุแก่นักเรียนที่มีอายุแตกต่างกันไป ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การให้คะแนนแต่งความตามอายุ

จำนวนเดือนที่อ่อนกว่าอายุเฉลี่ย					อายุเฉลี่ย	จำนวนเดือนที่สูงกว่าอายุเฉลี่ย				
6	5	4	3	2	-	1	2	3	4	5
1								6		
+3	+3	+2	+2	+1	0	-1	-1	-2	-2	-3
+1						-3				

คะแนนที่ให้

7. เพื่อช่วยให้การตรวจคะแนนสะดวกและง่ายขึ้น ควรจะแบ่งกระดาษคำตอบออกมาหลายๆ กองแล้วให้ผู้ตรวจหลายๆ คน

การกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนแบบทดสอบแบบอัตนัยโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปรีค (Rubrics)

สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ (2544ข: 35-38) ได้กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนแบบรูปรีคไว้ในแนวทางการประเมินด้วยทางเลือกใหม่ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มี 2 แบบ คือ

1. การกำหนดเกณฑ์โดยภาพรวม (Holistic Score) เป็นการให้ระดับคะแนนเดียวสำหรับงานนั้น เช่น การประเมินการเขียน จะได้ระดับคะแนนออกมาเป็นระดับคะแนนเดียว แต่จะบรรยายคุณภาพการเขียนทั้งฉบับเป็นระดับคุณภาพ

2. การกำหนดเกณฑ์โดยแยกเป็นด้าน (Analytic Score) เป็นการแบ่งคะแนนให้เป็นส่วนๆ จากความสามารถที่จะต้องปฏิบัติงานหรือนำผลผลิตนั้นมาแจกแจงรายละเอียดออกเป็นด้านๆ และแต่ละด้านมีคุณภาพอย่างไร เช่น การประเมินการเขียน จะดูด้านสำนวนภาษา ความคิดสร้างสรรค์ การเขียนถูกหลักไวยากรณ์ เป็นต้น ดังตัวอย่างรายละเอียด

การใช้ภาษา

ระดับที่ 1 ภาษาผิดพลาดไม่เกิน 50% (หรือ 50 จุด) แต่ยังสื่อความหมายได้

ระดับที่ 2 ภาษาถูกต้อง 50% - 70% และสื่อความหมายได้

ระดับที่ 3 ภาษาถูกต้อง 70% - 90% และเชื่อมโยงภาษาได้ดี

ระดับที่ 4 ภาษาถูกต้อง 90% - 100% และเป็นภาษาที่สละสลวย

ส.วาสนา ประवालพฤษ (2533: 39-42) ได้เสนอวิธีการกำหนดระดับคะแนนทั้งแบบรวมองค์ประกอบ (Holistic Score) ที่มีคะแนนเดียวสำหรับงานหรือข้อเขียนนั้น และแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Score) มีคะแนนหลายคะแนนสำหรับงานหรือข้อเขียนนั้น โดยเสนอวิธีการกำหนดเกณฑ์ 5 วิธี เพื่อใช้ในการตรวจให้คะแนน ดังนี้

1. แยกประเด็นพิจารณาออกเป็นประเด็นย่อยแล้วทำเป็นตารางพิจารณาความถูกต้องในแต่ละประเด็น กำหนดระดับของคะแนนตามจำนวนที่ปฏิบัติถูกต้องในประเด็นเหล่านี้

2. กำหนดระดับความสมบูรณ์ตามเส้นแสดงความต่อเนื่องของความสามารถ (Continuous Ability)

3. กำหนดระดับความผิดพลาด พิจารณาความบกพร่องจากคำตอบว่ามีมากน้อยเท่าใด โดยจะหักจากระดับคะแนนสูงสุดลงมาถึงระดับ

4. กำหนดระดับการยอมรับและคำอธิบาย

5. ใช้หลักการจัดกลุ่มอธิบายแบบอิงกลุ่ม

ดังแสดงในตัวอย่าง

ตัวอย่าง กำหนดให้นักเรียนศึกษาว่ากระดาษทิชชู 3 ยี่ห้อ ยี่ห้อไหนจะซับน้ำได้ดีที่สุด โดยใช้อุปกรณ์การทดลองประกอบด้วย หลอดแก้ว ถาด หลอดหยอด และตาชั่ง

เกณฑ์การให้คะแนนพิจารณา วิธีการ การทำให้อิ่มตัว การพิจารณาผล การชั่งน้ำหนัก และการสรุปผล ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 เกณฑ์การให้คะแนนพิจารณา วิธีการ การทำให้อิ่มตัว การพิจารณาผล การชั่งน้ำหนัก และการสรุปผล

คะแนน	วิธีการ	การทำให้อิ่มตัว	การพิจารณาผล	การชั่งน้ำหนัก	การสรุปผล
4	ถูก	ถูก	ถูก	ถูก	ถูก
3	ถูก	ถูก	ถูก	ถูก	ถูก / ผิด
2	ถูก	ถูก	คลาดเคลื่อน	ผิด	ถูก / ผิด
1	ถูก	ผิด	คลาดเคลื่อน	ผิด	ถูก / ผิด
0	ไม่ได้ปฏิบัติเลย / ปฏิบัติผิดพลาด				

กำหนดระดับความสมบูรณ์ตามเส้นแสดงความต่อเนื่องของความสามารถเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการแก้ปัญหา ดังแสดงในภาพประกอบ 2

- ผลงานถูกต้อง	6	
- แสดงวิธีการคิดมากกว่าวิธีการที่จะแสวงหาคำตอบ	5	
- บอกได้ว่าทำไมต้องตอบจึงถูก		
- บอกแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางอื่น ๆ ได้	4	
	3	-บอกตอนหรือบางส่วนของคำตอบได้ถูกต้อง -ค่อนข้างจะบอกได้ว่าคำตอบนั้นถูกต้อง
	2	-ทราบวิธีการแก้ปัญหานั้นไม่เสร็จ -งานไม่ถูกต้อง
	1	-แสดงความพยายามในการแก้ปัญหา -ไม่สามารถบอกได้ว่าทำไมจึงแก้ปัญหาวีธีนี้

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์

✕ เวียสมา และเจอร์ส (นิศารัตน์ คงสวัสดิ์. 2544: 27-28; อ้างอิงจาก Wierama; & Jurs. 1985: 175-177) ได้เสนอเกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบความเรียง 2 วิธี คือ

1. การให้คะแนนวิธีวิเคราะห์ย่อย (Analysis Scaling) จุดสำคัญของการได้ให้คะแนนคำตอบอยู่ที่การจำแนกและการกำหนดขอบเขตของคำตอบ เป็นรายละเอียดมีความชัดเจนมาก จึงง่ายต่อการตรวจและมีความเชื่อถือได้

2. การให้คะแนนวิธีให้คุณภาพรวมหรือวิธีประเมินรวม (Holistic Scaling) เป็นวิธีการอาศัยความประทับใจกับคำตอบ คำตอบจะถูกมองในภาพรวมมากกว่าจะแยกออกมาเป็นส่วนย่อย โดยจะแยกกระดาษคำตอบออกเป็นสองกองหรือมากกว่า เช่น กองดีมาก กองดี กองพอใช้ กองแย่มาก การตรวจจะรวดเร็วและง่ายกว่าแต่ทำให้ไม่มีความเป็นปรนัยมีความเชื่อถือได้น้อย

✓ สุนันท์ ศลโกสุม (2526: ภาคผนวก) ได้กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไว้ในงานวิจัย เรื่องรูปแบบการสอนการเขียนและปัญหาการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

การพิจารณาให้คะแนน พิจารณาจาก 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การเสนอเรื่อง	50	คะแนน
ส่วนที่ 2 การลำดับเรื่อง	15	คะแนน
ส่วนที่ 3 การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย	20	คะแนน
ส่วนที่ 4 การรักษารูปแบบการเขียน	5	คะแนน
ส่วนที่ 5 การใช้ข้อสังเกตหรืออารมณ์	10	คะแนน

✓ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (พรทิพย์ สิมโน. 2536: 66-68; อ้างอิงจาก เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 1987: 55) ได้กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความโดยพิจารณาจาก 4 ส่วน คือ

1. การลำดับความ	5	คะแนน
2. ความคิด ใจความชัดเจน และสื่อความหมาย	5	คะแนน
3. การใช้ภาษาและการเขียนสะกดคำ	5	คะแนน
4. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ	5	คะแนน

ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนมีรายละเอียดดังนี้

1. การลำดับความ 5 คะแนน

1.1 ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามลำดับสอดคล้องกันตลอดเรื่อง	5	คะแนน
1.2 ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามลำดับสอดคล้องกันเป็นส่วนมาก	4	คะแนน
1.3 ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามลำดับสอดคล้องกันเป็นบางส่วน	3	คะแนน
1.4 ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามลำดับสอดคล้องกันน้อย	2	คะแนน
1.5 ลำดับเนื้อหาไม่สอดคล้องกัน	1	คะแนน
1.6 เนื้อเรื่องสับสนจับใจความไม่ได้	0	คะแนน

2. ความคิด ใจความชัดเจน และสื่อความหมาย 5 คะแนน

2.1 บรรยายแนวความคิดมากกว่า 1 แนวคิด
สื่อความหมายชัดเจนตลอดเรื่อง	5	คะแนน
2.2 บรรยายแนวความคิดได้ 1 แนวคิด
สื่อความหมายชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	4	คะแนน
2.3 บรรยายแนวความคิดได้ 1 แนวคิด
สื่อความหมายได้เป็นบางส่วน	3	คะแนน
2.4 บรรยายแนวความคิด สื่อความหมายได้เป็น
บางส่วน	2	คะแนน
2.5 บรรยายแนวความคิด ไม่สื่อความหมาย	1	คะแนน
2.6 ไม่มีแนวความคิด ไม่สื่อความหมาย	0	คะแนน

3. การใช้ภาษา เขียนสะกดคำ 5 คะแนน

3.1 ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนตามหลักภาษา
เขียนสะกดผิดไม่เกิน 1-2 คำ	5	คะแนน
3.2 ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนตามหลักภาษา
เขียนสะกดผิดไม่เกิน 3-4 คำ	4	คะแนน
3.3 ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนตามหลักภาษา
เขียนสะกดผิด 5-6 คำ	3	คะแนน
3.4 ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนตามหลักภาษา
เขียนสะกดผิด 7-8 คำ	2	คะแนน
3.5 ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนตามหลักภาษา
เขียนสะกดผิดมากกว่า 7-8 คำ	1	คะแนน
3.6 ใช้ภาษาและคำไม่เหมาะสม	0	คะแนน

4. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ 5 คะแนน

สามารถสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ		
4.1 เขียนถึงสิ่งที่ปรากฏในภาพมาสัมพันธ์กัน
มากกว่า 1 อย่าง สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	5	คะแนน
4.2 เขียนถึงสิ่งที่ปรากฏในภาพมาสัมพันธ์กัน 1 อย่าง
สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	4	คะแนน
4.3 เขียนถึงสิ่งที่ปรากฏในภาพมาสัมพันธ์กัน 1 อย่าง
สื่อความหมายได้ชัดเจน	3	คะแนน
4.4 เขียนถึงสิ่งที่ปรากฏในภาพมาสัมพันธ์กัน
สื่อความหมายได้เป็นบางส่วน	2	คะแนน

4.5 เขียนถึงสิ่งที่ปรากฏในภาพไม่สัมพันธ์กัน 1 คะแนน
สื่อความหมายได้บางส่วน

4.6 ไม่เขียนถึงสิ่งที่ปรากฏในภาพ ไม่สามารถสื่อความหมายได้ 0 คะแนน
หมายเหตุ การนับคำผิดไม่นับคำซ้ำ

✓ โสภนา แจ่มยวง (2538: 71-73) ได้กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
ซึ่งปรับปรุงมาจากของ สุนันท์ ศลโกสุม (2526: ภาคผนวก) โดยพิจารณา 6 ส่วน ดังนี้

1. การเสนอเรื่อง	5 คะแนน
2. การใช้ภาษาสื่อความหมาย	5 คะแนน
3. การขยายความ	3 คะแนน
4. การลำดับความ	3 คะแนน
5. รูปแบบการเขียน	2 คะแนน
6. การตั้งชื่อเรื่อง	2 คะแนน

ซึ่งกำหนดรายละเอียดถึงการให้คะแนนไว้ดังนี้

✓ การเสนอเรื่อง หมายถึง การเขียนเรื่องที่มีขอบข่ายครอบคลุมและตรงกับจุดมุ่งหมาย
ที่วิเคราะห์ได้จากเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ มีสาระที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงและแสดงแง่คิด ในแง่มุม
ต่างๆ เกี่ยวกับเรื่อง ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. เนื้อหาครอบคลุม สอดคล้องกับชื่อเรื่องอย่างชัดเจน
เสนอความคิดในแง่มุมต่าง ๆ	ให้ 5 คะแนน
2. เนื้อหาครอบคลุม สอดคล้องกับชื่อเรื่อง
มีข้อมูลอ้างอิงสนับสนุน	ให้ 4 คะแนน
3. เนื้อหาสาระ ข้อมูลถูกต้องตามข้อเท็จจริง	ให้ 3 คะแนน
4. เนื้อหาสัมพันธ์กัน ขาดความสนับสนุน	ให้ 2 คะแนน
5. เนื้อหาสัมพันธ์กัน สื่อความไม่ชัดเจน	ให้ 1 คะแนน
6. เนื้อหาไม่สื่อความ ไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	ให้ 0 คะแนน

✓ การใช้ภาษาสื่อความหมาย หมายถึง ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักการเขียนภาษาไทย
การใช้คำ ประโยค ความหมายของคำ ความหมายของประโยคได้เหมาะสม ซึ่งมีเกณฑ์การให้
คะแนนดังนี้

1. ใช้ภาษาได้ถูกต้องเกิน 80% ของข้อความ	ให้ 5 คะแนน
2. ใช้ภาษาได้ถูกต้อง สื่อความได้ชัดเจน 70-79% ของข้อความ	ให้ 4 คะแนน
3. ใช้ภาษาได้ถูกต้อง สื่อความได้ชัดเจน 60-69% ของข้อความ	ให้ 3 คะแนน
4. ใช้ภาษาได้ถูกต้อง สื่อความหมายได้ชัดเจน 50-59%	ให้ 2 คะแนน
5. ใช้ภาษาผิดประมาณครึ่งหนึ่งของข้อความ	ให้ 1 คะแนน
6. ใช้ภาษาผิดต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของข้อความ	ให้ 0 คะแนน

ลักษณะข้อบกพร่องในด้านการใช้ภาษา ได้แก่

1. ภาษาไม่สละสลวย ไม่ราบรื่น
2. ใช้ภาษาพูด ภาษาระดับต่ำ
3. เขียนผิด เขียนไม่ถูกต้องตามหลักการเขียนภาษาไทย
4. เขียนไม่เป็นคำ / ไม่เป็นประโยค ใช้ผิดความหมาย
5. ใช้คำฟุ่มเฟือย เขียนประโยคซ้ำ ๆ
6. เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง / ไม่เหมาะสม

✓ การขยายความ หมายถึง ความสามารถในการเขียนข้อความ อธิบายความหมายที่บอก ถึงเหตุและผล หรือคำอธิบายปริบทต่างๆ ในเชิงเหตุผล การยกตัวอย่าง อุปมาอุปไมย ให้เห็นข้อเท็จจริง ซึ่งมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

1. มีการขยายความที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง มีอุปมาอุปไมย ให้ 3 คะแนน	
หรือการชี้แนะให้เหตุผลได้ถูกต้อง	
2. มีการขยายความแต่เป็นการขยายความที่ไม่สมบูรณ์ ให้ 2 คะแนน	
3. มีการขยายความแต่เป็นการขยายความที่ผิดความหมาย ให้ 1 คะแนน	
4. ไม่มีการขยายความ ให้ 0 คะแนน	

✓ การลำดับความ หมายถึง การเรียบเรียงเนื้อหาในการเขียนให้ต่อเนื่องกัน ไม่สับสน มีข้อความของแต่ละส่วนสัมพันธ์กันตามลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่อง ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1. การลำดับความเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ให้ 3 คะแนน	
2. การลำดับความสับสนในบางตอน ให้ 2 คะแนน	
3. การลำดับความสับสนแต่ยังอยู่ในกรอบของเนื้อเรื่อง ให้ 1 คะแนน	
4. การลำดับความสับสนและทำให้เข้าใจเรื่องผิด ให้ 0 คะแนน	

✓ รูปแบบการเขียน หมายถึง งานเขียนที่มีรูปแบบการเขียนที่ดี คือ มีบทนำ ส่วนเนื้อหา บทสรุป ลายมือและความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของงานเขียน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1. รูปแบบสมบูรณ์ งานเขียนเรียบร้อย ให้ 2 คะแนน	
2. รูปแบบสมบูรณ์ งานเขียนไม่เรียบร้อย ให้ 1 คะแนน	
(รูปแบบไม่สมบูรณ์ งานเขียนเรียบร้อย)	
3. รูปแบบไม่สมบูรณ์ งานเขียนไม่เรียบร้อย ให้ 0 คะแนน	

✓ การตั้งชื่อเรื่อง หมายถึง การนำแนวคิดของงานเขียนมาตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. ชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อหา น่าสนใจ ให้ 2 คะแนน	
2. ชื่อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อหา ให้ 1 คะแนน	
3. ชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับเนื้อหา ให้ 0 คะแนน	

✓ อิงอร อมาตยกุล (2535: 95-103) ได้กำหนดเกณฑ์การตรวจเรียงความ 4 ส่วน ดังนี้

1. การเสนอเนื้อหาสาระ	21	คะแนน
2. การใช้ภาษา	18	คะแนน
3. รูปแบบการเขียน	6	คะแนน
4. ส่วนประกอบการเรียนรู้	15	คะแนน

ซึ่งรายละเอียดของการให้คะแนนดังนี้

✓ 1. การเสนอเนื้อหาสาระ แต่ละส่วนพิจารณาดังนี้

1.1 การเขียนเนื้อหาสอดคล้องกับชื่อเรื่อง

3 คะแนน เมื่อ เขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเรื่องอย่างชัดเจน

2 คะแนน เมื่อ เขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเรื่องเป็นบางตอนแต่บางตอนจะเขียนนอกนอกเรื่องหรือนอกประเด็น

1 คะแนน เมื่อ เขียนเนื้อหาไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่องเลย

1.2 การเรียบเรียงเนื้อหา

3 คะแนน เมื่อ เรียบเรียงเนื้อหาเป็นลำดับต่อเนื่องสัมพันธ์กันตลอดตั้งแต่การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่องและการปิดเรื่อง

2 คะแนน เมื่อ เรียบเรียงเนื้อหาเป็นลำดับต่อเนื่องกันเพียงบางตอนแต่บางตอนยังเขียนสับสนหรือวกวน

1 คะแนน เมื่อ เรียบเรียงเนื้อหาขาดความต่อเนื่องกันในแต่ละตอนหรือเขียนสับสนหรือวกวนตลอดทั้งเรื่อง

1.3 ความมีเอกภาพของเนื้อหา

3 คะแนน เมื่อ เนื้อหาของงานเขียนเรียงความตลอดทั้งเรื่องมีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว

2 คะแนน เมื่อ เนื้อหาของงานเขียนเรียงความมีใจความสำคัญมากกว่า 1 อย่าง

1 คะแนน เมื่อ เนื้อหาของงานเขียนเรียงความขาดเอกภาพจนผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญได้เลย

1.4 การเน้นข้อคิดที่สำคัญ

3 คะแนน เมื่อ เนื้อหาของเรียงความมีการเน้นข้อคิดที่สำคัญให้เห็นอย่างเด่นชัด

2 คะแนน เมื่อ เนื้อหาของเรียงความที่ข้อคิดไม่ปรากฏเด่นชัดเนื่องจากกล่าวถึงส่วนที่เป็นผลความมากเท่ากับส่วนที่เป็นข้อคิดสำคัญ

1 คะแนน เมื่อ เนื้อหาของงานเขียนเรียงความไม่มีการเน้นข้อคิดที่สำคัญเลย

1.5 การใช้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น

- 3 คะแนน เมื่อ มีการให้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นอย่างถูกต้อง
- 2 คะแนน เมื่อ มีการให้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นอย่างถูกต้อง และหนักแน่นเป็นบางตอน แต่บางตอนยังให้เหตุผลไม่หนักแน่นเพียงพอ
- 1 คะแนน เมื่อ ขาดการให้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น

1.6 การเสนอเนื้อหาที่แปลกใหม่

- 3 คะแนน เมื่อ งานเขียนเรียงความที่เสนอเนื้อหาที่แปลกใหม่
- 2 คะแนน เมื่อ งานเขียนเรียงความที่เสนอเนื้อหาบางตอนมีความแปลกใหม่แต่บางตอนเป็นลักษณะความคิดเดิม
- 1 คะแนน เมื่อ งานเขียนเรียงความที่เสนอเนื้อหาไม่แปลกใหม่

1.7 การเสนอความคิดเชิงสร้างสรรค์

- 3 คะแนน เมื่อ งานเขียนเรียงความที่เสนอความคิดสร้างสรรค์ตลอดทั้งเรื่อง
- 2 คะแนน เมื่อ งานเขียนเรียงความที่เสนอความคิดสร้างสรรค์เป็นบางตอนแต่บางตอนไม่สร้างสรรค์
- 1 คะแนน เมื่อ งานเขียนเรียงความที่เสนอความคิดที่ไม่สร้างสรรค์

/ 2. การใช้ภาษา แต่ละส่วนพิจารณาดังนี้

2.1 การใช้ถ้อยคำ

- 3 คะแนน เมื่อ เลือกใช้ถ้อยคำได้ตรงความหมาย ใช้คำสุภาพ ไม่ใช้คำต่างประเทศ ใช้คำที่ไม่กำกวมมีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย
- 2 คะแนน เมื่อ ใช้ถ้อยคำไม่ตรงความหมาย ใช้คำไม่สุภาพ ใช้คำที่เป็นภาษาต่างประเทศ ใช้คำที่กำกวมมีความหมายไม่ชัดเจนเข้าใจยาก 1-3 แห่ง
- 1 คะแนน เมื่อ ใช้ถ้อยคำไม่ตรงความหมาย ใช้คำไม่สุภาพ ใช้คำที่เป็นภาษาต่างประเทศหรือใช้คำที่กำกวมมีความหมายไม่ชัดเจนเข้าใจยากตั้งแต่ 4 แห่งขึ้นไป

2.2 การเรียงคำเข้าประโยค

- 3 คะแนน เมื่อ เรียงคำเข้าประโยคได้ถูกต้อง
- 2 คะแนน เมื่อ เรียงคำเข้าประโยคไม่ถูกต้อง 1-3 แห่ง
- 1 คะแนน เมื่อ เรียงคำเข้าประโยคไม่ถูกต้อง ตั้งแต่ 4 แห่งขึ้นไป

✓ 2.3 การใช้กลุ่มคำ และประโยค

- 3 คะแนน เมื่อ ใช้กลุ่มคำและประโยคกะทัดรัดได้ใจความ ไม่กำกวมเหมาะกับข้อความ กาลเทศะ และลักษณะของเรื่อง
- 2 คะแนน เมื่อ ใช้กลุ่มคำและประโยคไม่กระชับรัดกุม มีลักษณะ กำกวมไม่เหมาะสมกับข้อความ กาลเทศะ และลักษณะของเรื่อง 1-3 แห่ง
- 1 คะแนน เมื่อ ใช้กลุ่มคำและประโยคไม่กระชับรัดกุม มีลักษณะ กำกวม ไม่เหมาะสมกับข้อความ กาลเทศะ และลักษณะของเรื่อง ตั้งแต่ 4 แห่งขึ้นไป

2.4 การเขียนสะกิดการันต์

- 3 คะแนน เมื่อ เขียนสะกิดการันต์ถูกต้องตามพจนานุกรมตลอด ทั้งเรื่อง
- 2 คะแนน เมื่อ เขียนสะกิดการันต์ผิด 1-3 แห่ง
- 1 คะแนน เมื่อ เขียนสะกิดการันต์ผิด ตั้งแต่ 4 แห่งขึ้นไป

2.5 การวางสระวรรณยุกต์

- 3 คะแนน เมื่อ วางสระวรรณยุกต์ได้ถูกต้องตรงตามตำแหน่ง
- 2 คะแนน เมื่อ วางสระวรรณยุกต์ไม่ถูกต้องตรงตามตำแหน่ง 1-3 แห่ง
- 1 คะแนน เมื่อ วางสระวรรณยุกต์ไม่ถูกต้องตรงตามตำแหน่ง ตั้งแต่ 4 แห่งขึ้นไป

✓ 3. รูปแบบการเขียน แต่ละส่วนพิจารณาดังนี้

3.1 มีส่วนคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ครบถ้วน

- 3 คะแนน เมื่อ งานเขียนเรียงความ ที่มีการเขียนส่วนคำนำ เนื้อเรื่องและสรุป
- 2 คะแนน เมื่อ งานเขียนเรียงความ ที่ไม่มีการเขียนส่วนคำนำ แต่มีเนื้อเรื่องและสรุป หรือมีการเขียนส่วนคำนำ มีเนื้อเรื่องแต่ไม่มีสรุป
- 1 คะแนน เมื่อ งานเขียนเรียงความ ที่ไม่มีคำนำ และไม่มีสรุป

3.2 สัดส่วนของการย่อหน้า

- 3 คะแนน เมื่อ เขียนย่อหน้าได้สัดส่วน เหมาะสมสัมพันธ์กัน
- 2 คะแนน เมื่อ เขียนย่อหน้าไม่ได้สัดส่วน ไม่เหมาะสม 1-3 แห่ง
- 1 คะแนน เมื่อ เขียนย่อหน้าไม่ได้สัดส่วน ไม่เหมาะสม ตั้งแต่ 4 แห่งขึ้นไป

✓ 4. ส่วนประกอบ การเขียน แต่ละส่วนพิจารณา ดังนี้

4.1 การใช้โวหาร

- 3 คะแนน เมื่อ ใช้โวหารได้เหมาะสมกับลักษณะของเรื่องที่นักเรียนเขียน
- 2 คะแนน เมื่อ ใช้โวหารได้เหมาะสมกับลักษณะของเรื่องที่เขียนได้เป็นบางตอน แต่บางตอนใช้โวหารไม่เหมาะสมกับลักษณะของเรื่องที่เขียน
- 1 คะแนน เมื่อ เมื่อใช้โวหารไม่เหมาะสมกับลักษณะของเรื่องที่เขียนเลย

4.2 การอ้างอิงต่างๆ เช่น สำนวน สุภาษิต คำพังเพย คำคม ข้อคิดบทกวี หรือบทพระราชนิพนธ์ เป็นต้น

- 3 คะแนน เมื่อ เขียนเรียงความโดยมีการอ้างอิงต่างๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องมากที่สุดและไม่พรั่วเพรื่อ
- 2 คะแนน เมื่อ เขียนเรียงความโดยมีการอ้างอิงต่างๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องได้บ้าง และไม่พรั่วเพรื่อจนเกินไป
- 1 คะแนน เมื่อ เขียนเรียงความโดยมีการอ้างอิงต่างๆ ไม่เหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือไม่มีการอ้างอิงใด ๆ เลย

4.3 การวางวรรคตอน

- 3 คะแนน เมื่อ เขียนเว้นวรรค คำ ประโยค ได้ถูกต้อง
- 2 คะแนน เมื่อ เขียนเว้นวรรค คำ ประโยค ไม่ถูกต้อง 1-3 แห่ง
- 1 คะแนน เมื่อ เขียนเว้นวรรค คำ ประโยค ไม่ถูกต้องตั้งแต่ 4 แห่ง ขึ้นไป

4.4 การใช้เครื่องหมายต่าง ๆ

- 3 คะแนน เมื่อ ใช้เครื่องหมายต่างๆ ได้ถูกต้อง
- 2 คะแนน เมื่อ ใช้เครื่องหมายต่างๆ ไม่ถูกต้อง 1-3 แห่ง
- 1 คะแนน เมื่อ ใช้เครื่องหมายต่างๆ ไม่ถูกต้องตั้งแต่ 4 แห่งขึ้นไป

4.5 ความสมบูรณ์ของการเขียน

- 3 คะแนน เมื่อ งานเขียนเรียงความที่เขียนคำ ข้อความ หรือ ประโยคครบถ้วน ไม่มีตกหล่นเลย
- 2 คะแนน เมื่อ งานเขียนเรียงความที่เขียนคำ ข้อความ หรือ ประโยคตกหล่น 1-3 แห่ง
- 1 คะแนน เมื่อ งานเขียนเรียงความที่เขียนคำ ข้อความ หรือ ประโยคตกหล่น ตั้งแต่ 4 แห่งขึ้นไป

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

2.1 ความหมายของเกณฑ์การให้คะแนน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของเกณฑ์การให้คะแนนไว้ ดังนี้

สเดนมาร์ค (Stenmark. 1991:24) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) ที่ใช้สำหรับคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questions) ซึ่งได้มีการปรับปรุงมาจาก California Assessment Program Grade 12 Generalized Rubric ไว้ว่าเกณฑ์การให้คะแนนเฉพาะ (Specific Rubric) เป็นแนวทางการให้คะแนนเฉพาะของคำถามแบบปลายเปิดของแต่ละข้อ สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนทั่วไป (General Rubric) เป็นตัวแบบของเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อใช้พิจารณาเกณฑ์เฉพาะ รายละเอียดจะเปลี่ยนแปลงสำหรับระดับคะแนนที่แตกต่างกัน แนวคิดพื้นฐานสามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับ

คอร์ทนี (Courtney. 1996: 77-79) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการให้คะแนน ถ้าระบบการให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนที่มี 5 ระดับ นักเรียนจะได้ 5 คะแนนเต็ม ก็ต่อเมื่อสามารถทำได้ครบทุกอย่างที่ระบุไว้ในเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) ซึ่งได้เน้นการแสดงความสามารถของนักเรียนในด้านความเข้าใจในความคิดรวบยอด ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการหรือขั้นตอนทักษะในการแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น คอมพิวเตอร์การประมวลผลข้อมูล และการสื่อความหมายกับผู้อื่น

กรมวิชาการ (2539: 54-59) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นแนวทางที่ใช้ในการให้คะแนน (Scoring Guide) ซึ่งจะต้องกำหนดเป็นมาตรวัด (Scale) และรายการคุณลักษณะที่บรรยายถึงความแสดงออกของแต่ละจุดในมาตรวัดอย่างชัดเจน นำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์หรือสมรรถภาพที่สำคัญของมาตรฐานการศึกษาได้

เสาวนีย์ เกรียร์ (2540: 159) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นเครื่องมือในการให้คะแนนที่ประกอบด้วยประเด็นต่างๆ (Criteria) ที่จะใช้พิจารณางานหนึ่งๆ และคำอธิบายระดับคุณภาพของแต่ละประเด็นประเมิน ซึ่งอาจเรียงลำดับตั้งแต่ดีเลิศไปจนถึงต้องปรับปรุง หรือให้เป็นระดับตัวเลขตั้งแต่มากที่สุด (เช่น 4) ไปจนถึงน้อยที่สุด (เช่น 0) ประเด็นประเมินอาจกำหนดเพิ่มเติมได้หลายข้อ คำอธิบายระดับคุณภาพควรอธิบายให้ชัดเจนที่สุด กระชับที่สุดเป็นคำอธิบายที่สามารถบอกได้ว่าทำไมจึงต้องดีเลิศ ดี ต้องปรับปรุง

บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์ (2544: 90) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นชุดของแนวทางในการให้คะแนนผลการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่งสำหรับใช้ประเมินคุณภาพจากผู้เรียนแนวทางในการให้คะแนนนั้นอาจทำในรูปของมาตรประเมินค่าหรือแบบตรวจสอบรายการ

จากการศึกษาความหมายของเกณฑ์การให้คะแนนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) หมายถึง แนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อชี้บอกระดับของพฤติกรรม

คุณภาพของกระบวนการทำงานและผลลัพธ์หรือสิ่งที่ต้องการ ซึ่งได้มาจากการพิจารณาของผู้ประเมินให้คะแนน ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เกณฑ์การให้คะแนนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ ทำให้เป้าหมายการแสดงผลของนักเรียนมีความชัดเจนขึ้น นำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์หรือสมรรถภาพที่สำคัญของมาตรฐานการศึกษาได้

2.2 ประเภทของเกณฑ์การให้คะแนน

นิตโก (ชัยยุทธ คชรินทร์. 2546: 26; อ้างอิงจาก Nitko. 1983: 266) ได้มีการเสนอแบ่งประเภทของเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. Holistic Rubrics เป็นประเภทหนึ่งที่ประเมินหรือให้คะแนนด้านผลผลิตหรือกระบวนการทำงานได้ในภาพรวม ไม่มีการจำแนกเป็นองค์ประกอบเฉพาะเป็นรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้ง่าย ลดเวลาการประเมินต่อนักเรียน 1 คน เมื่อผู้ประเมินนำไปใช้จะรายงานผลการประเมินคุณลักษณะของการปฏิบัติงานในภาพรวม

2. Analytic Rubrics ประเภทนี้ได้ใช้เวลาการประเมินหรือให้คะแนนมากกว่าในแบบ Holistic Rubrics ผู้ประเมินจะต้องพิจารณาและประเมินทีละด้าน รายละเอียดเหล่านี้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการนำไปใช้ หรือวินิจฉัยเด็กให้เข้าใจถึงสิ่งที่คาดหวังในการปฏิบัติแต่ละด้าน มีประโยชน์ช่วยในการเรียนรู้ของนักเรียนแม้จะใช้เวลาามากก็ตาม

3. Annotated Holistic Rubrics เป็นประเภทที่จำกัดขอบเขตของ Holistic Rubrics และ Analytic Rubrics รวมเอาคุณสมบัติของ Holistic Rubrics และ Analytic Rubrics เข้าด้วยกัน วิธีการของ Annotated Holistic Rubrics คือ การประเมินการปฏิบัติในภาพรวมแบบ Holistic Rubrics ก่อน แล้วจึงเลือกเพียง 1 หรือ 2 ประเด็น เพื่อใช้การประเมินเชิงวิเคราะห์ในแบบ Analytic Rubrics ประโยชน์ของการประเมินประเภทนี้ ช่วยให้ผู้ประเมินสามารถประเมินได้เร็วขึ้น สนับสนุนการประเมินในจุดเด่น 2-3 ประเด็นออกมาให้ชัดเจนได้ จุดเด่นเหล่านี้สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ แต่จะไม่มีประโยชน์ในการวินิจฉัยเนื่องจากไม่ได้ประเมินทุกด้าน

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2540: 29) ได้เสนอไว้ว่า ในการให้คะแนนของรูบริกเป็นการตอบคำถามว่านักเรียนทำอะไรได้สำเร็จ มีระดับความสำเร็จในชั้นต่างๆ กัน หรือมีผลงานอย่างไร และได้แบ่งการให้คะแนนแบบรูบริกไว้ 2 แบบ คือ

1. แบบรวมองค์ประกอบ (Holistic Score) คือการให้คะแนนผลงานชิ้นใดชิ้นหนึ่ง โดยดูภาพรวมของชิ้นงานว่ามีความเข้าใจในความคิดรวบยอดการสื่อความหมาย กระบวนการที่ใช้ และผลงานเป็นอย่างไรแล้วเขียนอธิบายคุณภาพของงานหรือความสำเร็จของงานเป็นชั้นๆ โดยอาจจะแบ่งระดับคุณภาพ ตั้งแต่ 0-4 หรือ 0-6

2. แบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Score) เพื่อให้การมองคุณภาพของงานหรือความสามารถของนักเรียนได้อย่างชัดเจน จึงได้มีการแยกองค์ประกอบของการให้คะแนน และ

อธิบายคุณภาพของงานในแต่ละองค์ประกอบเป็นระดับโดยทั่วไปแล้วจะมีการแยกองค์ประกอบของงานเป็น 4 ด้าน คือ

2.1 ความเข้าใจในความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริง เป็นการแสดงให้เห็นว่านักเรียนเข้าใจในความคิดรวบยอด หลักการในการแก้ปัญหาที่ถามอย่างกระจ่างชัด

2.2 การสื่อความหมายสื่อสาร คือ ความสามารถในการอธิบาย นำเสนอการบรรยายเหตุผล แนวคิดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดี มีความคิดสร้างสรรค์

2.3 การใช้กระบวนการและยุทธวิธี สามารถเลือกยุทธวิธี กระบวนการ นำไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ผลสำเร็จของงาน ความถูกต้องแม่นยำในผลสำเร็จของงาน หรืออธิบายที่มาและการตรวจสอบผลงาน

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2544: 90) ได้เสนอไว้ว่าการพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนน ถ้าพิจารณาตามลักษณะของงานหรือกิจกรรม แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ เกณฑ์การให้คะแนนแบบทั่วไป (General Rubric) สำหรับใช้ประเมินงานหรือกิจกรรมหลายๆ ชั้นที่อยู่ในกรอบเนื้อเรื่องเดียวกัน และเกณฑ์การให้คะแนนแบบเฉพาะ (Specific Rubric) เป็นแนวทางการให้คะแนนทั่วไปที่เขียนให้เฉพาะเจาะจงกับการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมแต่ละชั้น ถ้าพิจารณาตามเกณฑ์ หรือองค์ประกอบของการให้คะแนนก็ยังแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ เกณฑ์รวม (Holistic) เป็นการพิจารณาผลงานของผู้เรียนในภาพรวมว่ามีคุณภาพในระดับใดและเกณฑ์ย่อย (Analytic) เป็นการพิจารณาผลงานของ ผู้เรียนแยกเป็นรายด้าน

จากการศึกษาประเภทของเกณฑ์การให้คะแนนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เกณฑ์การให้คะแนนที่ใช้ในการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้รูปแบบเฉพาะ (Specific Rubric) กำหนดระดับคุณภาพเป็น 5 ระดับ

2.3 การสร้างเกณฑ์การให้คะแนน

การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนมีขั้นตอนในการดำเนินการ 7 ขั้นตอน (โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. ม.ป.ป.) ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละจุดประสงค์หรือแต่ละหัวเรื่อง (Theme) เมื่อนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้แล้วจะเกิดผลการเรียนรู้อะไรบ้าง ผลการเรียนรู้ของนักเรียนไม่จำเป็นต้องมีครบทุกประเภททุกครั้งที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ บางครั้งในการวางแผนการสอนครูคาดหวังในผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพียงกระบวนการอย่างเดียว บางครั้งครูคาดหวังทั้งกระบวนการและผลงาน

ตัวอย่าง การพูดอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตประจำวัน
ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ครูคาดหวัง

1. การวางแผนการจัดอภิปราย
2. การกำหนดเค้าโครงและรูปแบบการอภิปราย
3. การพูดอภิปรายที่ดี

ขั้นที่ 2 กำหนดประเด็นที่จะต้องประเมิน

การกำหนดประเด็นที่ต้องการประเมิน อาจให้นักเรียนร่วมกันเสนอความคิดในการกำหนดประเด็นประเมินผลการเรียนรู้แต่ละอย่างของเขาเอง เช่นครูกำหนดว่าถ้าเราจะดูคนดีจะดูอย่างไรบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันเสนอประเด็นที่จะดูคนดี ซึ่งมีประเด็นมากมายเป็นของนักเรียนเอง แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากในการวางแผนการสอน ครูผู้สอนได้มีการคาดหวังความสำเร็จจากการเรียนรู้ของนักเรียนเอาไว้ล่วงหน้าแล้ว จึงควรกำหนดรายการประเมินที่สำคัญๆ ของความสำเร็จจากการเรียนแต่ละด้านเอาไว้ล่วงหน้าด้วย เพื่อจะได้แจ้งให้นักเรียนทราบและเพื่อการตรวจสอบผลงานของนักเรียนเอง

ตัวอย่าง ประเมินการพูดอภิปราย
รายการประเมิน

1. การแสดงความคิดเห็น
2. เนื้อหาสาระ
3. การนำเสนอประเด็นอภิปราย
4. การใช้ถ้อยคำ
5. มารยาทในการพูด
6. การรักษาเวลา

ขั้นที่ 3 คัดเลือกประเด็นประเมินผลที่สำคัญ

การกำหนดประเด็นที่จะต้องประเมิน เราจะพบว่าในผลการเรียนรู้หนึ่งอย่างจะมีประเด็นที่ต้องการประเมินมาก โดยเฉพาะถ้าเปิดโอกาสให้นักเรียนส่วนร่วมในการเสนอประเด็นประเมินด้วยแล้ว จะมีมุมมองในการประเมินที่หลากหลายหรือรวมประเด็นที่สำคัญ ๆ

ขั้นที่ 4 เลือกรูปแบบในการสร้างเกณฑ์

การสร้างเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อพิจารณาการตัดสินให้คะแนน (Scoring Rubric) มีรูปแบบในการสร้าง 2 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 การให้คะแนนแบบรวมองค์ประกอบ (Holistic Scoring Rubric)

การสร้างเกณฑ์การประเมินแบบรวมองค์ประกอบ หมายถึง การให้คะแนนผลการเรียนรู้โดยรวมทุกประเด็นที่กำหนดเพื่อการประเมิน แล้วเขียนอธิบายคุณภาพของการเรียนรู้แต่ละระดับ

- ตัวอย่าง รูปแบบการให้คะแนนเป็นภาพรวม
- ประเมิน ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ
- ประเด็นประเมิน
1. การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
 2. การบอกความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
 3. การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
 4. การเสนอความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบรวมองค์ประกอบ

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
ระดับที่ 3	หมายถึง ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านถูกทุกข้อ บอกเนื้อหาสาระถูกต้อง ได้ใจความต่อเนื่อง บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นสมบูรณ์ เสนอความคิดเห็นด้วยเหตุผลและประโยชน์
ระดับที่ 2	หมายถึง ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านผิดไม่เกิน 3 ข้อ จาก 5 ข้อ บอกเนื้อหาสาระได้ถูกต้อง แต่วกวน บอกข้อคิดได้ตรงประเด็น แต่ไม่ต่อเนื่อง เสนอความคิดเห็นด้วยเหตุผล
ระดับที่ 1	หมายถึง ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านผิดมากกว่า 3 ข้อ ใน 5 ข้อ บอกเนื้อหาสาระได้บ้าง บอกข้อคิดได้บ้าง แต่วกวน เสนอความคิดเห็นแต่ไม่แสดงเหตุผล

รูปแบบที่ 2 การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric)

การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ หมายถึง การให้คะแนนโดยการแยกองค์ประกอบของสิ่งที่จะประเมิน เพื่อให้มองเห็นคุณภาพของงานหรือความสามารถของนักเรียนได้อย่างชัดเจน ผลการประเมินจะบ่งบอกถึงจุดเด่น จุดด้อยของแต่ละประเด็นประเมินได้ชัดเจน การสร้างเกณฑ์การประเมินในรูปแบบนี้จะต้องเขียนคำอธิบายคุณภาพของงานในแต่ละองค์ประกอบ และแต่ละระดับขององค์ประกอบให้ชัดเจน

- ตัวอย่าง รูปแบบการให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ
- ประเมิน ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ
- ประเด็นประเมิน
1. การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
 2. การบอกความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
 3. การบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
 4. การเสนอความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ

ประเด็นประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	3 (ควรปรับปรุง)
1. การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน	- ตอบคำถามถูกต้องทุกข้อ	- ตอบคำถามผิดไม่เกิน 3 ข้อจาก 5 ข้อ	- ตอบคำถามผิดมากกว่า 3 ข้อ จาก 5 ข้อ
2. การบอกความสำคัญของเรื่องที่อ่าน	- บอกเนื้อหาสาระถูกต้องได้ใจความต่อเนื่อง	- บอกเนื้อหาสาระถูกต้อง แต่รวน	- บอกเนื้อหาสาระได้บ้าง
3. การบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	- บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นสมบูรณ์	- บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นแต่ไม่ต่อเนื่อง	- บอกข้อคิดได้บ้างแต่รวน
4. การเสนอความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	- เสนอความคิดเห็นด้วยเหตุผลและเป็นประโยชน์	- เสนอความคิดเห็นด้วยเหตุผล แต่มีประโยชน์น้อย	- แสดงความคิดเห็นแต่ไม่แสดงเหตุผล

ขั้นที่ 5 กำหนดค่าระดับคุณภาพในการประเมิน

ค่าระดับคุณภาพ คือ ตัวเลขที่บ่งบอกถึงคะแนนการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งผู้สอนเป็นผู้กำหนดหรืออาจจะให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าระดับคุณภาพก็ได้ ตัวเลขค่าระดับคุณภาพอาจจะมีระดับ 0-1-2-3 หรือ 0-1-2-3-4 หรือ 0-3-4-5-6 หรือ 0-10-12-20 ในกรณีที่กำหนดค่าระดับต่ำสุดที่เลข 0 นั้น หมายถึง นักเรียนไม่มีผลการเรียนรู้หรือไม่มีผลงานเข้ารับการประเมินหรือไม่ได้ดำเนินการตามรายการประเมินนั้น และการกำหนดค่าระดับจาก 0-10 แสดงว่าผู้กำหนดค่าระดับคุณภาพ พิจารณาแล้วเห็นว่าคุณภาพของงานหรือสิ่งที่จะประเมินควรมีคะแนนสูงสุดคือ 10 เช่น การกำหนดค่าระดับในการประเมินการแข่งขันทักษะทางวิชาชีพระดับเขตการศึกษา ผู้เข้าแข่งขันเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดมาแล้วถือว่าเคยผลิตผลงานที่มีคุณภาพมาก่อน

ขั้นที่ 6 บรรยายคุณภาพการประเมินแต่ละระดับ

เมื่อได้เลือกรูปแบบในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และกำหนดตัวเลขค่าระดับ แล้วจะต้องเขียนคำอธิบายขอบข่ายการพิจารณาตัดสินให้คะแนนแต่ละระดับคุณภาพให้ชัดเจน ผลหรือกระบวนการในลักษณะไหน อย่างไร จึงมีคุณภาพระดับ 4 ลักษณะไหนอย่างไรจึง

มีคุณภาพระดับ 3 ระดับ 2 และระดับ 1 คำบรรยายคุณภาพแต่ละระดับจะเกิดประโยชน์สูงสุด ถ้าครูผู้สอนสามารถจัดทำขึ้นมาและได้มอบให้กับนักเรียนไปล่วงหน้า พร้อมกับมอบภาระงานให้กับนักเรียน เพราะคำตอบบรรยายคุณภาพแต่ละระดับจะเป็นเครื่องมือให้นักเรียนได้ตรวจสอบและพัฒนาผลงานหรือกระบวนการทำงานของตนเองหรือของกลุ่มได้ตลอดเวลา ผลงานของนักเรียนจะเป็นผลงานที่ดีขึ้นอยู่การที่ครูเขียนคำบรรยายคุณภาพแต่ละระดับเอาไว้ล่วงหน้า จะทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างเกณฑ์การประเมิน ครูสามารถนำเอาข้อเสนอของนักเรียนมาปรับปรุงคำอธิบายในตอนหลังก็ได้ ซึ่งคงไม่แตกต่างจากที่ครูได้กำหนดไว้เดิม ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 คำอธิบายคุณภาพ “การพูดอภิปราย”

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
4 ดีมาก	หมายถึง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการนำเสนอข้อเท็จจริงและแสดงเหตุผลอย่างเหมาะสม มีการยกตัวอย่างเพื่อสนับสนุนประเด็นอภิปราย การออกเสียงถูกต้องชัดเจน มีมารยาทให้การพูด และรักษาเวลาได้
3 ดี	หมายถึง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีการนำเสนอข้อเท็จจริง และแสดงเหตุผลอย่างเหมาะสม แต่ขาดตัวอย่างเพื่อสนับสนุนประเด็นอภิปราย ส่วนการออกเสียงถูกต้องชัดเจน มีมารยาทในการพูดและรักษาเวลาได้ดี
2 ใช้ได้	หมายถึง ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการนำเสนอข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น แต่ขาดการยกตัวอย่างเพื่อสนับสนุนประเด็นอภิปราย มีการออกเสียงถูกต้องชัดเจน แต่ไม่รักษาเวลาและมารยาทในการพูด
1 ใช้ไม่ได้	หมายถึง มีการนำเสนอข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น แต่ขาดการยกตัวอย่างเพื่อสนับสนุนประเด็นอภิปราย การออกเสียงไม่ถูกต้องชัดเจน ขาดการรักษาเวลาและมารยาทในการพูด
0	หมายถึง ไม่มีการอภิปราย

ขั้นที่ 7 กำหนดคะแนนการตัดสินระดับคุณภาพ

การประเมินผลงานหรือชิ้นงาน เรามักจะได้ยินคำพูดเชิงการปกป้องถึงการจัดระดับคุณภาพ (เกรด) ของผลงาน เช่นพูดว่า ผลงานชิ้นนั้นดีมาก ชิ้นนั้นดี ชิ้นนั้นพอใช้แต่ไม่เคยบอกว่าคะแนนระหว่างเท่าไรถึงเท่าไรที่แสดงว่าผลงานดีมาก การกำหนดคะแนนการตัดสินระดับคุณภาพเป็นการกำหนดช่วงคะแนนจากการประเมินผลการเรียนรู้ ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 การกำหนดคะแนนการตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
9 - 12	ดี
5 - 8	พอใช้
1 - 4	ควรปรับปรุง

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2540: 68) ได้เสนอ ลำดับขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric) ไว้ดังนี้

1. กำหนดขั้นตอนหรือลักษณะเด่นของผลงานที่คาดหวังไว้ตามจุดมุ่งหมาย
2. จัดหัวข้อรายการที่มีความสำคัญและแสดงออกถึงการบรรลุจุดมุ่งหมายไว้อย่างชัดเจน
3. คัดเลือกเฉพาะรายการที่สามารถสังเกตได้หรือประเมินตัดสินได้
4. นำรายการที่เลือกไว้มากำหนดเป็นข้อกระทงในการประเมิน โดยขยายให้ชัดเจนมากขึ้นในลักษณะของพฤติกรรมที่สังเกตได้ หรือคุณลักษณะที่เด่นชัดของผลงาน
5. สร้างเกณฑ์การประเมินในลักษณะของมาตราจัดอันดับคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์การประเมินผลงานในแต่ละทักษะย่อย
6. นำเกณฑ์การประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางวัดผลพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตามวิธีของโรวินेलลีและแฮมเบิลตัน
7. เลือกตัวอย่างผลงานของนักเรียนที่ไม่ได้รับการเลือกเป็นผลงานดีเด่นมาทักษะละ 1 ผลงาน นำไปให้ผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน ทดลองใช้เกณฑ์การประเมินผลงาน ประเมินให้คะแนนผลงานจนครบทุกทักษะ
8. หาความสอดคล้องของการให้คะแนนโดยใช้ค่าสัมพัทธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติด้วย t-test

เสาวนีย์ เกรียร์ (2540: 159) ได้กำหนดแนวทางในกระบวนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) ที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน ดังต่อไปนี้

1. ดูงานแบบต่างๆ ให้นักเรียนดูตัวอย่างของงานที่ดี และชิ้นงานที่ไม่ค่อยดี แล้วบอกถึงลักษณะว่า ชิ้นงานที่ดีมีลักษณะอย่างไร ที่ไม่ดีมีลักษณะอย่างไร
2. กำหนดแนวทางจากประเด็นแรกให้ช่วยกันตรวจสอบดูว่า งานที่ดีนั้นจะต้องดูอะไรบ้าง
3. คำอธิบายระดับคุณภาพต่างๆ ในแต่ละแนวทางนั้น ให้อธิบายว่าระดับสูงสุดมีลักษณะอย่างไร แล้วเติมส่วนที่อยู่ตรงกลางลงไป
4. ฝึกหัดกับงานตัวอย่าง ให้นักเรียนลองใช้รูปกับงานที่ให้ดูเป็นตัวอย่างในขั้นที่ 1

5. หัดใช้ในการประเมินตนเองและให้เพื่อนประเมิน ให้นักเรียนทำในระหว่างที่นักเรียนกำลังทำงาน ให้หยุดเป็นระยะๆ เพื่อประเมินตนเองและให้เพื่อนประเมิน

6. ทบทวนให้โอกาส นักเรียนทบทวนและปรับปรุงงานของเขาโดยดูจากผลสะท้อนที่ได้จากขั้นตอนที่ 5

7. ครูประเมิน ครูใช้รูบรีคที่นักเรียนใช้นั้นเพื่อประเมินผลงานของนักเรียน

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2544: 94) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผลภาคปฏิบัติต้องมีส่วนประกอบในการดำเนินการที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดการปฏิบัติให้ชัดเจน

1.1 ระบุชนิดของการปฏิบัติว่า เป็นทักษะวิธีการทำหรือผลงานสำเร็จที่สร้างขึ้น

1.2 กำหนดจุดสนใจของการประเมินว่า สนใจเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

1.3 กำหนดเกณฑ์การปฏิบัติที่สะท้อนคุณลักษณะที่สำคัญของการปฏิบัติ ที่ประสบผลสำเร็จ

2. ออกแบบกิจกรรมสำหรับใช้ประเมิน ดังนี้

2.1 ระบุลักษณะของงานหรือกิจกรรม ว่าเป็นผลงานหรือการปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายให้ทำหรือเป็นการแสดงออกที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

2.2 กำหนดรายการของงานหรือกิจกรรม ได้แก่ นิยามจุดหมายของการปฏิบัติ เจาะใจ สถานการณ์ของการปฏิบัติ และเกณฑ์มาตรฐาน

2.3 กำหนดจำนวนชิ้นงานหรือกิจกรรมให้ทำ ว่าจะใช้เพียงงานเดียวหรือหลายงานจึงจะเพียงพอในสภาพการณ์นั้น

3. ให้คะแนนและจัดบันทึกผล ดังนี้

3.1 ระบุรูปแบบการให้คะแนนว่าใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบใด เช่น แบบทั่วไปหรือแบบเฉพาะเนื้อหา และแบบเกณฑ์รวมหรือแบบเกณฑ์ย่อย

3.2 กำหนดวิธีการจัดบันทึกว่าเป็น แบบตรวจสอบรายการ มาตรฐานประเมินค่าการปฏิบัติ การจัดบันทึกพฤติกรรมตามช่วงเวลา หรือการจัดจำรรณา

3.3 ระบุผู้ประเมินว่าจะให้ใครเป็นผู้สังเกตและประเมินผลการปฏิบัติ จะเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอน ครูที่เคยสอน ตัวผู้เรียนเอง หรือเพื่อนๆ ในกลุ่ม

จากการศึกษาการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ แบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) มาสร้างเป็นเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ และใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (Rubric Scoring) โดยเลือกใช้รูปแบบการให้คะแนนแบบเกณฑ์เฉพาะ (Specific Rubric) จำนวน 7 ประเด็น คือ การตั้งชื่อเรื่อง รูปแบบการเขียนเรียงความ การใช้ภาษา เนื้อเรื่อง การนำเสนอ ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ และกลไกประกอบการเขียน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นของเกณฑ์การให้คะแนน

3.1 ความหมายของความเชื่อมั่น

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นไว้หลายท่าน ดังนี้

บราวน์ (Brown. 1976: 54) ได้ให้ความหมายในเชิงปฏิบัติไว้ว่า ความเชื่อมั่นเท่ากับอัตราส่วนของความแปรปรวนที่ได้จากคะแนนจริง (True Score) กับความแปรปรวนของคะแนนที่สังเกตได้ (Observed Score)

ฮอปกินส์ และแอนเตส (Hopkins; & Antes. 1990: 549) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเชื่อมั่นหมายถึง ความคงที่ของคะแนนที่สอบได้ ซึ่งคือข้อมูลที่ได้จากการวัดหลายๆ ครั้งก็ได้ผลเท่าเดิม

อีเบล และฟิสไบต์ (Ebel; & Frisbie. 1986: 71) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเชื่อมั่นเป็นค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างคะแนนชุดหนึ่งกับคะแนนอีกชุดหนึ่งของแบบทดสอบ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน 2 ชุด และเป็นอิสระจากกันที่ได้ข้อมูลมาจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกัน

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2521: 269) ได้ให้ความหมายไว้ว่าความเชื่อมั่น หมายถึง ความคงที่ของคะแนน ซึ่งได้มาจากการวัดนักเรียนกลุ่มเดียวกันด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกันหลายๆ ครั้ง หรือด้วยแบบทดสอบสองฉบับที่มีลักษณะเหมือนกันหรือภายใต้เงื่อนไขของตัวแปรอื่นๆ ในการวัดนั้น

อนันต์ ศรีโสภาก (2524: 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเชื่อมั่น หมายถึง การที่เรานำแบบทดสอบหรือแบบสอบถามไปวัดสิ่งเดียวกันสองครั้งจะให้ระดับไม่เปลี่ยนแปลง (Consistency) หรือมีความคงที่ของคะแนนสูง

ประคอง กรรณสูตร (2542: 37) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเชื่อมั่น หมายถึง ความคงที่หรือ ความคงเส้นคงวา (Consistency) ที่ได้จากการวัดสิ่งที่ต้องการวัด หรือ ความคงที่ของคะแนนที่ได้จากคนกลุ่มเดียวกันสองครั้งด้วยแบบทดสอบเดิมในเวลาที่ต่างกัน หรือความคงที่ของคะแนนจากการทดสอบคนกลุ่มเดียวกันด้วยข้อสอบชุดที่มีข้อสอบเทียบเท่ากัน

3.2 ทฤษฎีความเชื่อมั่น (Theory of Reliability)

ทฤษฎีการทดสอบแบบมาตรฐานเดิม (Classical Test Theory) เน้นความสำคัญที่ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของการวัด และหัวใจสำคัญของความเชื่อมั่นตามทฤษฎีการทดสอบแบบมาตรฐานเดิม คือ มโนคติ (Concept) ของการวัดที่"คู่ขนาน"กัน (Cronbach; et al. 1963: 137) ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาวิธีประเมินค่าความเชื่อมั่นของการวัดทางจิตวิทยาอย่างมากมาย และได้รับอ้างอิงในหนังสือตำราและวารสารการวัดผลอย่างแพร่หลาย (Feldt; & Brennan. 1989: 108) ทบทวนค่าความเชื่อมั่นของการวัด อาศัยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการวัดหลายๆ ครั้งจาก

การสอบซ้ำด้วยแบบทดสอบฟอร์มเดียวกัน หรือสองฟอร์มที่คู่ขนานกัน หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนสอบภายในฉบับ จากแต่ละส่วนที่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ (Comparable Parts) (Kristof. 1974: 491)

การประมาณค่าความเชื่อมั่นจากการวัดนั้น บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2537: 1-3) ได้จำแนกตามวิธีการคำนวณได้สามแนวทาง สำหรับสองแนวทางแรกเป็นการประมาณค่าความเชื่อมั่นจากการวัดซ้ำ ถ้าสอบซ้ำด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกัน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้จากแบบทดสอบทั้งสองครั้งเรียกว่าสัมประสิทธิ์ของความคงที่ (Coefficient of Stability) ถ้าสอบซ้ำด้วยแบบทดสอบที่คู่ขนานสองฟอร์ม (Parallel Test Forms) หรือแบบสลับฟอร์ม (Alternate Forms) ซึ่งอาจสอบติดต่อกันทันทีหรือสอบทั้งช่วงเวลา สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้จากแบบทดสอบทั้งสองฟอร์มเรียกว่าสัมประสิทธิ์ของความสมมูล (Coefficient of Equivalent) การประมาณค่าความเชื่อมั่นจากการสอบทั้งช่วงเวลาด้วยฟอร์มที่คู่ขนานเป็นวิธีที่ให้ค่าประมาณที่ดีที่สุด เพราะสัมประสิทธิ์ชนิดนี้สามารถสะท้อนถึงผลกระทบจากแหล่งความคลาดเคลื่อนในการวัดหมดทุกแหล่ง อย่างไรก็ตามแนวทางทั้งสองดังกล่าวต้องทำการสอบอย่างน้อยสองครั้ง หรือต้องใช้แบบทดสอบอย่างน้อยสองฟอร์ม โดยเฉพาะแนวทางที่สองมักจะไม่สามารถสร้างแบบทดสอบสองฟอร์มให้คู่ขนานกันอย่างแท้จริงได้ จึงไม่เหมาะสมในทางปฏิบัติ สำหรับแนวทางสุดท้ายเป็นวิธีที่หลีกเลี่ยงการสอบซ้ำโดยอาศัยคะแนนของแบบทดสอบเพียงฉบับเดียวจากการสอบเพียงครั้งเดียว แล้วคำนวณสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบทดสอบ (Coefficient of Internal Consistency)

การประมาณค่าความสอดคล้องภายในได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากนักทฤษฎีทางการวัดนับตั้งแต่ สเปียร์แมน (Spearman. 1910) บราวน์ (Brown. 1910) ครอนบาค และคนอื่นๆ (Cronbach; et al. 1963: 138-139) เริ่มต้นศึกษาเรื่องนี้มาจนถึงปัจจุบันได้มีการเสนอสัมประสิทธิ์ในการประมาณค่าความเชื่อมั่นไว้หลายวิธี ซึ่งอาจจัดกลุ่มตามข้อตกลงของระดับความคู่ขนานได้สามรุ่น ดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2537: 2; อ้างอิงจาก Gulliken. 1951: 41; Cronbach; et al. 1963: 139; Feldt; & Brennan. 1989: 110)

รุ่นแรกเป็นการประมาณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่แต่ละส่วนมีความคู่ขนานแบบมาตรฐานเดิม (Classical Parallel Parts) มีข้อตกลงว่า แต่ละส่วนของแบบทดสอบที่แบ่งต้องมี

- 1) ความเป็นเอกพันธ์ในเนื้อหา หรือวัดคุณลักษณะเดียวกัน
- 2) มีคะแนนจริงเท่ากันและความแปรปรวนคลาดเคลื่อนเท่ากัน
- 3) มีคะแนนสอบเฉลี่ยเท่ากัน
- 4) มีความแปรปรวนของคะแนนเท่ากัน
- 5) มีความแปรปรวนร่วมของคะแนนสอบเท่ากัน
- 6) มีความแปรปรวนร่วมของคะแนนสอบกับคะแนนเกณฑ์ภายนอกเท่ากัน

จากข้อตกลงดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถสร้างแบบทดสอบให้แต่ละส่วนมีความคู่ขนานแบบมาตรฐานเดิมได้ใกล้เคียงที่ตกลงไว้ ซึ่งทำให้เกิดการละเมิดข้อตกลงอยู่เสมอ อันเป็นผลให้ไม่สามารถประมาณค่าความเชื่อมั่นได้ถูกต้องแม่นยำ ดังนั้นนักทฤษฎีการทดสอบจึงได้พัฒนาวิธีประมาณค่าความเชื่อมั่นรุ่นสองที่เหมาะสมขึ้นใหม่ เป็นการประมาณค่าความเชื่อมั่นตามแบบจำลองคะแนนจริงสมมูล (Essentially Tau-Equivalent Model) วิธีนี้ได้ผ่อนปรนเงื่อนไข ข้อ 2) มีคะแนนจริงเท่ากันและมีความแปรปรวนคลาดเคลื่อนเท่ากัน 3) มีคะแนนสอบเฉลี่ยเท่ากัน และ 4) มีความแปรปรวนของคะแนนสอบเท่ากันให้มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากขึ้น โดยผ่อนปรนให้คะแนนจริงแต่ละส่วนไม่จำเป็นต้องเท่ากันพอดี แต่ยอมให้ต่างกันได้เท่ากับความยากที่ต่างกันในแต่ละส่วน และผ่อนปรนให้แต่ละส่วนให้มีคะแนนสอบเฉลี่ยต่างกันและความแปรปรวนต่างกันเล็กน้อย แต่ยังเป็นไปตามเงื่อนไขข้อ 5) และข้อ 6) แต่ในทางปฏิบัติมีแบบทดสอบบางชนิดอาจต้องแบ่งส่วนให้เหมาะสมตามลักษณะของแบบทดสอบ ทำให้แต่ละส่วนมีขนาดความยาวหรือจำนวนข้อไม่เท่ากัน ซึ่งมีผลกระทบต่อเงื่อนไข 5) มีความแปรปรวนร่วมของคะแนนสอบเท่ากันและ 6) ความแปรปรวนร่วมของคะแนนสอบกับคะแนนเกณฑ์ภายนอกเท่ากัน แม้แต่ละส่วนประกอบด้วยจำนวนข้อที่เท่ากันก็ตาม แต่เมื่อนำไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างแล้ว ปรากฏว่าแต่ละส่วนมีการกระจายของคะแนนมากน้อยต่างกันมาก ๆ แสดงว่าความยาวที่แท้จริงของมัน (Function Lengths) หรือความยาวที่เป็นผลมาจากการสอบ (Functionally) ของแต่ละส่วนมีขนาดไม่เท่ากัน (Feldt; & Brennan. 1975: 558) ดังนั้นจึงไม่สอดคล้องตามแบบจำลองคะแนนสมมูล นักทฤษฎีทางการทดสอบจึงได้นิยามความคู่ขนานขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง เรียกว่า ความคู่ขนานตามแบบจำลองคะแนนจริงสัมพันธ์ (Congeneric Model)

นักทฤษฎีทางการทดสอบได้ทำการศึกษาทดลอง และเสนอวิธีประมาณค่าความเชื่อมั่นตามแบบจำลองคะแนนจริงสัมพันธ์ไว้หลายวิธี บุคคลแรกที่ได้เริ่มวางรากฐานทฤษฎีนี้คือ คริสทอฟ (Kristof. 1974: 491-499) ได้เสนอสูตรประมาณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่แบ่งเป็นสามส่วนย่อยด้วยความยาวขนาดต่างกัน กล่าวว่าความแปรปรวนคลาดเคลื่อน และค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้จะไม่แปรเปลี่ยนไปตามการแบ่งส่วนย่อยของแบบทดสอบ เฟลด์ต์ (Feldt. 1975: 557) ได้ปรับปรุงวิธีของคริสทอฟ (Kristof. 1974) ให้สามารถประมาณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่แบ่งเป็นสองส่วนด้วยความยาวที่ไม่เท่ากันต่อมาราฐ (Raju. 1977: 549-565) ได้เสนอสูตรประมาณค่าความเชื่อมั่นจากแบบทดสอบที่แบ่งเป็นหลายส่วนย่อยด้วยความยาวขนาดต่างๆ ที่ไม่เท่ากัน โดยต้องนำจำนวนข้อมาใช้ในการคำนวณ ส่วนกิลเมอร์ และเฟลด์ต์ (Gilmer; & Feldt. 1986: 99-111) ได้ปรับปรุงสูตรของคริสทอฟ (Kristof. 1974) ให้สามารถประมาณค่าความเชื่อมั่นจากแบบทดสอบอรรถนัยหรือมีการประเมินบุคคลด้วยคณะกรรมการ ซึ่งมีลักษณะเป็นคะแนนจริงสัมพันธ์หลายส่วน โดยเสนอสูตรการประมาณค่าความเชื่อมั่นสองสูตรคือ r_{F1} และ r_{F2} และเลียว (Liou. 1989: 153-163) ได้เสนอสูตรการประมาณค่าความเชื่อมั่นใหม่สองสูตรโดยพัฒนามาจาก คริสทอฟ (Kristof. 1974) เป็นสูตร r_{L1} และพัฒนาสูตรของ เฟลด์ต์ (Feldt. 1975) เป็นสูตร r_{L2} ให้สามารถประมาณค่าความเชื่อมั่นจากแบบทดสอบที่แบ่งได้หลายส่วน ปรากฏว่าสูตรใหม่ของเลียว (Liou. 1989: 153-163) ได้ให้ผลสอดคล้อง

กับสูตร r_{F1} และ r_{F2} ของเฟลด์ต์ (Feldt. 1975) แต่การคิดคำนวณง่ายกว่าและในปีเดียวกัน เฟลด์ต์ (Feldt; & Brennan. 1989: 115) ได้ปรับปรุงสูตรประมาณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่แบ่งสองส่วนเป็นสูตรที่สามารถประมาณค่าจากแบบทดสอบที่แบ่งเป็นหลายส่วน โดยมีได้แสดงที่มาและผลการทดลอง

วิลเลียม (William. 2001: Online) ได้เสนอทฤษฎีของการประมาณค่าความเชื่อมั่น มีทั้งหมด 4 กลุ่ม ดังนี้

1. ความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกตหรือผู้ประเมิน (Inter-Rater or Inter-Observer Reliability) เป็นผลจากการประเมินระดับของความแตกต่างจากการตรวจ หรือการสังเกตที่มีความคงที่และใกล้เคียงกันมากที่สุด

2. ความเชื่อมั่นจากการสอบซ้ำ (Test-Retest Reliability) เป็นผลที่เกิดจากการประเมินที่มีผลคงที่ เมื่อมีการวัดซ้ำจากเครื่องมือวัดเดียวกัน

3. ความเชื่อมั่นจากแบบทดสอบคู่ขนาน (Parallel-Forms Reliability) เป็นผลที่เกิดจากการประเมินที่มีผลคงที่เมื่อทดสอบด้วยแบบทดสอบคู่ขนานกัน

4. ความเชื่อมั่นจากความคงที่ภายใน (Internal Consistency Reliability) เป็นผลจากการประเมินที่มีค่าคงที่ภายในด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกัน

จากการศึกษาทฤษฎีความเชื่อมั่นดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้วิจัยสนใจศึกษาเฉพาะความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกตหรือผู้ประเมิน (Inter-Rater or Inter-Observer Reliability) ซึ่งมีรายละเอียดที่น่าสนใจดังนี้ ความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินเป็นหนึ่งในสี่ของการประมาณค่าความเชื่อมั่นที่ใช้ประเมินระดับความแตกต่างของผู้ประเมินที่จะมีความคงที่ในการประเมินสิ่งเดียวกัน ซึ่งการนำมนุษย์มาเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผล ซึ่งมีความกังวลใจเกี่ยวกับผลที่จะได้รับมีความเชื่อถือได้หรือไม่ วิธีใดที่จะทำให้ทราบผลการประเมินของผู้ประเมิน 2 คนมีค่าคงที่ได้ ซึ่งวิลเลียม (William. 2001: Online) ได้เสนอไว้มี 2 วิธีสำคัญ คือ 1) นำผลการวัดของผู้ประเมินตรวจผลงานจากเครื่องมือการสังเกตแล้ว เราสามารถคำนวณได้โดยหาร้อยละของความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน 2) อีกวิธีหนึ่งสำหรับการประมาณค่าความเชื่อมั่นที่เหมาะสมเมื่อมีผลการวัดที่ต่อเนื่องอยู่ โดยเราสามารถคำนวณหาสหสัมพันธ์ระหว่างการประเมินของผู้ประเมิน 2 คน

3.3 ความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ (Rater Reliability)

จากการศึกษาเอกสารพบว่า มีนักวัดผลการศึกษาทั้งในประเทศและในต่างประเทศได้ให้ความหมายและความสำคัญของความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ ดังนี้

ฮอปกินส์ และแอนเตส (Hopkins; & Antes. 1990: 550) ได้ให้ความหมาย ความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีตั้งแต่สองคนขึ้นไป จะมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับจุดเน้นหรือจุดสำคัญต่างๆ ของคำตอบที่ผู้ตรวจตามความเห็นของผู้ตรวจแต่ละคน ค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจสูง หมายถึง

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงตามไปด้วย ซึ่งผู้ตรวจข้อสอบที่ดีได้ควรเป็นผู้ที่เขียนข้อสอบหรือผู้ที่สอนวิชานั้นจริงๆ

อุเบอร์แซก (Uebersax, 2000: Online) ได้เสนอดัชนีความสอดคล้องจากคะแนนดิบ (Raw Agreement Indices) ไว้ 3 กลุ่ม คือ

1. ผู้ตรวจ 2 คน ตรวจให้คะแนนแบบ 2 ขั้ว (Two Raters, Dichotomous Ratings)
2. ผู้ตรวจ 2 คน ตรวจให้คะแนนแบบหลายขั้ว (Two Raters, Polytomous Ratings)
3. กรณีทั่วไป (Generalized Case)

จากการศึกษาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจดังกล่าวข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิธีการของกลุ่ม 1 และ 2 ดังนี้

1. ผู้ตรวจ 2 คน ประเมินให้คะแนนแบบ 2 ขั้ว (Two Raters, Dichotomous Ratings)

การตัดสินใจคะแนนจากผู้ประเมินจำนวน 2 คน (หรือ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ตัดสิน ผู้วินิจฉัย หรืออื่นๆ) มารวมกัน ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ผลรวมของการตรวจให้คะแนนแบบ 2 ขั้ว จากผู้ตรวจ 2 คน

ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2		รวม
	-	+	
-	a	b	a + b
+	c	d	c + d
รวม	a + c	b + d	N

ค่า a , b , c และ d ในที่นี้เป็นผลรวมจากค่าของการให้คะแนนของผู้ตรวจแต่ละคน คือผู้ตรวจคนที่ 1 และคนที่ 2 แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

สัดส่วนของความคิดเห็นที่สอดคล้องกันทั้งหมด (Proportion of Overall Agreement)

สัดส่วนของคะแนนจากความคิดเห็นที่สอดคล้องกันทั้งหมด กำหนด p_o เป็นสัดส่วนของกรณีที่มีผู้ตรวจคนที่ 1 และ 2 ดังนี้

$$p_o = \frac{a + d}{a + b + c + d} = \frac{a + d}{N} \dots\dots\dots (1)$$

ผลการคำนวณ ถ้าค่า p_o สูง คือ มากกว่า .99 ก็จะสรุปได้ว่าความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของผู้ตรวจไม่แตกต่างกัน

สัดส่วนของความคิดเห็นที่เฉพาะเจาะจง (Proportion of Specific Agreement)

สัดส่วนของความคิดเห็นทางบวก ($p_s +$) และความคิดเห็นทางลบ ($p_s -$) จะคำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$p_s + = \frac{2a}{2a+b+c}; p_s - = \frac{2d}{2d+b+c} \dots\dots\dots (2)$$

สัดส่วนนี้แปลความหมายได้คล้ายกับการประมาณความเป็นไปได้ที่ตั้งเงื่อนไขไว้ ตัวอย่าง คือ $p_s +$ เป็นค่าประมาณจากผู้ตรวจที่ให้คะแนนทางบวกได้คล้ายๆ กับผู้ตรวจคนอื่น

2. ผู้ตรวจ 2 คน ตรวจให้คะแนนแบบหลายขั้น (Two Raters, Polytomous Ratings)

ใช้การตัดสินใจจากผู้ตรวจ 2 คน ที่ให้คะแนนแบบหลายขั้น โดยให้ C เป็นจำนวนของกลุ่มหรือของระดับในการให้คะแนน ซึ่งผลของการให้คะแนนจากผู้ตรวจ 2 คน จะถูกรวมตามวิธี $C \times C$ ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ผลรวมของการให้คะแนนแบบหลายขั้นโดยผู้ตรวจ 2 คน

ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2			รวม
	1	2	...C	
1	n_{11}	n_{12}	n_{1c}	$n_{1.}$
2	n_{21}	n_{22}	n_{2c}	$n_{2.}$
.	.	.	.	.
.	.	.	.	.
.	.	.	.	.
C	n_{c1}	n_{c2}	n_{c3}	$n_{c.}$
รวม	$n_{.1}$	$n_{.2}$	$n_{.c}$	N

ให้ n_{ij} แทน จำนวนของกรณีที่ได้วางแผนให้คะแนนชุด i จากผู้ตรวจคนที่ 1 และ ชุด j โดยผู้ตรวจคนที่ j เมื่อ $i, j = 1, \dots, C$. แทน ค่าผลรวม (magical Sum)

เช่น $n_{j.}$ เป็นผลรวมของ n_{ij} ที่ $j = 1, \dots, C$ แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

สัดส่วนของความคิดเห็นที่สอดคล้องกันทั้งหมด (Proportion of Overall Agreement)

การคำนวณ p_o ซึ่งก็คือผลรวมของความถี่จากการตรวจให้คะแนน ซึ่งคำนวณด้วยสูตรดังนี้

$$p_o = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^C n_{ij} \dots\dots\dots (3)$$

สัดส่วนของความคิดเห็นที่แตกต่าง (Proportion of Specific Agreement)

ใช้คำตอบจากตาราง 2 สัดส่วนของความคิดเห็นที่แตกต่างกัน จากข้อมูลชุด i ใช้สูตรดังนี้

$$p_s(i) = \frac{2n_{ij}}{n_{i.} + n_{.j}} \dots\dots\dots (4)$$

เจมส์, ดีมารี และโวลฟ์ (James; Demaree; & Wolf. 1993: 306-309) ได้เสนอการพัฒนาสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นระหว่างผู้ตรวจ (Interrater reliability Coefficient (r_{wg})) ซึ่งจะประเมินความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจ โดยกำหนดให้ r_{wg} เป็นการลดสัดส่วนความแปรปรวนที่ผิดพลาดสำหรับการให้คะแนนที่ได้มาเพื่อเทียบกับการจัดแบ่งที่แสดงถึงการตอบแบบสุ่ม (ตัวอย่างเช่นการแบ่งในกรณีในแต่ละคะแนนในเกณฑ์ของอันดับคะแนนมีความเป็นไปได้เท่าๆ กันในการนำไปใช้) กล่าวคือ

$$r_{wg} = 1 - (S_x^2 / \sigma_E^2) \dots\dots\dots (1)$$

โดยที่ S_x^2 เท่ากับค่าความแปรปรวนของผลการตรวจให้คะแนน และ σ_E^2 เท่ากับค่าความแปรปรวนของประชากรในการจัดแบ่งอันดับคะแนนที่ได้จากการสุ่ม (เช่นการตรวจให้คะแนนที่เท่ากันของคำตอบที่เป็นไปได้แต่ละประเด็น) ค่าของ r_{wg} มีค่าตั้งแต่ 0.0 จนถึง 1.0 เมื่อความแปรปรวนของคะแนนที่ได้มาเป็นแบบสุ่ม (เช่น $S_x^2 = \sigma_E^2$) ค่า $r_{wg} = 0$ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าไม่มีความสอดคล้องกันเลยหรือหากผลการตรวจให้คะแนนเหมือนกัน (เช่น $S_x^2 = 0$), ค่า $r_{wg} = 1$ ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีความสอดคล้องโดยสมบูรณ์ระหว่างผู้ตรวจทั้งหมด

ค่า r_{wg} ที่ได้ควรจะเป็นดัชนีบ่งบอกความสอดคล้อง (Index of Agreement) ไม่ใช่ค่าความคงที่ (Consistency) เจมส์, ดีมารี และโวลฟ์ (James; Demaree; & Wolf. 1993: 306-309) ได้เสนอไว้ว่า การให้คะแนนบางประเภทอาจมีระดับความคงที่สูง (เช่นผู้ประเมิน 2 คนหรือมากกว่านั้นให้คะแนนออกมาคล้ายคลึงกันเมื่อให้คะแนนตัวอย่างหลายๆ ตัวอย่างบนมาตรฐานเดียวกัน) แต่ค่าการให้คะแนนที่แท้จริงที่ให้ผู้ตรวจคนเดียวอาจจะต่างกันมาก ให้พิจารณาถึงกรณีที่ผู้ตรวจคนที่ 1 ให้คะแนน “4” ทุกครั้ง ผู้ตรวจคนที่ 2 ให้คะแนน “2” และทุกครั้งที่ผู้ตรวจคนที่ 1 ให้คะแนน “3” ผู้ตรวจคนที่ 2 ให้คะแนน “1” ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความคงที่ระหว่างผู้ตรวจ 2 คน นั้นจะสูงมาก แต่ระดับความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจนี้จะต่ำ เพราะว่าพวกเขาจะไม่ให้ค่าที่เป็นคะแนนซึ่งซ้ำกันเหมือนเดิม ข้อดีของสัมประสิทธิ์ r_{wg} ก็คือ สัมประสิทธิ์ที่ได้มาจะแปรผันได้ตามค่าสมมติในการให้คะแนน เช่นเดียวกับการจัดอันดับคะแนนจากการตรวจให้คะแนน

อนันต์ ศรีโสภณ (2524: 58) ได้เสนอไว้ว่า โดยทั่วไปการให้คะแนนแบบทดสอบความเรียง (Essay Test) เรามักจะไม่ค่อยคิดถึงเรื่องความเชื่อมั่นของการให้คะแนนของครูมากนัก ซึ่งข้อสอบแบบความเรียงมักจะมีคลาดเคลื่อนเนื่องจากการให้คะแนนของครูอยู่เป็นอันมาก อาทิเช่น ถ้าให้นักระดาษคำตอบไปให้ครูสองคนตรวจให้คะแนน คะแนนที่ได้ในแต่ละข้ออาจแตกต่างกันหรือแม้ให้ครูคนเดียวกันตรวจถ้าตรวจต่างเวลากันคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อก็แตกต่างกันอีกเป็นต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องคำนวณหาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจให้คะแนน ในกรณีที่ข้อสอบนั้นเป็นอัตนัยซึ่งจะช่วยให้การตีความหมายของคะแนนที่ให้นั้นมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น ดังนั้นวิธีการหาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน ที่ต้องหาค่าเฉลี่ยของผู้ตรวจให้คะแนนทั้ง 2 คนก่อน แล้วใช้สูตรของ สเปียร์แมน (Spearman, 1910) และ บราวน์ (Brown, 1910) และถ้ามีผู้ตรวจให้คะแนนมากกว่า 2 คน และการให้คะแนนเป็นแบบจัดตำแหน่ง (Rank) ให้ใช้สูตรของกิลฟอร์ด (Guilford, 1954)

$$\bar{r} = 1 - \frac{k(4N+2)}{(k-1)(N-1)} + \frac{12\sum S^2}{k(k-1)N(N^2-1)}$$

- เมื่อ $\bar{r}$ แทน ความเชื่อมั่นเฉลี่ยระหว่างผู้ตรวจให้คะแนนแต่ละคน
 k แทน จำนวนผู้ให้คะแนน
 N แทน จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ
 S แทน ผลบวกของตำแหน่งที่คะแนนของนักเรียนแต่ละคน

โกวิท ประวาลพุกษ์ และสมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2525: 173) ได้เสนอไว้ว่า การให้คะแนนแบบทดสอบความเรียงโดยผู้ตรวจให้คะแนนเพียงคนเดียว มักจะมีความคลาดเคลื่อนจากการให้คะแนน หรือถ้าจะใช้ผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน การให้คะแนนของผู้ตรวจให้คะแนนทั้ง 2 คน ในเรื่องเดียวกันก็ยังคงมีความแตกต่างอยู่อีก ดังนั้นการคำนวณหาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจให้คะแนนให้คะแนนย่อมจะช่วยให้การตีความหมายของคะแนนมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

3.4 วิธีการหาความเชื่อมั่น

3.4.1 วิธีหาความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจให้คะแนน แบบ RAI

เบอร์รี-สตอกก์ และคนอื่นๆ (Burry-Stock; et al. 1996: 251-262) ได้ศึกษาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจให้คะแนน (Rater Agreement Indexes: RAI) ได้ผลการศึกษาที่สามารถสรุปวิธีการคำนวณได้จากผลการสังเกตพฤติกรรมในระดับช่วงคะแนน 1 points ระดับช่วงนั้นที่มีพิสัยของดัชนีจากค่ามากที่สุด คือ 1 ไปหาค่าน้อยที่สุด คือ 0 สรุปแนวคิดจากการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจหลายๆ คน ได้ 6 วิธี คือ

1. RAI สำหรับข้อสอบ 1 ข้อ ผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน สำหรับ 1 เนื้อหา เป็นสูตรคำนวณจากผลการให้คะแนนของผู้ตรวจ 2 คน ที่ให้คะแนนในพฤติกรรมเดียวกัน ที่มีข้อมูลแบบ 1 ระดับ (1 points) หรือช่วงชั้น ซึ่งสูตรมีดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{|R_1 - R_2|}{I - 1}$$

เมื่อ

R_1	แทน	ผลการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจให้คะแนนคนที่ 1
R_2	แทน	ผลการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจให้คะแนนคนที่ 2
I	แทน	จำนวนช่วงคะแนน (0, 1, 2, 3, 4)

ถ้าผู้ตรวจให้คะแนนทั้ง 2 คน ตรวจให้คะแนนเหมือนกัน RAI จะเท่ากับ 1 ถ้าผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน ตรวจให้คะแนนแตกต่างกันหรือไม่สอดคล้องกันเลยค่า RAI = 0 ในกรณีของคะแนนที่ให้เป็นแบบ 0 กับ 1 แล้ว I จะมีค่าเท่ากับ 2 ดังนั้น $RAI = 1 - [R_1 - R_2]$

2. RAI ที่ใช้ผลรวมของคะแนนที่มีผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน 1 เนื้อหา และ K พฤติกรรม ใช้คะแนนที่ได้จากการสังเกต k พฤติกรรมของผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน สูตรนี้สามารถแสดงค่า RAI สำหรับพฤติกรรม k ซึ่งมีสูตรดังนี้คือ

$$RAI = 1 - \frac{\sum^K |R_{1k} - R_{2k}|}{K(I - 1)}$$

เมื่อ

R_{1k}	แทน	ผลการตรวจของผู้ตรวจให้คะแนนคนที่ 1
R_{2k}	แทน	ผลการตรวจของผู้ตรวจให้คะแนนคนที่ 2
I	แทน	จำนวนช่วงคะแนน (0, 1, 2, 3, 4)

RAI มีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้ามีค่าเป็น 1 แสดงว่าผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน มีการให้คะแนนสอดคล้องกันในทุกพฤติกรรม

3. RAI ที่ใช้ผลรวมของคะแนนที่มีผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน N เนื้อหา และ K พฤติกรรม สำหรับผลการให้คะแนนจากผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน ที่ให้คะแนน N เนื้อหา ใน K พฤติกรรม ที่เหมือนกันและต่อเนื่องกัน ซึ่งมีสูตรดังนี้คือ

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N |R_{1kn} - R_{2kn}|}{KN(I-1)}$$

เมื่อ R_{1kn} แทน ผลการตรวจของผู้ตรวจให้คะแนนคนที่ 1 สำหรับ
พฤติกรรมที่ k ในวิชาที่ n
 R_{2kn} แทน ผลการตรวจของผู้ตรวจให้คะแนนคนที่ 2 สำหรับ
พฤติกรรมที่ k ในวิชาที่ n
 I แทน จำนวนช่วงคะแนน (0, 1, 2, 3, 4)

ส่วนสูตรของกิลฟอร์ด สูตรของสเปียร์แมน บราวน์ สูตรของเคนดอล (Kendall Coefficient of Concordance : ω) และ RAI สำหรับผู้ตรวจให้คะแนนมีมากกว่า 2 คน หรือบางครั้ง มีผู้ตรวจให้คะแนน M คน ให้ R แสดงค่าเฉลี่ยจากผู้ตรวจให้คะแนน M คน

4. RAI สำหรับข้อสอบข้อเดียว ผู้ตรวจให้คะแนนหลายคน 1 เนื้อหา มีที่มาของคะแนนจากผู้ตรวจให้คะแนน M คน ที่ให้คะแนนที่เหมือนกันใน 1 พฤติกรรม ที่ต่อเนื่องกันที่ 1 ระดับ ซึ่งมีสูตรดังนี้คือ

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{m=1}^M |R_m - \bar{R}|}{(M-1)(I-1)}$$

$$\text{โดยที่ } \bar{R} = \frac{1}{M} \sum_{m=1}^M R_m$$

เมื่อ R แทน ผลการตรวจของผู้ตรวจให้คะแนน
 M แทน จำนวนผู้ตรวจให้คะแนนทั้งหมด
 I แทน จำนวนช่วงคะแนน (0, 1, 2, 3, 4)

5. RAI สำหรับผู้ตรวจให้คะแนน M คน K พฤติกรรม 1 เนื้อหา ซึ่งหาค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมที่ k ของ RAI ของผู้ตรวจให้คะแนน M คน ใน 1 พฤติกรรม (นั่นคือ RAI ของผู้ตรวจให้คะแนน M คน ใน 1 พฤติกรรม สามารถหาค่าเฉลี่ยของผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน) RAI ที่ผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน หรือแบบคู่ แสดงได้ถึงข้อเปรียบเทียบกับผู้ตรวจให้คะแนนคนเดียวกับค่าเฉลี่ยกับผู้ให้คะแนนอื่นๆ ซึ่งมีสูตรดังนี้คือ

$$RAI_k = 1 - \frac{\sum_{m=1}^M \sum_{k=1}^K |R_{mk} - \bar{R}_k|}{K(M-1)(I-1)}$$

โดยที่ $\bar{R}_k = \frac{1}{M} \sum_{m=1}^M R_{mk}$

เมื่อ R แทน ผลการตรวจของผู้ตรวจให้คะแนน
 M แทน จำนวนผู้ตรวจให้คะแนนทั้งหมด
 I แทน จำนวนช่วงคะแนน (0, 1, 2, 3, 4)

6. RAI สำหรับผู้ตรวจให้คะแนน M คน K พฤติกรรม N เนื้อหา ให้ R_{mnk} เป็นคะแนนของผู้ตรวจให้คะแนน M คน ในการตรวจ k พฤติกรรม จากจำนวน N เนื้อหา ซึ่งมีสูตรดังนี้คือ

$$RAI_k = 1 - \frac{\sum_{m=1}^M \sum_{n=1}^N \sum_{k=1}^K |R_{mnk} - \bar{R}_{nk}|}{KN(M-1)(I-1)}$$

โดยที่ $\bar{R}_{nk} = \frac{1}{M} \sum_{m=1}^M R_{mnk}$

เมื่อ R แทน ผลการตรวจของผู้ตรวจให้คะแนน
 M แทน จำนวนผู้ตรวจให้คะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
 k แทน จำนวนพฤติกรรมย่อย
 I แทน จำนวนช่วงคะแนน (0, 1, 2, 3, 4)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจให้คะแนน โดยใช้วิธีการวัดแบบใช้ข้อสอบข้อเดียว ผู้ตรวจให้คะแนนหลายคน 1 เนื้อหา หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร RAI (Rater Agreement Indexes) สูตรที่ 4 มาใช้ในการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจให้คะแนน

3.4.2 วิธีการหาความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

3.4.2.1 สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) การหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรครอนบาค (Cronbach) ได้ดัดแปลงมาจากสูตร KR-20 เมื่อปี ค.ศ. 1951 ทั้งนี้เพราะจะได้ใช้หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ไม่ได้ตรวจให้คะแนน 1 กับ 0 เพราะสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟานี้ เครื่องมือไม่จำเป็นจะต้องตรวจให้คะแนนเป็น 1 กับ 0 เสมอไป จะตรวจให้คะแนนลักษณะใดก็ได้ เช่น ถ้าทำถูกคะแนน 10,8 หรือในลักษณะแบบสอบถามที่ให้คะแนนแต่ละข้อเป็น 3,2,1 หรือ 5,4,3,2,1 ก็ได้ (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2539: 218) ซึ่งมีสูตรดังนี้คือ

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อในแบบประเมิน
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

3.4.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (Hoyt's ANOVA Procedure) การหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีนี้เหมาะสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประเภทตรวจให้คะแนนต่างๆ กันในแต่ละข้อหรือแต่ละประเด็น เช่นเดียวกับการหาค่าความเชื่อมั่นของสัมประสิทธิ์แอลฟา แต่วิธีการคำนวณแบบฮอยท์ นี้ใช้หลักสถิติของการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2539: 200) ซึ่งมีสูตรดังนี้คือ

$$r_{tt} = 1 - \frac{MS_E}{MS_P}$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	MS_E	แทน	คะแนนความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน (Error)
	MS_P	แทน	คะแนนความแปรปรวนระหว่างคน (Between people)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1. งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจกำลังเริ่มเป็นที่สนใจในวงการศึกษาของต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมตามหัวข้อต่อไปนี้

4.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ (Rater Reliability)

ไอโซนิโอ (Isonio. 1991: CD-ROM) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อมั่นของผู้ตรวจเรื่องผู้ตัดสิน ตัวอย่างงานเขียนของวิทยาลัยโกลเดนเวสต์ : การประเมินความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ งานวิจัยนี้จะต้องการศึกษาตัวอย่างงานเขียนของนักเรียนให้คะแนนแบบประเมินภาพรวม (Holistically) โดยใช้ผู้ตรวจเป็นรายคู่ ด้วยเกณฑ์การวัดแบบ 6 ระดับ (Six-point Scale) ผู้ตรวจต้องทำเครื่องหมาย + หรือ - วิธีนี้เป็นการเปลี่ยนจากการให้คะแนนแบบจำนวนเต็มมาเป็นแบบทศนิยม ในปี 1991 ตัวอย่างงานเขียนจำนวน 499 ตัวอย่างที่นำมาจากส่วนหนึ่งของการทดสอบเพื่อจัดอันดับสำหรับนักเรียนในโครงการ SOAR ของ Coast Community College District (เขตวิทยาลัยชุมชนแถบชายฝั่ง) ที่วิเคราะห์การให้คะแนนที่น่าเชื่อถือของผู้ตรวจงานวิจัยนี้ ใช้ 2 วิธีเพื่อประเมินความคงที่ในการตัดสินตัวอย่างงานเขียน วิธีแรกที่ใช้เป็นการคำนวณความแตกต่างระหว่างค่าบ่งบอกระดับตัวอย่างงานเขียน 2 ค่า มีค่าเท่ากับ 34.4 % ของคู่ที่ตัดสินทั้งหมดค่าบ่งบอกระดับจากผู้ตัดสินแต่ละคนจะเหมือนกัน แต่ละค่าจะแตกต่างกันไป 1 ใน 3 ระดับ มี 30.9 % ของตัวอย่าง และ 2 ใน 3 ระดับ มี 15.4 % ของตัวอย่าง และ 1 ระดับ มี 13.4 % โดยรวมแล้วค่าบ่งชี้ระดับจะแตกต่างออกไป 1 ระดับ หรือน้อยกว่า 94.1 % ของตัวอย่าง ซึ่งเกินมาตรฐานต่ำสุดที่ 90 % ที่แนะนำโดย California Community Colleges (CCC) วิธีที่สองที่ใช้คือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตรวจเป็นคู่ สำหรับตัวอย่างข้อเขียนค่าความสัมพันธ์ได้ค่าเป็นบวก ($r = .76$) ซึ่งเกินมาตรฐานต่ำสุดที่ .75 ตามคำแนะนำของ CCC และข้อมูลที่ได้ยอมรับสมมติฐานที่ว่า การตรวจจากผู้ตรวจแต่ละคนได้ผลสอดคล้องกัน

เทสส์ และคนอื่นๆ (Tasse; et al. 1994: CD-ROM) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับความ สอดคล้องของผู้ตรวจเรื่องแบบทดสอบซ้ำและค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้ตรวจแบบมาตรวัดพฤติกรรมการปรับตัวของควิเบก (Quebec) ซึ่งได้รับการนำไปใช้กันอย่างแพร่หลายในเมืองควิเบก (ประเทศแคนาดา) เพื่อประเมินพฤติกรรมของผู้ที่มีระดับสติปัญญาต่ำในสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการศึกษาการทำงาน การอยู่อาศัย หรือสภาพแวดล้อมในโรงพยาบาล การศึกษานี้ประเมินความเชื่อมั่นของผู้ตรวจและความเชื่อมั่นโดยวิธีการสอบซ้ำของ QABS และเพื่อวัดความเชื่อมั่นของการสอบซ้ำ QABS จึงได้รับการประเมินโดยผู้ตรวจจำนวน 27 คน กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 คน (อายุระหว่าง 6 ถึง 47 ปี) จากบ้านเรือน สถานที่พักอาศัย โรงเรียน และโรงพยาบาลต่างๆ และเพื่อให้ได้ ค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างอีกกลุ่มจำนวน 44 คน (อายุระหว่าง 3 ถึง 54 ปี) แต่ละคนจะได้รับการประเมินจากผู้ตรวจ 2 คน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นระหว่างการตรวจโดยใช้วิธีประเมิน

ภาพรวม (Global Score) กับระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัว มีค่าเท่ากับ .92 คำนวณโดยวิธีสอบซ้ำ และ ระหว่างผลรวมของคะแนนดิบ มีค่าเท่ากับ .99 ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้ตรวจที่ใช้ การตรวจ แบบประเมินภาพรวม (Global Score) กับระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัว มีค่าเท่ากับ .83 และ ระหว่างผลรวมของคะแนนดิบ เท่ากับ .99 พบว่า QABS เป็นมาตรวัดพฤติกรรมกรรมการปรับตัว แบบอิงเกณฑ์ที่มีความเชื่อถือได้สูง มีเกณฑ์ปกติและแบบเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนง่ายต่อการ ใช้งาน

4.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการสร้างแบบประเมิน

โรบินสัน (Robinson. 1973: 1522-A) ได้พัฒนาแบบทดสอบวัดทักษะ ด้านการควบคุม ตัวแปร (Controlling Variables) และการแปลความหมายจากข้อมูล (Interpreting Data) ซึ่งแบบ ทดสอบ 2 ฉบับนี้ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ จากผลการวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบ เป็นรายข้อ แล้วได้นำข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป นำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์กับคะแนนที่ได้จากการสอบเป็นรายบุคคล (Individual Test) พบว่าได้ค่าสหสัมพันธ์เป็น 0.66

พีเรซ (Perez. 1978: 3496-A) ได้สร้างแบบประเมินภาคปฏิบัติสำหรับใช้ในประเทศ ฟิลปปินส์ ลักษณะของแบบประเมินภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย แบบประเมินด้านทักษะการสังเกต 11 ข้อ ด้านทักษะการเปรียบเทียบ 6 ข้อ ด้านทักษะการหารจำนวน 8 ข้อ ด้านทักษะการจำแนก ประเภท 1 ข้อ ด้านทักษะการลงข้อสรุป 7 ข้อ ด้านทักษะการทำนาย 5 ข้อ และด้านทักษะการ ทดลอง 11 ข้อ เมื่อนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยคำนวณด้วย สูตร RR-21 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 ค่าความยากเฉลี่ยเท่ากับ 0.39 และมีค่าอำนาจจำแนก ที่มีประสิทธิภาพในการนำไปใช้ มีจำนวน 48 ข้อ ถือว่าเป็นแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นให้มีความ สัมพันธ์กับเกณฑ์ภายนอก คือ The Individual Competency Measures อยู่ในระดับสูง และ แบบประเมินอีกฉบับหนึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้กับเกณฑ์การทำวิจัยเกี่ยวกับทักษะ กระบวนการด้านวิทยาศาสตร์ได้

ไอเยวาร์น (Iyewarun. 1987: 102) ได้สร้างแบบประเมินภาคปฏิบัติงานในด้านการ เลี้ยงดูเด็กในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และวิทยาลัยชุมชนในไอโอวา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ ประเมินครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและวิทยาลัยชุมชนในไอโอวา จำนวน 84 คน ซึ่งได้ทำการประเมินในปี ค.ศ. 1986 และได้สร้างแบบประเมินขึ้น 5 ฉบับ โดยนำแบบประเมินให้ผู้ เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน 2 คน โดยใช้ สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ได้ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน 2 คน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.61 ถึง 0.69 ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.65 ถึง 0.72 ซึ่งหาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟาของ Cronbach สำหรับค่าเฉลี่ยของผลการประเมินภาคปฏิบัติมีค่า เท่ากับ 56.76 คิดเป็น ร้อยละ 63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.52

บัวแมน (Boorman. 1991: 194) ได้สร้างแบบประเมินภาคปฏิบัติงานในวิชาฟิสิกส์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 219 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนวิชาฟิสิกส์จากโรงเรียนในชนบทในเมืองนิวยอร์ก ซึ่งได้ทดสอบในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.1990 โดยใช้แบบประเมินจำนวน 7 ฉบับ ซึ่งได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นครูที่สอนวิชาฟิสิกส์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นผู้ตรวจสอบ ปรากฏว่าแบบประเมินมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้างโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.49 ส่วนความเชื่อมั่นของแบบประเมิน หาโดยใช้สูตรวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach Coefficient Alpha) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

ไนท์ (Knight. 1991: 188) ได้สร้างแบบประเมินวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับ 5 ในรัฐมิชิแกน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับ 5 จำนวน 37 คน ข้อประเมินที่สร้างขึ้นมีจำนวน 26 ข้อ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แต่ละข้อมีค่าความเที่ยงตรงเกิน 0.75 และได้ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบเซรียล (Point Biserial Correlation) ซึ่งแบบประเมินแต่ละข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.19 ถึง 0.74 สำหรับค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน 2 คน มีค่าเท่ากับ 0.78 ซึ่งหาโดยสูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินมีค่าเท่ากับ 0.70 หาโดยใช้สูตร KR-20

4.2 งานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นของผู้ตรวจให้คะแนน ที่ผู้วิจัยรวบรวมได้ มีดังนี้

พรรณี เจียมสุบุตร (2543: 49-50) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ที่มีจำนวนผู้ตรวจและวิธีการตรวจต่างกัน การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่มีจำนวนผู้ตรวจ 2 คน และ 3 คน โดยใช้วิธีการตรวจวิธีประเมินรวมและวิธีวิเคราะห์ย่อย โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกรุงเทพฯ กลุ่ม 7 จำนวน 70 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่องสมการและอสมการ และจากผลการศึกษาได้ผลดังนี้

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ โดยการตรวจให้คะแนนด้วยวิธีการวิเคราะห์ที่มีจำนวนผู้ตรวจ 2 คน และ 3 คน มีค่าเท่ากับ 0.92 และ 0.96 ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการตรวจให้คะแนนด้วยวิธีรวมที่มีจำนวนผู้ตรวจ 2 และ 3 คน มีค่าเท่ากับ 0.97 และ 0.98 ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่ใช้วิธีการตรวจให้คะแนนแบบวิธีรวมและวิธีวิเคราะห์ของผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน มีค่าเท่ากับ 0.97 และ 0.92 ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบทดสอบที่ใช้วิธีการตรวจให้คะแนนวิธีประเมินรวมและวิธีการวิเคราะห์ของผู้ตรวจให้คะแนน 3 คน มีค่าเท่ากับ 0.98 และ 0.96 ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สุพานี กอหมั่นศิลป์ (2543: 87-89) ได้ศึกษาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะกีฬาบาสเกตบอล ที่ใช้ผู้ประเมินจำนวนต่างกัน ประเมินนักเรียนจำนวนต่างกัน ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะกีฬาบาสเกตบอลที่ใช้ผู้ประเมินจำนวนต่างกัน ประเมินนักเรียนจำนวนต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 จาก 4 โรงเรียน จำนวน 180 คน ในจังหวัดราชบุรี จากการสุ่มแบบสองขั้นตอน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนเข้ารับการประเมินครั้งละ 1 คน จำนวน 30 คน กลุ่มเข้ารับการประเมิน ครั้งละ 2 คน จำนวน 60 คน กลุ่มเข้ารับการประเมินครั้งละ 3 คน จำนวน 90 คน ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นแบบประเมินทักษะกีฬาบาสเกตบอลที่ใช้ผู้ประเมินจำนวนต่างกัน คือ จำนวนหนึ่งคน สองคนและสามคน ประเมินนักเรียนครั้งละ 1 คน 2 คน และ 3 คน ค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยของผู้ประเมินจำนวน 1 คน มีค่าต่ำสุด และค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยของผู้ประเมินจำนวน 3 คน มีค่าสูงสุด เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าความเชื่อมั่นพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะกีฬาบาสเกตบอลที่ประเมินนักเรียนจำนวนต่างกัน คือ ครั้งละหนึ่งคน สองคน และสามคน เมื่อใช้ผู้ประเมินจำนวน 1 คน 2 คน และ 3 คน ค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยของนักเรียนที่เข้ารับการประเมินครั้งละ 1 คน มีค่าต่ำสุด และค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยของนักเรียนที่เข้ารับการประเมินครั้งละ 3 คน มีค่าสูงสุด เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าความเชื่อมั่น พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุษณีย์ บัวศิริพันธุ์ (2543: 53-56) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของแบบทดสอบวิชาคณิตศาสตร์ที่มีวิธีการตรวจ จำนวนผู้ตรวจให้คะแนน และประสบการณ์ของผู้ตรวจให้คะแนนแตกต่างกัน กรณีผลการศึกษเกี่ยวกับวิธีการตรวจให้คะแนนการตรวจแบบประเมินรวม โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนของผู้ตรวจให้คะแนนเองเมื่อมีจำนวนผู้ตรวจให้คะแนน 3, 4, 5 และ 6 คน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 8.79 - 9.05 โดยการตรวจให้คะแนนเมื่อมีจำนวนผู้ตรวจให้คะแนน 4 คน คะแนนเฉลี่ยมีแนวโน้มสูงที่สุด รองลงมาคือ มีจำนวนผู้ตรวจให้คะแนน 5 คน และเมื่อมีจำนวนผู้ตรวจให้คะแนน 6 คน คะแนนเฉลี่ยมีแนวโน้มต่ำที่สุด ส่วนการตรวจให้คะแนนแบบประเมินรวม โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนเมื่อมีจำนวนผู้ตรวจให้คะแนน 3, 4, 5 และ 6 คนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 9.82-10.05 โดยการตรวจให้คะแนนเมื่อมีจำนวนผู้ตรวจให้คะแนน 4 คน คะแนนเฉลี่ยมีแนวโน้มสูงที่สุด รองลงมาคือ จำนวนผู้ตรวจให้คะแนน 3 และ 6 คน และเมื่อมีจำนวนผู้ตรวจให้คะแนน 5 คน คะแนนเฉลี่ยมีแนวโน้มต่ำที่สุด

นิสาร์ตน์ คงสวัสดิ์ (2544: 70-73) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจแบบทดสอบความเรียงที่มีผู้ตรวจจำนวนต่างกัน คือ สองคน สามคน และสี่คนเมื่อใช้การตรวจวิธีเดียวกัน และ ใช้การตรวจต่างวิธีกัน คือการตรวจวิธีวิเคราะห์ย่อย (Analytic Method) และการตรวจวิธีประเมินรวม (Holistic Method) เมื่อมีผู้ตรวจจำนวนเท่ากัน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 60 คน และผู้ตรวจแบบทดสอบความเรียงเป็นครูสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวนสี่คนที่มีความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนดตรวจแบบทดสอบความเรียงจำนวนห้าข้อ ด้วยแนวการตรวจวิธีวิเคราะห์ย่อยและวิธีประเมินรวมทั้งสี่คน หาค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจโดยวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจ (Rater Agreement Indexes: RAI) ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นของผู้ตรวจแบบทดสอบความเรียง ที่มีผู้ตรวจจำนวนต่างกัน คือ สองคน สามคน และ สี่คนโดยใช้การตรวจวิธีเดียวกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งการตรวจวิธีวิเคราะห์ย่อยกับการตรวจวิธีประเมินรวม

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นของผู้ตรวจแบบทดสอบความเรียง ที่มีผู้ตรวจจำนวนเท่ากันเมื่อใช้การตรวจต่างวิธีกัน คือการตรวจวิธีวิเคราะห์ย่อยและการตรวจวิธีประเมินรวม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทั้งสามกรณี คือเมื่อมีผู้ตรวจจำนวนสองคน สามคน และ สี่คน

ชัยยุทธ คชรินทร์ (2546: 67-68) ได้ศึกษาความเชื่อมั่นของการประเมินผลงานศิลปะที่ใช้กฎเกณฑ์การประเมินแบบเกณฑ์แยก (Analytic Scoring Rubric) และการประเมินแบบเกณฑ์รวม (Holistic Scoring Rubric) คำนวณด้วยสูตร P_o ของแฮมเบิลตันและโนวิก สูตร K ของสก็อต และสูตร RAI ของ เบอร์รี่- สติจอร์ค และคณะ ผู้ประเมินเป็นครูผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ที่สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าความเชื่อมั่นของการประเมินผลงานศิลปะที่ใช้กฎเกณฑ์การประเมินแบบเกณฑ์แยก (Analytic Scoring Rubric) สูตร P_o ให้ค่าความเชื่อมั่นสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาคือสูตร RAI และ สูตร K ตามลำดับ และเมื่อใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินแบบเกณฑ์รวม (Holistic Scoring Rubric) สูตร RAI ให้ค่าความเชื่อมั่นสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาคือสูตร K และสูตร P_o ตามลำดับ

2. สูตร P_o สูตร K และสูตร RAI ให้ค่าความเชื่อมั่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งที่คำนวณจากคะแนนการประเมินที่ใช้กฎเกณฑ์การประเมินแบบเกณฑ์แยก (Analytic Scoring Rubric) และแบบเกณฑ์รวม (Holistic Scoring Rubric)

อรุณีย์ โรจนะไพบุลย์ (2546: 54-56) ได้ศึกษาวิเคราะห์ความคิดสร้างสรรค์จากแฟ้มสะสมงานวิชาภาษาไทยและสร้างเกณฑ์ให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ ในแฟ้มสะสมงานวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยคือแฟ้มสะสมงานวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญและเกณฑ์ให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ ในแฟ้มสะสมงานวิชาภาษาไทยวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์ให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของผู้ให้คะแนน 1 คนและผู้ให้คะแนนหลายคน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์หาความคิดสร้างสรรค์จากผลงานที่นักเรียนคัดเลือกเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงานวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 85 เล่ม พบผลงานที่สามารถนำมาสร้างเกณฑ์หาความคิดสร้างสรรค์ได้ 6 ประเภท ได้แก่ 1)การเขียนเรียงความ 2)การแต่งบทร้อยกรอง 3)การแต่งคำขวัญ 4)แผนผังความคิด 5)การเขียนโฆษณา และ 6)การแต่งนิทาน

2. เกณฑ์ให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 6 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 เกณฑ์ให้คะแนนเรียงความ ฉบับที่ 2 เกณฑ์ให้คะแนนร้อยกรอง ฉบับที่ 3 เกณฑ์ให้คะแนนคำขวัญ ฉบับที่ 4 เกณฑ์ให้คะแนนผังความคิด ฉบับที่ 5 เกณฑ์ให้คะแนนโฆษณา และ ฉบับที่ 6 เกณฑ์ให้คะแนนแต่งนิทาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .71-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของการให้คะแนนของผู้ให้คะแนน 1 คนมีค่าเท่ากับ .73, .72, .60, .74, .61 และ .80 ตามลำดับ ส่วนค่าความเชื่อมั่นของการให้คะแนนของผู้ให้คะแนนหลายคนมีค่าเท่ากับ .91, .91, .89, .92, .86, และ .94 ตามลำดับ

รณชัย บุญลือ (2547: 111-115) ได้สร้างแบบประเมินทักษะพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ เพื่อพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และหาคุณภาพของแบบประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ วิธีดำเนินการสร้างแบบประเมินทักษะพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และเกณฑ์การให้คะแนนในครั้งนี้ใช้วิธีการรวบรวมความคิดของผู้เชี่ยวชาญมาสร้างแบบประเมินและเกณฑ์การให้คะแนน และนำกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย จำนวน 19 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อปฏิบัติกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การให้คะแนนแล้วนำแบบประเมินไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน เป็นนิสิตสาขาวิชาดนตรีไทย ของภาควิชาดุริยางคศาสตร์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 10 คน และภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 10 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมกับข้อปฏิบัติ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อปฏิบัติกับเกณฑ์การให้คะแนน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินและค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน

ผลการวิจัยพบว่า แบบประเมินทักษะพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ฉบับนี้ ประกอบด้วยข้อปฏิบัติ จำนวน 14 ข้อ มีช่วงพิสัยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อปฏิบัติกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC_1) ตั้งแต่ 0.67-1.00 มีช่วงพิสัยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อปฏิบัติกับเกณฑ์การให้คะแนน (IOC_2) ตั้งแต่ 0.67-1.00 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 44.50 จากคะแนนเต็ม 56 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.46 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เท่ากับ 9.45 มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (RAI) เท่ากับ 0.893 และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน คำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ 0.781 แสดงว่าแบบประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ฉบับนี้ มีคุณภาพตามเกณฑ์ สามารถนำไปใช้ในการประเมินทักษะพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ได้

อัจฉราวดี สวัสดิ์สุข (2549: 156-166) ได้ศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อพัฒนาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อศึกษาคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 50 คน โดยทำการสร้างรูปแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย แล้วนำไปศึกษาผลการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงในประเด็นความสามารถในการใช้ภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ เจตคติต่อวิชาภาษาไทย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และหาคุณภาพของรูปแบบก่อนนำไปใช้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญในด้านความเหมาะสมของภาษา ความเที่ยงตรง ครอบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อหาคุณภาพของรูปแบบการประเมินในส่วนของการปฏิบัติได้จริง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าสถิติพื้นฐาน การทดสอบค่าซี ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่สร้างและพัฒนาขึ้นประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้เกิดแก่นักเรียน ได้แก่ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 2) การกำหนดภาระงาน (task) การเรียนรู้ตามสภาพจริง ได้แก่ ภาระงานๆ เกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาไทย 3) การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน (Rubric Score) ได้แก่ เกณฑ์การให้คะแนนเกี่ยวกับทักษะภาษาไทย 4) การกำหนดเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริง ได้แก่ เครื่องมือต่างๆ ที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล 5) ผู้ประเมินหรือผู้ที่มีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อน และผู้ปกครอง และ 6) การลงสรุปความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของนักเรียนได้แก่ ผลการนำรูปแบบไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

2. การศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.1 ความสามารถในการใช้ภาษาใน 4 ทักษะ คือ การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง ตั้งแต่ช่วงที่สองของการประเมินเป็นต้นมา พบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการใช้ทักษะในการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และมีความก้าวหน้าในช่วงที่สามเมื่อเข้าสู่ช่วงที่สี่ของการประเมิน

2.2 เจตคติต่อวิชาภาษาไทยตั้งแต่ช่วงที่สองของการประเมินเป็นต้นมา พบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในด้านเจตคติต่อวิชาภาษาไทยและมีความก้าวหน้าในช่วงที่สาม เมื่อเข้าสู่ช่วงที่สี่ของการประเมิน

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย นับตั้งแต่ช่วงที่สองของการประเมินเป็นต้นมา พบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและมีความก้าวหน้าในช่วงที่สามเมื่อเข้าสู่ช่วงที่สี่ของการประเมิน

3. คุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

จากการหาคุณภาพของรูปแบบก่อนนำไปใช้จริง พบว่า รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีความเหมาะสมสามารถสื่อความเข้าใจได้ดี มีความเที่ยงตรง ครบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ เมื่อนำรูปแบบไปใช้จริงในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่ารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น โดยทั้งนักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารและผู้ปกครองหรือกรรมการสถานศึกษามีความพึงพอใจในผลที่เกิดขึ้น จากการนำรูปแบบไปปฏิบัติเห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการประเมิน และเห็นว่าสามารถนำรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่พัฒนาได้ไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา

อมรรัตน์ จันทรมณีวงศ์ (2550: 80-82) ได้สร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินทักษะพื้นฐาน กิฬาฟุตบอล ได้แก่ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน อำนาจจำแนก ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และความเชื่อมั่นของแบบประเมินและศึกษาระดับทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอลของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงของโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 13 โรงเรียน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคุณภาพของแบบประเมินจำนวน 170 คน โดยวิธีการสุ่มแบบสามขั้นตอน (Three-Stage Random Sampling) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาระดับพื้นฐานกีฬาฟุตบอลจำนวน 428 คน เป็นนักเรียนชาย 237 คน และ นักเรียนหญิง 191 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าแบบประเมินทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพดังนี้

1. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับข้อปฏิบัติ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 1.00 และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อปฏิบัติกับเกณฑ์การให้คะแนน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

2. ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน 2 ท่าน จากทั้ง 3 โรงเรียน มีค่าตั้งแต่ 0.89-0.92

3. ค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินเมื่อนำไปใช้กับนักเรียนชายอยู่ระหว่าง 0.28-0.83 และค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินเมื่อนำไปใช้กับนักเรียนหญิง อยู่ระหว่าง 0.23-0.87 ซึ่งมีค่าอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

4. ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างอาศัยสถิติการทดสอบที (t-test) และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา เมื่อประเมินกับกลุ่มนักเรียนชายได้ค่า t เท่ากับ 10.61 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 และเมื่อประเมินกับกลุ่มนักเรียนหญิงได้ค่า t เท่ากับ 16.76 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .85

5. ระดับทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอลของนักเรียนโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พบว่า

5.1 นักเรียนชาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 7.17 และนักเรียนหญิง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.71 มีทักษะอยู่ในระดับดีมาก

5.2 นักเรียนชาย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 22.36 และนักเรียนหญิง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 มีทักษะอยู่ในระดับดี

5.3 นักเรียนชาย จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 43.04 และนักเรียนหญิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 37.17 มีทักษะอยู่ในระดับพอใช้

5.4 นักเรียนชาย จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 และนักเรียนหญิง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 24.61 มีทักษะอยู่ในระดับยังไม่พอใช้

5.5 นักเรียนชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.33 และนักเรียนหญิง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.81 มีทักษะอยู่ในระดับควรปรับปรุง

ธีรารัตน์ งามปลั่ง (2551: 101-104) ได้สร้างและหาคุณภาพในด้านความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบวัดภาคปฏิบัติร่างมาตรฐานของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัดภาคปฏิบัติร่างมาตรฐาน สร้างโดยวิธีการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์ไทยเป็นแบบวัดชนิดมาตรฐานส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ประกอบด้วยเกณฑ์การวัด 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมปฏิบัติ 2) ขั้นกระบวนการปฏิบัติ 3) ขั้นผลการปฏิบัติ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2550 ภาคเรียนที่ 2 ของโรงเรียนวัดดอกไม้ สำนักงานเขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จาก 4 ห้องเรียนห้องเรียนละ 10 คน รวม

จำนวน 40 คน จากนั้นนำแบบวัดที่เป็นฉบับสมบูรณ์ไปทดลองให้เพื่อนครูทางด้านนาฏศิลป์ไทยใช้ เพื่อสำรวจในเรื่องของความเหมาะสมต่อการนำแบบวัดภาคปฏิบัติไปใช้ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ สถิติพื้นฐาน ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดภาคปฏิบัติ

ผลการวิจัยพบว่า

แบบวัดภาคปฏิบัติร่างมาตรฐานมีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อปฏิบัติกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การให้คะแนน (IOC) อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 และได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน 2 คน (RAI) เท่ากับ 0.824 ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน (ρ^2) เท่ากับ 0.821 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดภาคปฏิบัติ (α -كرونบาค) เท่ากับ 0.843 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดภาคปฏิบัติ (r_{cc} - โลเวท) เท่ากับ 0.848 และผลจากการนำแบบวัดภาคปฏิบัติร่างมาตรฐานไปให้เพื่อนครูทางด้านนาฏศิลป์ทดลองใช้จำนวน 10 คน เพื่อสำรวจในเรื่องของความเหมาะสมต่อการนำแบบวัดภาคปฏิบัติไปใช้โดยการใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ผลปรากฏว่าความคิดเห็นในเรื่องความเหมาะสมต่อการนำแบบวัดภาคปฏิบัติไปใช้ทั้งฉบับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 59.20 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 4.57

วรรณิ ไชยมโน (2551: 84-86) ได้สร้างแบบวัดทักษะพื้นฐานการรำไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดทักษะพื้นฐานการรำไทย แบบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ วัดใน 3 ชั้น คือ เตรียมการปฏิบัติ กระบวนการปฏิบัติ และผลการปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนวัดมงคลวราราม สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จาก 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 10 คน รวมจำนวน 30 คน

ผลการวิจัยพบว่า

ค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจจากผู้เชี่ยวชาญของแบบวัดมีค่าระหว่าง 0.77-1.00 ค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจจากผู้เชี่ยวชาญของเกณฑ์การให้คะแนนมีค่าระหว่าง 0.81-1.00 ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน 2 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น (RAI) เท่ากับ 0.98 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบวัด (r_{tt}) เท่ากับ 0.92 และการประเมินความเหมาะสมและความสะดวกของการใช้แบบวัดโดยรวม คิดเป็นร้อยละ 89.89

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในต่างประเทศและภายในประเทศจะเห็นได้ว่าจำนวนผู้ตรวจมีผลให้ความเชื่อมั่นระหว่างการตรวจแตกต่างกันไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาหาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยไว้ 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 30 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้หลักในการพิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยศึกษาจากเอกสารประวัติของผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถด้านภาษาไทยโดยเฉพาะ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เอกภาษาไทย และมีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยอย่างน้อย 10 ปี และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 2 ของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (Strata) ในการสุ่มชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน และเนื่องจากผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายรองเพื่อหาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน ดังนั้นการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงคำนึงถึงความเหมาะสมเพื่อจะได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมาศึกษาวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบจึงควรมีขนาดเล็ก แต่ไม่ควรต่ำกว่า 30 หน่วย (ประคอง กรรณสูตร. 2528: 11)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

2.1 แบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ แบบอัตนัย จำนวน 1 ฉบับ

ให้นักเรียนเขียนเรียงความให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียนเรียงความ โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด ในเวลา 40 นาที พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับภาพ

2.2 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ (Scoring Rubric)

เป็นเครื่องมือในการตรวจให้คะแนนที่ประกอบด้วยประเด็นการตรวจต่างๆ ที่จะใช้ตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ซึ่งเป็นการให้คะแนนโดยการแยกองค์ประกอบของสิ่งที่จะประเมิน เพื่อให้มองเห็นคุณภาพของงานหรือความสามารถของนักเรียนได้อย่างชัดเจน ผลการประเมินจะบ่งบอกถึงจุดเด่น จุดด้อยของแต่ละประเด็นการตรวจได้ โดยกำหนดระดับคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ ระดับคะแนน 4 หมายถึง ดีมาก ระดับคะแนน 3 หมายถึง ดี ระดับคะแนน 2 หมายถึง พอใช้ ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุง และระดับคะแนน 0 หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์ เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการพัฒนาจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยจำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษาจำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน และแบ่งเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ เป็น 7 ประเด็น คือ การตั้งชื่อเรื่อง รูปแบบการเขียนเรียงความ การใช้ภาษา เนื้อเรื่อง การนำเสนอ ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ และกลไกประกอบการเขียน

3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ แบบอัตนัย จำนวน 1 ฉบับ

โดยกำหนดให้นักเรียนเขียนเรียงความจากภาพให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียนเรียงความ โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด ในเวลา 40 นาที พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับภาพ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1.1 ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน จากหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครูวิชาภาษาไทยช่วงชั้นที่ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544

3.1.2 ผู้วิจัยคัดเลือกภาพที่เหมาะสมสำหรับการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 5 ภาพ ได้แก่ ภาพเด็กหยอดกระปุกออมสิน ภาพเด็กช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ภาพการจราจรบนท้องถนน ภาพเด็กเรียนหนังสือในห้องเรียน และ ภาพเด็กไปเที่ยวสวนสัตว์ จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสืออ่านเสริมวิชาภาษาอังกฤษ หนังสืออ่านเสริมวิชาวิทยาศาสตร์ และ หนังสืออ่านเสริมวิชาการงานอาชีพ ซึ่งเป็นภาพที่นักเรียนไม่เคยเห็นมาก่อน แต่เป็นภาพที่ใกล้ตัว

นักเรียน เป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ที่เริ่มจากในครอบครัวโรงเรียนและสถานที่ต่าง ๆ ที่นักเรียน มีประสบการณ์ผ่านมาเพราะจะเข้าใจให้นักเรียนอยากเขียน อยากเล่า ในสิ่งที่นักเรียนมีประสบการณ์ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญอย่างยิ่งในการเขียนเรียงความ

3.1.3 นำภาพที่คัดเลือกไว้มาสร้างเป็นแบบสำรวจการเขียนเรียงความจากภาพ แล้วนำมาให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 30 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษาจำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน เป็นผู้เลือกภาพ โดยมีคำชี้แจงว่า จากภาพที่กำหนด ให้ 5 ภาพ ให้ท่าน เลือกภาพที่เหมาะสมที่จะนำมาสร้างแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ สำหรับนักเรียนช่วง ชั้นที่ 2 มากที่สุดเพียง 1 ภาพ โดยดำเนินการในช่วงวันที่ 10-14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ดังแสดง ในภาพประกอบ 3

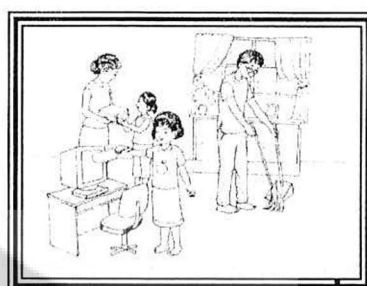
แบบสำรวจการเขียนเรียงความจากภาพ

คำชี้แจง จากภาพที่กำหนดให้ 5 ภาพ ให้ท่านเลือกภาพที่เหมาะสมที่จะนำมาสร้างแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มากที่สุดเพียง 1 ภาพ โดยทำเครื่องหมาย

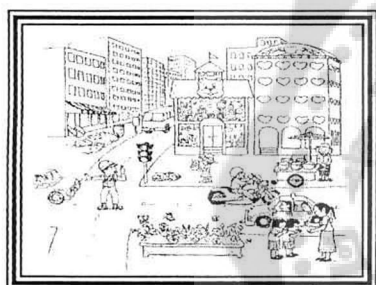
✓ ลงในช่อง ☐

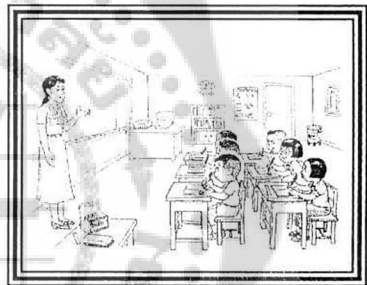
☐ ภาพที่ 1

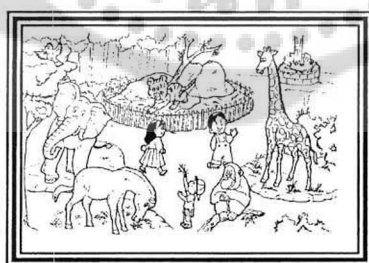
☐ ภาพที่ 2

☐ ภาพที่ 3

☐ ภาพที่ 4

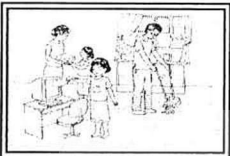

☐ ภาพที่ 5

ภาพประกอบ 3 แบบสำรวจการเขียนเรียงความจากภาพ

3.1.4 นำภาพที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกคนละ 1 ภาพ มาแจกแจงความถี่ ให้ได้ภาพที่ถูกเลือกมากที่สุดจำนวน 1 ภาพ แล้วนำมาสร้างเป็นแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ ผลปรากฏว่าภาพที่ถูกเลือกมากที่สุดคือ ภาพเด็กไปเที่ยวสวนสัตว์ มีรายละเอียดดังแสดงในตาราง 9

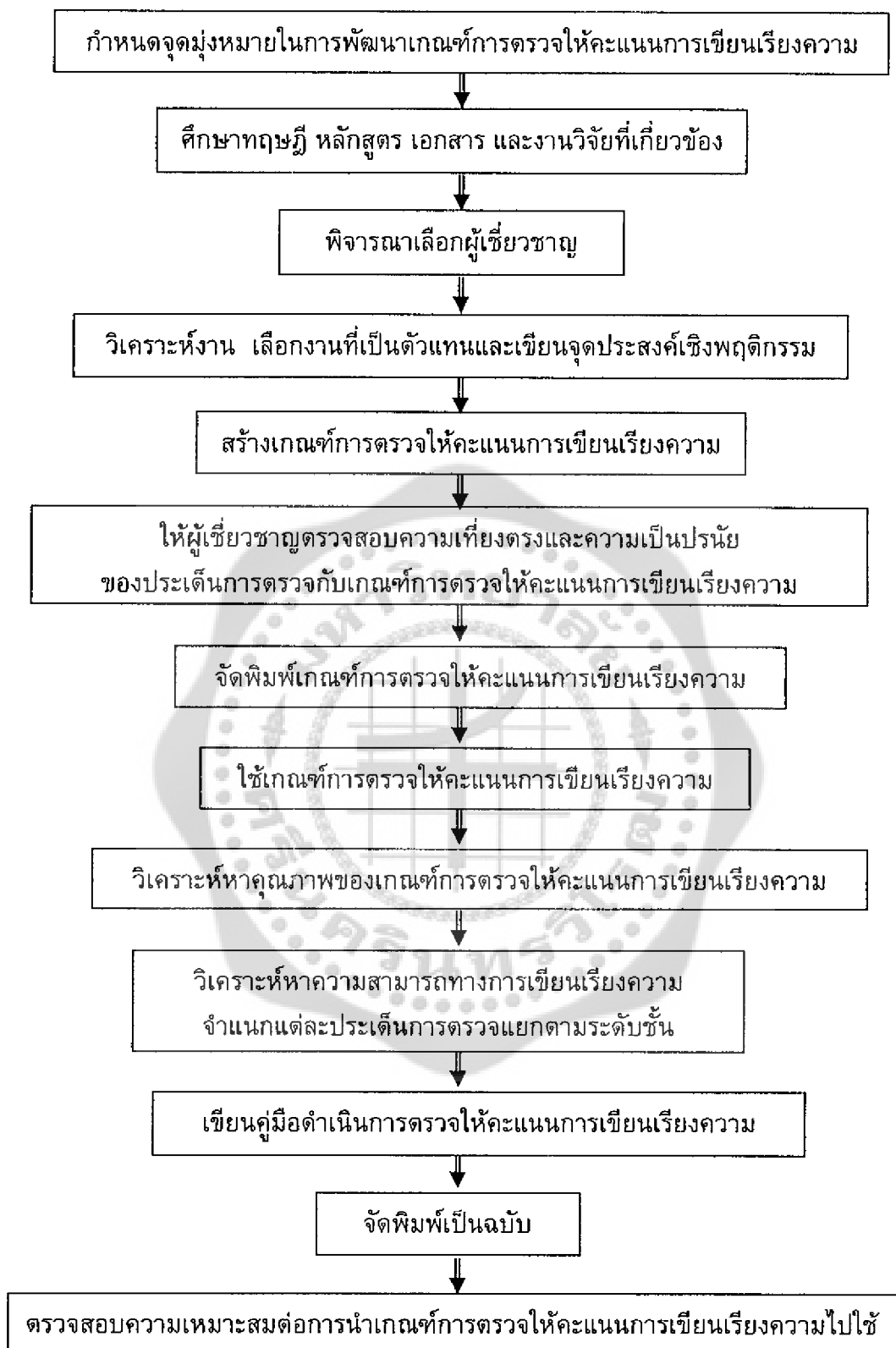
ตาราง 9 การวิเคราะห์ภาพที่ใช้ในการเขียนเรียงความ

ภาพที่	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	อันดับความสำคัญ
1. 	2	4
2. 	4	3
3. 	1	5
4. 	7	2
5. 	18	1
รวมจำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด	32	-

3.1.5 นำภาพที่ถูกเลือกมากที่สุด ได้แก่ ภาพเด็กไปเที่ยวสวนสัตว์ มาสร้างเป็นแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ 1 ฉบับ โดยมีคำชี้แจงว่า ให้นักเรียนเขียนเรียงความจากภาพให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียนเรียงความ โดยมีความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด ในเวลา 40 นาที พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับภาพ

3.2.การพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

การพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนในการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ดังแสดงในภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 ลำดับขั้นตอนในการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

จากภาพประกอบ 4 แสดงลำดับขั้นตอนในการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายรองเพื่อหาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน

3.2.2 ศึกษาทฤษฎี หลักสูตร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี หลักสูตร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความหมาย ลักษณะ ประเภทของการเขียนเรียงความ และวิธีการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
- 2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมาย วิธีการสร้างและอิทธิพลที่มีผลต่อการวัดผลโดยใช้แบบทดสอบการเขียนเรียงความ
- 3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมาย ประเภท และวิธีการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
- 4 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
- 5 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีค่าความเชื่อมั่น วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของการตรวจให้คะแนน

3.2.3 พิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยพิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญสำหรับการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งผู้วิจัยใช้หลักในการพิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้วิจัยได้สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในด้านภาษาไทยโดยเฉพาะ และผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นๆ หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาจากเอกสารประวัติของผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นๆ รวมถึงประสบการณ์ในการทำงานของแต่ละท่าน เพื่อจะได้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถในการด้านภาษาไทย จำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน และแบ่งผู้เชี่ยวชาญออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

3.2.3.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาไทยโดยเฉพาะ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เอกภาษาไทย และมีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยอย่างน้อย 10 ปี จำนวน 30 คน

3.2.3.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา คือ ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการวัดผลการศึกษาอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 2 คน

3.2.4 วิเคราะห์งานเลือกงานที่เป็นตัวแทนและเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเอกสารการเรียนรู้ภาษาไทย งานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวกับการเขียนเรียงความและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ เพื่อวิเคราะห์งาน เลือกงานที่เป็นตัวแทนและเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมว่าควรใช้ประเด็นการตรวจประเด็นใดบ้าง และนำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวที่ได้จากการศึกษาเอกสารมาเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม แสดงผลดังตาราง 10

ตาราง 10 การวิเคราะห์งานและเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ประเด็นการตรวจ
1. สามารถตั้งชื่อเรื่องได้สอดคล้องกับภาพที่กำหนดให้	1. การตั้งชื่อเรื่อง
2. สามารถเขียนเรียงความถูกต้อง มีแบบแผนตามลักษณะการเขียนเรียงความ	2. รูปแบบการเขียนเรียงความ
3. สามารถเขียนตัวสะกดถูกต้องตามหลักภาษา เลือกสรรถ้อยคำเหมาะสมกับข้อความ กาลเทศะ	3. การใช้ภาษา
4. สามารถเขียนเรื่องให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนถูกต้อง มีความสัมพันธ์กันโดยตลอด	4. เนื้อเรื่อง
5. สามารถเขียนเรื่องที่มีข้อบ่งชี้ครอบคลุมและตรงกับจุดมุ่งหมายที่วิเคราะห์ได้จากภาพหรือเรื่องที่กำหนดให้ได้	5. การนำเสนอ
6. นำสิ่งที่อยู่ในภาพมาเขียนให้สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ	6. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ
7. สามารถเขียนหนังสือลายมือสวยงาม อ่านง่าย ทำงานสะอาดเรียบร้อย	7. กลไกประกอบการเขียน

3.2.5 สร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยนำผลจากการวิเคราะห์งาน เลือกงานที่เป็นตัวแทนจุดประสงค์พฤติกรรมจากการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเอกสารการเรียนรู้วิชาภาษาไทย งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเขียนเรียงความและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ได้จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจำนวน 7 ข้อ มาสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ดังนี้

3.2.5.1 นำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจำนวน 7 ข้อ ที่ได้ มากำหนดประเด็นการตรวจ 7 ประเด็น คือ การตั้งชื่อเรื่อง รูปแบบการเขียนเรียงความ การใช้ภาษา เนื้อเรื่อง การนำเสนอความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ และกลไกประกอบการเขียน

3.2.5.2 เลือกรูปแบบการสร้างเกณฑ์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ซึ่งเป็นการให้คะแนนโดยการแยกองค์ประกอบของสิ่งที่ประเมิน เพื่อให้มองเห็นคุณภาพของงานหรือความสามารถของนักเรียนได้อย่างชัดเจน ผลการประเมินจะบ่งบอกถึงจุดเด่น จุดด้อยของแต่ละประเด็นประเมินได้ชัดเจน การสร้างเกณฑ์การประเมินในรูปแบบนี้จะต้องเขียนคำอธิบายคุณภาพของงานในแต่ละองค์ประกอบและระดับขององค์ประกอบให้ชัดเจน

3.2.5.3 กำหนดค่าระดับคุณภาพในการประเมิน ค่าระดับคุณภาพ คือตัวเลขที่บ่งบอกถึงคะแนนการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป็นตัวเลขค่าระดับคุณภาพ 5 ระดับ คือ 4, 3, 2, 1, 0 ระดับคะแนน 4 หมายถึง ดีมาก ระดับคะแนน 3 หมายถึง ดี ระดับคะแนน 2 หมายถึง พอใช้ ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุง และระดับคะแนน 0 หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์

3.2.5.4 บรรยายคุณภาพของการประเมินแต่ละระดับ เมื่อได้เลือกรูปแบบในการกำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนและกำหนดตัวเลขค่าระดับแล้ว ผู้วิจัยเขียนคำอธิบายขอบข่ายการพิจารณาตัดสินให้คะแนนแต่ละระดับคุณภาพให้ชัดเจนว่า ผลหรือกระบวนการในลักษณะไหนอย่างไรจึงมีคุณภาพระดับ 4 ลักษณะไหน อย่างไรจึงมีคุณภาพระดับ 3 ระดับ 2 ระดับ 1 และระดับ 0 โดยเริ่มเขียนจากคุณภาพระดับ 4 และ คุณภาพระดับ 0 ก่อน เพื่อให้ง่ายต่อการเขียนคุณภาพระดับอื่นๆ

3.2.6 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเป็นปรนัยของประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยนำประเด็นการตรวจและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน

รวมทั้งหมด 32 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเป็นปรนัยของประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ มีความสอดคล้องกับประเด็นการตรวจหรือไม่ คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) โดยรวมความเห็นในช่องเห็นด้วย (+1) ไม่แน่ใจ (0) และ ไม่เห็นด้วย (-1) แล้วหาค่าเฉลี่ยโดยใช้วิธีของ โรบินสัน และแฮมเบิลตัน (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543: 249) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.75-1.00 ดังตัวอย่างจากแบบวัดค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ดังนี้

แบบวัดค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจ ให้คะแนนการเขียนเรียงความ

คำชี้แจง

1. ให้ท่านพิจารณาว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่สร้างขึ้นนี้ สามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความได้หรือไม่ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแต่ละระดับคุณภาพ
2. ให้ท่านพิจารณาให้คะแนน ดังนี้

+1	เมื่อ	แน่ใจว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่กำหนดขึ้นนั้นสามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความนั้นได้จริง
0	เมื่อ	ไม่แน่ใจว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่กำหนดขึ้นนั้นสามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความนั้นได้จริง
-1	เมื่อ	แน่ใจว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่กำหนดขึ้นนั้นไม่สามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความนั้นได้จริง

ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 ตัวอย่างแบบวัดค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจ
ให้คะแนนการเขียนเรียงความ

ประเด็นการตรวจ	เกณฑ์การตรวจให้คะแนน	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.การตั้งชื่อเรื่อง	4 คะแนน เมื่อ - ชื่อเรื่องมีความคิดแปลกใหม่น่าสนใจอย่างโดดเด่น ได้รับความสนใจของผู้อ่าน สื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจนตามประเด็นสำคัญของภาพ ใช้ถ้อยคำกะทัดรัดสรุปรวมสาระสำคัญครอบคลุมกับภาพ				
	3 คะแนน เมื่อ - ชื่อเรื่องได้รับความสนใจของผู้อ่าน สื่อความได้ค่อนข้างชัดเจน ใช้ถ้อยคำเข้าใจง่าย สรุปรวมสาระสำคัญครอบคลุมกับภาพ				
	2 คะแนน เมื่อ - ชื่อเรื่องใช้ถ้อยคำไม่กระชับรัดกุม แต่สรุปรวมสาระสำคัญครอบคลุมกับภาพ				
	1 คะแนน เมื่อ - ชื่อเรื่องใช้ถ้อยคำไม่กระชับรัดกุม แต่สรุปรวมสาระสำคัญครอบคลุมกับภาพบางส่วน				
	0 คะแนน เมื่อ - ไม่ตั้งชื่อเรื่อง หรือตั้งชื่อเรื่องไม่สรุปรวมสาระสำคัญครอบคลุมกับภาพ				

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็นการ ตรวจ	เกณฑ์การตรวจให้คะแนน	คะแนน การพิจารณา			ข้อ เสนอแนะ
		+1	0	-1	
2. รูปแบบ การเขียน เรียงความ	4 คะแนน เมื่อ - เขียนได้ครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป และความยาวของ ข้อความแต่ละส่วนเป็นสัดส่วนอย่าง เหมาะสม คือ คำนำและสรุปมีความยาว พอๆ กัน ส่วนเนื้อเรื่องมีความยาว มากกว่าคำนำหรือสรุป 2-3 เท่า				
	3 คะแนน เมื่อ - เขียนได้ครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป แต่ความยาวของ ข้อความแต่ละส่วนไม่เป็นสัดส่วนเหมาะสม เช่น คำนำและสรุปมีความยาวแตกต่างกัน มาก หรือ เนื้อเรื่องมีความยาวใกล้เคียงกับ คำนำหรือสรุป				
	2 คะแนน เมื่อ - เขียนมี 2 ส่วน เช่น มีการเขียนเนื้อ เรื่องและสรุปแต่ไม่มีการเขียนคำนำ หรือมี การเขียนคำนำและเนื้อเรื่องแต่ไม่มีการ เขียนสรุป				
	1 คะแนน เมื่อ - เขียนมีเนื้อเรื่องส่วนเดียวที่ไม่ สมบูรณ์ ไม่มีการเขียนคำนำและสรุป				
	0 คะแนน เมื่อ - ไม่มีงานเขียน				

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็นการ ตรวจ	เกณฑ์การตรวจให้คะแนน	คะแนน การพิจารณา			ข้อ เสนอแนะ
		+1	0	-1	
3. การใช้ภาษา	4 คะแนน เมื่อ - เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ เลือกใช้ ถ้อยคำได้ตรงความหมาย ใช้คำสุภาพ ไม่ กำกวม มีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย ไม่ ใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน ไม่มีการเขียน ฉีกคำหรือแยกคำเลยตลอดทั้งเรื่อง				
	3 คะแนน เมื่อ - เขียนสะกดคำผิด 1-3 คำ เลือกใช้ถ้อย คำได้ตรงความหมาย ใช้คำสุภาพเหมาะสม เชื่อมโยงภาษาและสื่อความหมายได้ มี การเขียนฉีกคำหรือแยกคำ 1-3 แห่ง				
	2 คะแนน เมื่อ - เขียนสะกดคำผิด 4-5 คำ ใช้ถ้อยคำไม่ เหมาะสมบางแห่ง สื่อความหมายไม่ชัดเจน บางตอน มีการเขียนฉีกคำ หรือแยกคำ 4-5 แห่ง				
	1 คะแนน เมื่อ - เขียนสะกดคำผิด 6-9 คำ ใช้ถ้อยคำ ไม่เหมาะสมบางแห่ง สื่อความหมายไม่ ชัดเจนบางตอน มีการเขียนฉีกคำหรือแยก คำ 6-9 แห่ง				
	0 คะแนน เมื่อ - ไม่มีงานเขียนหรือเขียนผิดตั้งแต่ 10 คำขึ้นไป เขียนสับสนอ่านไม่ได้ใจความ เขียนฉีกคำหรือแยกคำตั้งแต่ 10 แห่งขึ้นไป ฯลฯ				

3.2.7 จัดพิมพ์เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าประเด็นการตรวจและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความมีความเที่ยงตรงและความเป็นปรนัย และผู้วิจัยได้แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญรวมจำนวนทั้งหมด 32 คน ในด้านการใช้ภาษา ความสละสลวยของคำ การเพิ่มเติมรายละเอียดของเกณฑ์การตรวจในคะแนนในแต่ละประเด็นการตรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเสร็จสิ้นแล้ว จึงได้จัดพิมพ์เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความจำนวน 1 ฉบับ เพื่อนำไปใช้ตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยคัดเลือกและเก็บข้อมูลไว้

3.2.8 นำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้

ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ เพื่อหาคุณภาพ ของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ และหาค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน นำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นแล้ว ไปใช้ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ ซึ่งเก็บข้อมูลจากนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ช่วงชั้นที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ชั้นละ 20 คน จำนวนทั้งหมด 60 คน โดยใช้ผู้ตรวจจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 ในปีการศึกษา 2551 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เอกภาษาไทย ที่มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยอย่างน้อย 5 ปี เป็นผู้ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความ ผู้วิจัยจึงเลือกครูผู้ตรวจแบบเจาะจง (purposive sampling) เพราะต้องหาผู้ตรวจที่เต็มใจและมีเวลาช่วยเต็มที่

3.2.9 วิเคราะห์หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

หลังจากนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ดังนี้

3.2.9.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน

1. คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

3.2.9.2 หาค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ดังนี้

1. สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค
2. สูตรวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (Hoyt's ANOVA Procedure)

3.2.9.3 หาค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน ใช้สูตร RAI (Rater Agreement Indexes) ของ เบอร์รี่-สต็อกค์ และคนอื่นๆ (Burry-Stock; et al. 1996: 251-262)

3.2.10 วิเคราะห์หาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น

หลังจากวิเคราะห์หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น จึงทำการวิจัยต่อก่อนเนื่องจากจุดมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้ นำผลการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความจากผู้ตรวจจำนวน 3 คน ตรวจให้คะแนนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน มาวิเคราะห์หาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน (คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน)

3.2.11 เขียนคู่มือดำเนินการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยได้เขียนคู่มือดำเนินการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) เพื่อให้ผู้ตรวจได้ใช้เป็นคู่มือดำเนินการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความจากภาพ

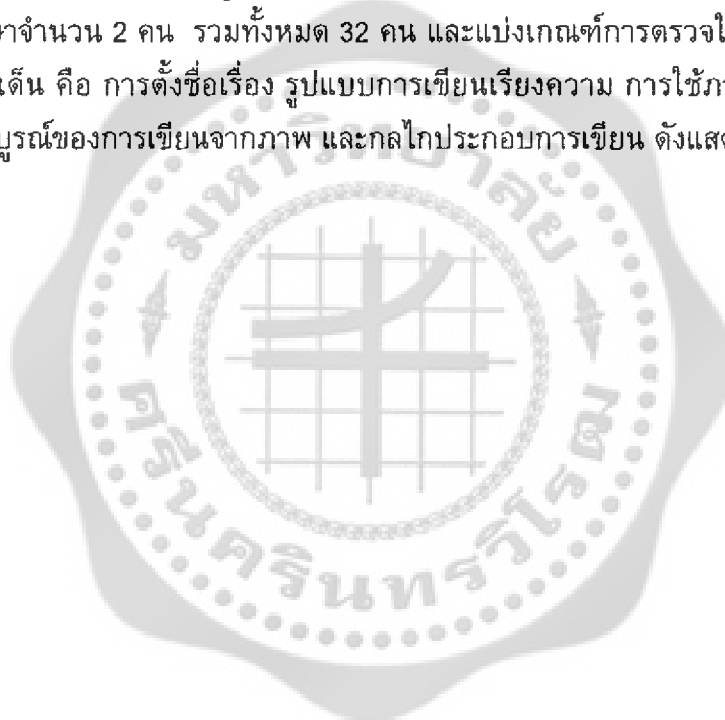
3.2.12 จัดพิมพ์เป็นฉบับ

ผู้วิจัยได้จัดพิมพ์คู่มือดำเนินการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) เป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 1 ฉบับ

3.2.13 ตรวจสอบความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยมีความสนใจจะตรวจสอบความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ จึงทำการวิจัยต่อก่อนเนื่องจากจุดมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้ นำแบบสอบถามเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้านคือ 1.ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ 2.ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา และ 3. ด้านความเหมาะสมของการนำไปใช้ มีคะแนนเต็มด้านละ 12 คะแนน คะแนนรวมทั้งฉบับ 36 คะแนน ไปให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยโรงเรียนต่างๆ จำนวน 10 คน ประเมิน หลังจากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน (คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน)

4.2 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ (Scoring Rubric) เป็นเครื่องมือในการตรวจให้คะแนนที่ประกอบด้วยประเด็นการตรวจต่างๆ ที่จะใช้ตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ซึ่งเป็นการให้คะแนนโดยการแยกองค์ประกอบของสิ่งที่ประเมิน เพื่อให้มองเห็นคุณภาพของงานหรือความสามารถของนักเรียนได้อย่างชัดเจน ผลการประเมินจะบ่งบอกถึงจุดเด่น จุดด้อยของแต่ละประเด็นการตรวจได้ โดยกำหนดระดับคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ ระดับคะแนน 4 หมายถึง ดีมาก ระดับคะแนน 3 หมายถึง ดี ระดับคะแนน 2 หมายถึง พอใช้ ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุง และระดับคะแนน 0 หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์ เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยจำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษาจำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน และแบ่งเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ 7 ประเด็น คือ การตั้งชื่อเรื่อง รูปแบบการเขียนเรียงความ การใช้ภาษา เนื้อเรื่อง การนำเสนอ ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ และกลไกประกอบการเขียน ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	1. การตั้งชื่อเรื่อง
4	- ชื่อเรื่องมีความคิดแปลกใหม่น่าสนใจอย่างโดดเด่น ได้รับความสนใจของผู้อ่าน สื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจนตามประเด็นสำคัญของภาพ ใช้ถ้อยคำกะทัดรัดสอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ
3	- ชื่อเรื่องได้รับความสนใจของผู้อ่านสื่อความได้ค่อนข้างชัดเจน ใช้ถ้อยคำเข้าใจง่ายสอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ
2	- ชื่อเรื่องใช้ถ้อยคำไม่กระชับรัดกุม แต่สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ
1	- ชื่อเรื่องใช้ถ้อยคำไม่กระชับรัดกุม และสอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพบางส่วน
0	- ไม่ตั้งชื่อเรื่อง หรือตั้งชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	2. รูปแบบการเขียนเรียงความ
4	- เขียนได้ครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป และความยาวของข้อความแต่ละส่วนเป็นสัดส่วนอย่างเหมาะสมคือคำนำและสรุปมีความยาวพอกๆกัน ส่วนเนื้อเรื่องมีความยาวมากกว่าคำนำหรือสรุป 2-3 เท่า และแต่ละส่วนเขียนย่อหน้าได้ถูกต้อง
3	- เขียนได้ครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป แต่ความยาวของข้อความแต่ละส่วนไม่เป็นสัดส่วนเหมาะสม เช่น คำนำและสรุปมีความยาวแตกต่างกันมาก หรือ เนื้อเรื่องมีความยาวใกล้เคียงกับคำนำหรือสรุป
2	- เขียนมี 2 ส่วน เช่น มีการเขียนเนื้อเรื่องและสรุปแต่ไม่มีการเขียนคำนำ หรือ มีการเขียนคำนำและเนื้อเรื่องแต่ไม่มีการเขียนสรุป หรือ เขียนมีเนื้อเรื่องส่วนเดียวที่สมบูรณ์
1	- เขียนมีเนื้อเรื่องส่วนเดียวที่ไม่สมบูรณ์ ไม่มีการเขียนคำนำและสรุป
0	- ไม่มีงานเขียน

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	3. การใช้ภาษา
4	- เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ เลือกใช้ถ้อยคำได้ตรงความหมาย ใช้คำสุภาพ ไม่กำกวม มีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย ไม่ใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน ไม่มีการเขียนฉีกคำหรือแยกคำเลยตลอดทั้งเรื่อง
3	- เขียนสะกดคำผิด 1-3 คำ เลือกใช้ถ้อยคำได้ตรงความหมาย ใช้คำสุภาพเหมาะสม เชื่อมโยงภาษาและสื่อความหมายได้ มีการเขียนฉีกคำหรือแยกคำ 1-3 แห่ง
2	- เขียนสะกดคำผิด 4-5 คำ ใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสมบางแห่ง สื่อความหมายไม่ชัดเจนบางตอน มีการเขียนฉีกคำหรือแยกคำ 4-5 แห่ง
1	- เขียนสะกดคำผิด 6-9 คำ ใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสมบางแห่ง สื่อความหมายไม่ชัดเจนบางตอนมีการเขียนฉีกคำหรือแยกคำ 6-9 แห่ง
0	- ไม่มีงานเขียนหรือเขียนผิดตั้งแต่ 10 คำขึ้นไป เขียนสับสนอ่านไม่ได้ใจความ เขียนฉีกคำหรือแยกคำตั้งแต่ 10 แห่งขึ้นไป

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	4. เนื้อเรื่อง
4	- เขียนเนื้อเรื่องได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง และครอบคลุมกับภาพอย่างชัดเจน ทุกตอนของเรื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด มีแนวคิดอย่างเดี่ยวตลอดเรื่อง เนื้อเรื่องน่าสนใจชวนติดตาม มีการเน้นข้อคิดที่สำคัญให้เห็นอย่างเด่นชัด สอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ แสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นอย่างถูกต้อง
3	- เขียนเนื้อเรื่องได้สอดคล้องกับชื่อเรื่องและครอบคลุมกับภาพเป็นส่วนใหญ่ ทุกตอนของเรื่องสัมพันธ์ เนื้อเรื่องน่าสนใจ มีการเน้นข้อคิดที่สำคัญ สอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์ แสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นค่อนข้างชัดเจน
2	- เขียนเนื้อเรื่องได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง และครอบคลุมกับภาพเป็นบางตอน แต่บางตอนเขียนนอกนอกเรื่องหรือนอกประเด็น สอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์เล็กน้อย มีการเน้นข้อคิดที่สำคัญ แสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นบางส่วน
1	- เขียนเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่องและครอบคลุมกับภาพเป็นบางส่วน เนื้อเรื่องไม่ชัดเจนแต่ยังมองเห็นแนวคิดบ้าง และขาดการให้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น
0	- ไม่มีงานเขียน หรือ เขียนเนื้อเรื่องสับสนอ่านไม่ได้ใจความ ไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือครอบคลุมกับภาพเลย

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	5. การนำเสนอ
4	- การเขียนเรื่องที่มีขอบข่ายครอบคลุมและตรงกับจุดมุ่งหมายที่วิเคราะห์ได้จากภาพที่กำหนดให้ เรียบเรียงเนื้อเรื่องเป็นลำดับต่อเนื่อง สัมพันธ์กันชัดเจนตลอดเรื่องตั้งแต่การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง เสนอความคิดในแง่มุมต่างๆ และมีข้อมูลอ้างอิงสนับสนุนถูกต้องตามข้อเท็จจริง
3	- การเขียนเรื่องที่มีขอบข่ายครอบคลุมและตรงกับจุดมุ่งหมายที่วิเคราะห์ได้จากภาพที่กำหนดให้ เรียบเรียงเนื้อเรื่องเป็นลำดับต่อเนื่องสัมพันธ์กันค่อนข้างชัดเจน ตั้งแต่การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง เสนอความคิดในแง่มุมต่างๆ และเป็นข้อมูลอ้างอิงสนับสนุนตามข้อเท็จจริง
2	- เรียบเรียงเนื้อเรื่องสับสน วกวน แต่ยังอยู่ในกรอบของเนื้อเรื่อง เสนอความคิดในแง่มุมต่างๆ และมีข้อมูลอ้างอิงสนับสนุนตามข้อเท็จจริงเป็นบางส่วน
1	- เรียบเรียงเนื้อเรื่องสัมพันธ์กันส่วนน้อย เสนอความคิดในแง่มุมต่างๆ ไม่ชัดเจน ขาดข้อมูลอ้างอิงสนับสนุนตามข้อเท็จจริง
0	- ไม่มีงานเขียน หรือ เรียบเรียงเนื้อเรื่องสับสน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องผิด

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	6. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ
4	- นำสิ่งที่อยู่ในภาพตั้งแต่ 5 อย่างขึ้นไป มาเขียนเป็นเรื่องราวที่สัมพันธ์กัน สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ สื่อความหมายได้ตามประเด็นสำคัญของภาพ
3	- นำสิ่งที่อยู่ในภาพ 4 อย่าง มาเขียนเป็นเรื่องราวที่สัมพันธ์กัน สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ สื่อความหมายได้ตามประเด็นสำคัญของภาพ
2	- นำสิ่งที่อยู่ในภาพตั้งแต่ 2-3 อย่างมาเขียนเป็นเรื่องราวที่สัมพันธ์กัน สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ สื่อความหมายได้เป็นบางส่วน
1	- นำสิ่งที่อยู่ในภาพมาเขียนเป็นเรื่องราวที่สัมพันธ์กัน แต่สื่อความหมายได้เป็นบางส่วนหรือนำสิ่งที่อยู่ในภาพมาเขียนเป็นเรื่องราวสัมพันธ์กันแต่สื่อความไม่ได้
0	- ไม่มีงานเขียน หรือ ไม่นำสิ่งที่อยู่ในภาพมาเขียนเลย

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	7. กลไกประกอบการเขียน
4	- เขียนด้วยลายมือที่เป็นระเบียบสวยงาม อ่านง่าย งานเขียนสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า ทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนดโดยมีจำนวนความยาวทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด
3	- เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย งานเขียนมีรอยลบขีดฆ่า 1- 3 แห่ง ทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนดโดยมีจำนวนความยาวทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด
2	- เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย งานเขียนมีรอยลบขีดฆ่า 4-5 แห่ง ทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนดโดยมีจำนวนความยาวทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด
1	- เขียนด้วยลายมือที่อ่านไม่ค่อยออก งานเขียนมีรอยลบ ขีดฆ่า 6-7 แห่ง ทำงานไม่เสร็จทันเวลาที่กำหนด โดยมีจำนวนความยาวทั้งหมดต่ำกว่า 10 บรรทัด
0	- ไม่มีงานเขียน หรือ งานเขียนสกปรกมากมีรอยลบขีดฆ่าตั้งแต่ 8 แห่งขึ้นไป หรือ เขียนหนังสืออ่านยากมากหรืออ่านไม่ออกเลย

ตาราง 13 แบบฟอร์มบันทึกการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

คำชี้แจง เมื่อคุณครูพิจารณางานเขียนเรียงความของนักเรียนแล้ว ขอให้คุณครูเขียนคะแนนของนักเรียนแต่ละประเด็นการตรวจ ลงในแบบบันทึกการตรวจให้คะแนนที่กำหนดให้ โดยเทียบกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่ระบุไว้ (เกณฑ์การตรวจ 7 ประเด็น มีคะแนนเต็มประเด็นละ 4 คะแนน คะแนนรวมทั้งฉบับ 28 คะแนน)

คนที่	ประเด็นการตรวจ							รวม 28 คะแนน
	1. การตั้ง ชื่อเรื่อง	2. รูป แบบการ เขียน เรียง ความ	3. การ ใช้ภาษา	4. เนื้อ เรื่อง	5. การ นำเสนอ	6. ความ สมบูรณ์ ของการ เขียนจาก ภาพ	7. กลไก ประกอบ การเขียน	
	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	
	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	
01								
02								
03								
04								
05								
06								
07								
08								
09								
10								
11								
12								
13								
14								
15								

4.3 เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

4.3.1 เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น โดยนำคะแนนที่ได้จากการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ จำนวน 7 ประเด็น คะแนนเต็มประเด็นละ 4 คะแนน คะแนนรวมทั้งฉบับ 28 คะแนน มาเทียบเป็นค่าร้อยละ ซึ่งมีเกณฑ์การแปลความหมายว่า นักเรียนมีความสามารถทางการเขียนเรียงความอยู่ในระดับใด ดังนี้

ช่วงคะแนน เป็นร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย แต่ละประเด็น	คะแนนเฉลี่ย รวมทั้งฉบับ	การแปลความหมาย
80 - 100	3.200 - 4.000	22.400 - 28.000	ดีเยี่ยม
75 - 79	3.000 - 3.199	21.000 - 22.399	ดีมาก
70 - 74	2.800 - 2.999	19.600 - 20.999	ดี
65 - 69	2.600 - 2.799	18.200 - 19.599	ค่อนข้างดี
60 - 64	2.400 - 2.599	16.800 - 18.199	ปานกลาง
55 - 59	2.200 - 2.399	15.400 - 16.799	พอใช้
50 - 54	2.000 - 2.199	14.000 - 15.399	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ
0 - 49	0	0	ต่ำกว่าเกณฑ์

4.3.2 เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ โดยนำผลการประเมินของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจากโรงเรียนต่างๆ จำนวน 10 คน มาเทียบเป็นค่าร้อยละ ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายว่า เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความมีความเหมาะสมในการนำไปใช้อยู่ในระดับใด ดังนี้

คะแนนร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
80 - 100	9.60 - 12.00	มาก
70 - 79.99	8.40 - 9.59	ค่อนข้างมาก
60 - 69.99	7.20 - 8.39	ปานกลาง
50 - 59.99	6.00 - 7.19	พอใช้
0 - 49.99	0.00 - 5.99	ควรปรับปรุง

ในการแปลความหมายของคะแนนในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยอ้างอิงจากการกำหนดระดับผลการเรียนของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 23) ซึ่งมีทั้งหมด 8 ระดับ ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
4	ดีเยี่ยม	80 - 100
3.5	ดีมาก	75 - 79
3	ดี	70 - 74
2.5	ค่อนข้างดี	65 - 69
2	ปานกลาง	60 - 64
1.5	พอใช้	55 - 59
1	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	50 - 54
0	ต่ำกว่าเกณฑ์	0 - 49

5. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 วิธี คือ

5.1 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 30 คน และด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจของประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ ซึ่งมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

5.1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเอกสารการเรียนรู้วิชาภาษาไทย งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเขียนเรียงความ เพื่อวิเคราะห์งาน เลือกลงงาน และเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ได้มาสร้างเป็นประเด็นการตรวจ 7 ประเด็น คือ การตั้งชื่อเรื่อง รูปแบบการเขียนเรียงความ การใช้ภาษา เนื้อเรื่อง การนำเสนอ ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ และกลไกประกอบการเขียน และนำแต่ละประเด็นการตรวจมาสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) โดยกำหนดระดับคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแต่ละประเด็นการตรวจเป็น 5 ระดับ คือ 4, 3, 2, 1, 0

5.1.2 ผู้วิจัยพิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญสำหรับการร่วมพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง คือ ผู้วิจัยได้สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในด้านภาษาไทยโดยเฉพาะ และผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นๆ หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาจากเอกสารประวัติของผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นๆ รวมถึงประสบการณ์ในการทำงานของแต่ละท่าน เพื่อจะได้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถในด้านภาษาไทย จำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา คือ ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการวัดผลการศึกษาอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน

5.1.3 ติดต่อขอเชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นการภายในด้วยวาจา

5.1.4 นำหนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญที่ติดต่อขอเชิญไว้เป็นการภายใน เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

5.1.5 นำประเด็นการตรวจและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยจำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเป็นปรนัยของประเด็นการตรวจและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ.2551- วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2552

5.1.6 ผู้วิจัยจัดพิมพ์เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลไว้

5.2 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ แบบอัตนัย จำนวน 1 ฉบับ ไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีวิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

5.2.1 ติดต่อประสานงาน ขออนุญาตหัวหน้าสถานศึกษาที่คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ เพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่ทำการสอบ พร้อมทั้งจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสอบ

5.2.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

5.2.3 จัดเตรียมแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ ที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

5.2.4 นำแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพไปทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ก่อนทำการทดสอบได้ชี้แจงรายละเอียดและวิธีการทำแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพให้นักเรียนเข้าใจ ชัดเจน ตรงกัน แม้จะมีคำชี้แจงของแบบทดสอบอยู่แล้ว และบอกหลักเกณฑ์ในการตรวจให้นักเรียนทราบ เช่น มีเกณฑ์การตรวจประเด็นใดบ้าง คะแนนเต็มประเด็นละกี่คะแนน เพื่อให้ นักเรียนสามารถประเมินคุณภาพของงานหรือความสามารถของตนเองได้ล่วงหน้า ผู้วิจัยควบคุมการสอบให้เป็นไปตามกำหนดด้วยตนเองตามวัน เวลา ที่นัดหมาย ดังนี้

5.2.4.1 เก็บข้อมูลครั้งที่ 1 โดยดำเนินการระหว่าง วันที่ 15-19 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ดำเนินการทดสอบกับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 2 ของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ระดับชั้นละ 10 คน รวมทั้งหมด 30 คน เพื่อสำรวจความชัดเจนทางด้านภาษา และความเป็นไปได้ของเกณฑ์การตรวจให้คะแนน หาเวลาที่เหมาะสมในการทำแบบทดสอบ ผลการพิจารณาเวลาที่ได้จากการบันทึกแล้วว่านักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบการเขียนเรียงความเสร็จ โดยทำแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ มีความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด ในเวลา 40 นาที

5.2.4.2 เก็บข้อมูลครั้งที่ 2 โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 5-9 มกราคม พ.ศ. 2552 ดำเนินการทดสอบกับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 2 ของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้น เป็นชั้น (Strata) ในการสุ่ม ระดับชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน เพื่อหาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

5.3 วิธีการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความ

5.3.1 นำแบบทดสอบการเขียนเรียงความของนักเรียนที่ทำทั้งหมด ไปถ่ายเอกสารจำนวน 3 ชุด เพื่อจัดให้ผู้ตรวจ โดยดำเนินการดังนี้

5.3.1.1 จัดแบบทดสอบการเขียนเรียงความจำนวน 3 ชุด สำหรับการตรวจให้คะแนนด้วยผู้ตรวจจำนวน 3 คน ลงมือตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความ โดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ตามคู่มือดำเนินการตรวจที่เตรียมไว้ให้กับผู้ตรวจทุกคน พร้อมกับชี้แจงวิธีการตรวจโดยให้ตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความทีละประเด็นการตรวจให้ครบทุกคน และครบทุกประเด็นการตรวจ โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 15 มกราคม 2552 - 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

5.3.1.2 นำผลคะแนนที่ได้จากการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความมาวิเคราะห์ เพื่อหาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ คือ ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ และ ค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคน และ สามคน

5.4 วิเคราะห์หาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกตามประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น

หลังจากวิเคราะห์หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น จึงทำการวิจัยต่อเนื่องจากจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยนำผลการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความจากผู้ตรวจจำนวน 3 คน ตรวจให้คะแนนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน มาวิเคราะห์ หาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน (คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน)

5.5 วิธีตรวจสอบความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยมีความสนใจจะตรวจสอบความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ จึงทำการวิจัยต่อเนื่องจากจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้ นำแบบสอบถามเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้านคือ 1.ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ 2.ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา และ 3. ด้านความเหมาะสมของการนำไปใช้ มีคะแนนเต็มด้านละ 12 คะแนน คะแนนรวมทั้งฉบับ 36 คะแนน ไปให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยโรงเรียนต่างๆ จำนวน 10 คน ประเมิน หลังจากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน (คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าสถิติพื้นฐาน

6.1.1 คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)

6.1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

6.2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพิพินิจ (Facet Validity) โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) โดยใช้วิธีของโรวินสกีและแฮมเบิลตัน (ลัว่น สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543: 249) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ซึ่งคำนวณจากสูตร ดังนี้คือ

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2.2 หาความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ (Reliability) ดังนี้คือ

6.2.2.1 สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2539: 218) ซึ่งมีสูตร ดังนี้คือ

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนประเด็นการตรวจในแบบประเมิน
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมคะแนนความแปรปรวนเป็นรายประเด็นการตรวจ
	S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

6.2.2.2 สูตรวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (Hoyt's ANOVA Procedure) (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2539: 220) ซึ่งมีสูตร ดังนี้คือ

$$r_{tt} = 1 - \frac{MS_E}{MS_P}$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
	MS_E	แทน	คะแนนความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน (Error)
	MS_P	แทน	คะแนนความแปรปรวนระหว่างคน (Between people)

6.2.3 หาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ (Reliability of Rater) คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ คำนวณโดยใช้สูตรการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจ 3 คน โดยใช้สูตร RAI (Rater Agreement Indexes) ของเบอร์รี-สต็อก และคนอื่นๆ (Burry-Stock; et al. 1996: 251-262) แบบที่ 4 คือ กรณีที่ประเมินพฤติกรรมเดียว ผู้ประเมิน M คน 1 เนื้อหา มีที่มาของคะแนนจากผู้ตรวจให้คะแนน M คน ที่ให้คะแนนที่เหมือนกันใน 1 พฤติกรรม ที่ต่อเนื่องกันที่ I ระดับ ซึ่งมีสูตรดังนี้คือ

$$RAI = 1 - \frac{\sum^M |R_m - \bar{R}|}{(M - 1)(I - 1)}$$

โดยที่ $\bar{R} = \frac{1}{M} \sum_{m=1}^M R_m$

เมื่อ

RAI	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจ
R	แทน	คะแนนจากผู้ตรวจแต่ละคน แต่ละประเด็นการตรวจ
$\bar{R}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตรวจทั้งหมด
M	แทน	จำนวนผู้ตรวจ
I	แทน	จำนวนช่วงคะแนน (0, 1, 2, 3 และ 4)
ΣR	แทน	ผลรวมของคะแนนจากผู้ตรวจทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายและผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
r_{tt}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
RAI	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจ
$\bar{R}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตรวจทั้งหมด

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 การสร้างและการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
- ตอนที่ 2 หาคคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
- ตอนที่ 3 หาคความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น
- ตอนที่ 4 หาคความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การสร้างและการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ การสร้างและการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ได้ผลการวิเคราะห์จาก 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้วิจัย ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความในด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างกรอบในการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ซึ่งผลจากการศึกษาและวิเคราะห์ดังกล่าว ได้งาน เลือกงานที่เป็นตัวแทน และเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์งานและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ประเด็นการตรวจ
1. สามารถตั้งชื่อเรื่องได้สอดคล้องกับภาพที่กำหนดให้	1. การตั้งชื่อเรื่อง
2. สามารถเขียนเรียงความถูกต้อง มีแบบแผนตามลักษณะการเขียนเรียงความ	2. รูปแบบการเขียนเรียงความ
3. สามารถเขียนตัวสะกดถูกต้องตามหลักภาษา เลือกสรรถ้อยคำเหมาะสมกับข้อความ กาลเทศะ	3. การใช้ภาษา
4. สามารถเขียนเรื่องให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนถูกต้อง มีความสัมพันธ์กันโดยตลอด	4. เนื้อเรื่อง
5. สามารถเขียนเรื่องที่มีขอบข่ายครอบคลุมและตรงกับจุดมุ่งหมายที่วิเคราะห์ได้จากภาพหรือเรื่องที่กำหนดให้ได้	5. การนำเสนอ
6. สามารถนำสิ่งที่อยู่ในภาพมาเขียนให้สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ	6. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ
7. สามารถเขียนหนังสือลายมือสวยงาม อ่านง่าย ทำงานสะอาดเรียบร้อย	7. กลไกประกอบการเขียน

2. ผู้เชี่ยวชาญ โดยหลังจากที่ผู้วิจัยวิเคราะห์งานและเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อนำมาสร้างประเด็นการตรวจและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแล้ว ผู้วิจัยนำประเด็นการตรวจและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยจำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษาจำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจและความเป็นปรนัยของประเด็นการตรวจและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความมีความสอดคล้องกับประเด็นการตรวจหรือไม่ คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) โดยวิธีของโรวินลีสและแฮมเบิลตัน (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543: 249) ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจและความเป็นปรนัยของประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

$N = 32$

ประเด็นการตรวจ	IOC	การแปลความหมาย
1. การตั้งชื่อเรื่อง	0.78 - 1.00	ผ่านเกณฑ์
2. รูปแบบการเขียนเรียงความ	0.78 - 1.00	ผ่านเกณฑ์
3. การใช้ภาษา	0.75 - 0.97	ผ่านเกณฑ์
4. เนื้อเรื่อง	0.84 - 1.00	ผ่านเกณฑ์
5. การนำเสนอ	0.84 - 1.00	ผ่านเกณฑ์
6. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ	0.88 - 0.97	ผ่านเกณฑ์
7. กลไกประกอบการเขียน	0.75 - 1.00	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 15 พบว่า เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ จำนวน 7 ประเด็น ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องจากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจและความเป็นปรนัยจากผู้เชี่ยวชาญรวมทั้งหมด 32 คน มีค่า อยู่ระหว่าง 0.75-1.00 แสดงว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความสอดคล้องกันระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความทุกประเด็นการตรวจ (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ค)

ตอนที่ 2 หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ไปให้ผู้ตรวจจำนวน 3 คน ใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพของนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ และค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยนำผลการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความจากผู้ตรวจจำนวน 3 คน หลังทำการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ของนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม ระดับช่วงชั้นที่ 2 ชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำคะแนนที่

ได้มาวิเคราะห์ โดยค่าสถิติพื้นฐาน (คะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

$N = 60$

ผู้ตรวจคนที่	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S
1	28	22.500	4.925
2	28	22.217	4.570
3	28	21.733	4.258
คะแนนเฉลี่ย	28	22.150	4.230

จากตาราง 16 พบว่า คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ จากผู้ตรวจจำนวน 3 คน ตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพโดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) มีประเด็นการตรวจ 7 ประเด็น คะแนนเต็มประเด็นละ 4 คะแนน คะแนนรวมทั้งฉบับ 28 คะแนน จากนักเรียนทั้งหมด 60 คน มีคะแนนเฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 22.150 แสดงว่า ผู้ตรวจจำนวน 3 คน ตรวจให้คะแนนสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน และนักเรียนมีความสามารถทางการเขียนเรียงความโดยภาพรวมทั้งฉบับ อยู่ในระดับดีมาก

ขั้นตอนที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ผู้วิจัยนำผลการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความจากผู้ตรวจจำนวน 3 คน มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค และสูตรวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (Hoyt's ANOVA Procedure) (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543: 218; 220) ดังแสดงในตาราง 17

ตาราง 17 ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ (ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) และค่าวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (r_n) จากการใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน

$N = 60$

ผู้ตรวจคนที่	ความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ	
	α	r_n
1	0.972	0.972
2	0.968	0.968
3	0.946	0.946
คะแนนเฉลี่ย	0.962	0.962

จากตาราง 17 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ โดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) คะแนนเฉลี่ยทั้งฉบับจากผู้ตรวจจำนวน 3 คน เมื่อคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) และ สูตรวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (r_n) มีค่าเท่ากัน เท่ากับ 0.962 จากการที่ผู้วิจัยใช้สูตรทั้ง 2 สูตร มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ พบว่าคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ มีความเชื่อมั่นและมีความสอดคล้องกัน

ขั้นตอนที่ 3 ค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน

เนื่องจากแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัย ซึ่งต้องตรวจโดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนั้นจึงได้มีการตรวจสอบความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนว่ามีคุณภาพด้านความปรนัยและสามารถนำไปใช้ได้จริง

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ แบบอัตนัย จำนวน 1 ฉบับ ไปทดสอบกับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 2 ของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานคร รวมทั้งหมด 60 คน หลังจากนั้นนำแบบทดสอบที่นักเรียนทำมาถ่ายเอกสาร จำนวน 3 ชุด และนำไปให้ผู้ตรวจจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทย มากกว่า 5 ปี ตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียน

เรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และเป็นเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความชุดเดียวกัน หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้จากผู้ตรวจจำนวน 3 คน มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจ โดยใช้สูตร RAI (Rater Agreement Indexes) ของ เบอร์รี-สต็อก และคนอื่นๆ (Burry-Stock; et al. 1996: 251-262) แบบที่ 4 คือ กรณีที่ประเมินพฤติกรรมเดียว ผู้ประเมิน M คน 1 เนื้อหา มีที่มาของคะแนนจากผู้ตรวจให้คะแนน M คน ที่ให้คะแนนที่เหมือนกันใน 1 พฤติกรรม ที่ต่อเนื่องกันที่ 1 ระดับ โดยใช้ผู้ตรวจสองคน และ สามคน นำค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{R}$) ตามจำนวนผู้ตรวจ ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของผู้ตรวจจำแนกตามจำนวนผู้ตรวจโดยใช้ผู้ตรวจสองคนและสามคน

$N = 60$

ประเด็นการตรวจ	ความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ สองคน (RAI)			$\bar{R}$	ความเชื่อมั่น ของผู้ตรวจ สามคน (RAI)
	คนที่ 1 กับ 2	คนที่ 1 กับ 3	คนที่ 2 กับ 3		
1. การตั้งชื่อเรื่อง	0.904	0.917	0.921	0.914	0.915
2. รูปแบบการเขียนเรียงความ	0.917	0.938	0.933	0.929	0.931
3. การใช้ภาษา	0.913	0.931	0.933	0.926	0.928
4. เนื้อเรื่อง	0.900	0.933	0.913	0.915	0.922
5. การนำเสนอ	0.892	0.892	0.917	0.900	0.904
6. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ	0.900	0.933	0.900	0.911	0.913
7. กลไกประกอบการเขียน	0.900	0.913	0.913	0.908	0.911
รวมทั้งฉบับ	0.904	0.922	0.918	0.915	0.917

จากตาราง 18 พบว่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพทั้งฉบับ โดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ที่มีผู้ตรวจสองคน ผู้ตรวจคนที่ 1 กับ 3 มีค่าดัชนีความ สอดคล้องสูงสุด เท่ากับ 0.922 รองลงมา คือ ผู้ตรวจคนที่ 2 กับ 3 และ ผู้ตรวจคนที่ 1 กับ 2 มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.918 และ 0.904 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{R}$) ดัชนีความสอดคล้องของผู้ตรวจที่มีผู้ตรวจสองคนทั้งฉบับ เท่ากับ 0.915 กรณีที่มีผู้ตรวจสามคน มีค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ตรวจทั้งฉบับ เท่ากับ 0.917 จากการที่ผู้วิจัยใช้สูตร RAI มาวิเคราะห์หา

คุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความนั้น พบว่า เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความมีความเชื่อมั่นระหว่างผู้ตรวจจำนวน 3 คน มีแนวโน้มตรวจให้คะแนนไม่แตกต่างจากผู้ตรวจจำนวน 2 คน

ตอนที่ 3 หาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาหาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น จึงทำการศึกษาต่อนอกเหนือจากจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยนำผลการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความจากผู้ตรวจจำนวน 3 คน ตรวจให้คะแนนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน มาวิเคราะห์หาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน (คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ดังแสดงในตาราง 19

ตาราง 19 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถทางการเขียนเรียงความ
จำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น

ประเด็นการตรวจ	นักเรียนระดับชั้น						นักเรียน ช่วงชั้นที่ 2	
	ประถมศึกษา ปีที่ 4		ประถมศึกษา ปีที่ 5		ประถมศึกษา ปีที่ 6			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การตั้งชื่อเรื่อง	3.216	0.881	3.333	0.603	2.950	0.393	3.167	0.665
2. รูปแบบการเขียน เรียงความ	3.217	0.907	3.400	0.628	2.984	0.252	3.200	0.664
3. การใช้ภาษา	3.217	0.907	3.350	0.645	2.967	0.261	3.178	0.668
4. เนื้อเรื่อง	3.350	0.738	3.250	0.551	2.950	0.247	3.183	0.567
5. การนำเสนอ	3.217	0.768	3.300	0.592	2.834	0.382	3.117	0.625
6. ความสมบูรณ์ของ การเขียนจากภาพ	3.300	0.787	3.367	0.666	2.883	0.364	3.183	0.657
7. กลไกประกอบ การเขียน	3.333	0.780	3.200	0.645	2.834	0.338	3.122	0.641
คะแนนเฉลี่ย	22.847	5.581	23.196	4.014	20.402	1.845	22.150	4.230

จากตาราง 19 พบว่า ความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น โดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) คะแนนเต็มประเด็นละ 4 คะแนน คะแนนรวมทั้งฉบับ 28 คะแนน นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความสามารถทางการเขียนเรียงความโดยภาพรวมทั้งฉบับ อยู่ในระดับดีมาก เมื่อจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจ ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง การใช้ภาษา เนื้อเรื่อง การนำเสนอ ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ และกลไกประกอบการเขียน อยู่ในระดับดีมาก ยกเว้น ประเด็นการตรวจด้านรูปแบบการเขียนเรียงความ มีความสามารถอยู่ในระดับดีเยี่ยม

เมื่อพิจารณาแยกตามระดับชั้น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถทางการเขียนเรียงความโดยภาพรวมทั้งฉบับและแต่ละประเด็นการ

ตรวจอยู่ในระดับดีเยี่ยม ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถทางการเขียนเรียงความ โดยภาพรวมทั้งฉบับและแต่ละประเด็นการตรวจอยู่ในระดับดี

ตอนที่ 4 หาความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยมีความสนใจจะตรวจสอบความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ จึงทำการวิจัยต่อก่อนนอกเหนือจากจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้ นำแบบสอบถามเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1.ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ 2.ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา และ 3.ด้านความเหมาะสมของการนำไปใช้ คะแนนเต็มด้านละ 12 คะแนน คะแนนรวมทั้งฉบับ 36 คะแนน ไปให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยโรงเรียนต่างๆ จำนวน 10 คน ประเมิน หลังจากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน (คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจำนวน 10 คน จากค่าสถิติพื้นฐาน (คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน)

$N = 10$

แบบสอบถามเพื่อประเมิน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ	12	11.700	0.483	มาก
2. ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา	12	11.900	0.316	มาก
3. ด้านความเหมาะสมของการนำไปใช้	12	11.600	0.516	มาก
ผลรวม	36	35.200	0.876	มาก

จากตาราง 20 พบว่า แบบสอบถามเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ ของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยโรงเรียนต่างๆ จำนวน 10 คน มีความเหมาะสมโดยภาพรวมทั้งฉบับและแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก แสดงว่าครูผู้สอนภาษาไทยส่วนใหญ่ ประเมินในเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันมากนัก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมายของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายรองเพื่อหาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจ มากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 2 กลุ่ม คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน เพื่อใช้ในการพัฒนาเกณฑ์ การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์ การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ได้แก่ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 2 ของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้น เป็นชั้น (Strata) ในการสุ่ม ชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพแบบอัตนัย จำนวน 1 ฉบับ และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ แบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) โดยแบ่งเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความเป็น 7 ประเด็น คือ การตั้ง ชื่อเรื่อง รูปแบบการเขียนเรียงความ การใช้ภาษา เนื้อเรื่อง การนำเสนอ ความสมบูรณ์ของการ เขียนจากภาพและกลไกประกอบการเขียน กำหนดระดับคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการ เขียนเรียงความแต่ละประเด็นการตรวจเป็น 5 ระดับ คือ 4, 3, 2, 1 และ 0

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 วิธี คือ

1. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจและความเป็นปรนัยของประเด็นการตรวจกับ เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ.2551- วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2552

2. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ แบบอัตนัย จำนวน 1 ฉบับ ไปเก็บข้อมูลกับนักเรียน โดยมีวิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 เก็บข้อมูลครั้งที่ 1 โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 15-19 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ดำเนินการทดสอบกับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 2 ของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ระดับชั้นละ 10 คน รวมทั้งหมด 30 คน เพื่อสำรวจ ความชัดเจนทางด้านภาษา ความเป็นไปได้ของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ และหาเวลาที่เหมาะสมในการทำแบบทดสอบ ผลการพิจารณาเวลาที่ได้จากการบันทึกแล้วว่า นักเรียนส่วนใหญ่ทำแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพเสร็จ โดยเขียนเรียงความมีความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด ภายในเวลา 40 นาที

2.2 เก็บข้อมูลครั้งที่ 2 โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 5-9 มกราคม พ.ศ. 2552 ดำเนินการทดสอบกับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 2 ของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้น เป็นชั้น (Strata) ในการสุ่ม ระดับชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

3. วิธีการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความ

นำแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพที่ทดสอบกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 รวมทั้งหมด 60 คน ไปถ่ายเอกสารจำนวน 3 ชุด เพื่อจัดให้ผู้ตรวจ โดยดำเนินการดังนี้ จัดกระดาษคำตอบ 3 ชุด สำหรับการตรวจให้คะแนนด้วยผู้ตรวจจำนวน 3 คน ลงมือตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพโดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ตามคู่มือดำเนินการตรวจที่เตรียมไว้ให้กับผู้ตรวจทุกคน พร้อมกับชี้แจงให้ตรวจแบบทดสอบที่จะประเด็นการตรวจให้ครบทุกคน และจนครบทุกประเด็นการตรวจโดยดำเนินการระหว่างวันที่ 15 มกราคม 2552 - 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

4. วิธีการวิเคราะห์หาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาหาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น จึงทำการศึกษาต่อนอกเหนือจากจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยนำผลการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความจากผู้ตรวจจำนวน 3 คน ตรวจให้คะแนนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด

60 คน มาวิเคราะห์หาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน (คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน)

5. วิธีการวิเคราะห์หาความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยมีความสนใจจะตรวจสอบความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ จึงทำการวิจัยต่อก่อนนอกเหนือจากจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้ นำแบบสอบถามเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1.ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ 2.ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา และ 3.ด้านความเหมาะสมของการนำไปใช้ คะแนนเต็มด้านละ 12 คะแนน คะแนนรวมทั้งฉบับ 36 คะแนน ไปให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยโรงเรียนต่างๆ จำนวน 10 คน ประเมิน หลังจากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน (คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เรื่องการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หาค่าเหมาะเพื่อนำไปสร้างประเด็นการตรวจและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจของประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนมีความสอดคล้องกับประเด็นการตรวจหรือไม่ ใช้วิธีของ โรวินสกี และแฮมเบิลตัน (ลวัน สายยศ; และ อังคณา สายยศ 2543: 249) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ (IOC) ระหว่าง 0.75-1.00 แสดงว่าประเด็นการตรวจมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความทุกประเด็น

ตอนที่ 2 หาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความมาเป็นเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ ของนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน เพื่อหาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ มีคะแนนเฉลี่ยทั้งฉบับ เท่ากับ 22.150 และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยทั้งฉบับ 4.230 แสดงว่าผู้ตรวจจำนวน 3 คน ตรวจให้คะแนนสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน และนักเรียนมีความสามารถทางการเขียนเรียงความโดยภาพรวมทั้งฉบับอยู่ในระดับดีมาก

ขั้นตอนที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ เมื่อคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค และสูตรวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (r_H) มีค่าเท่ากัน เท่ากับ 0.962.จากการที่ผู้วิจัยใช้สูตรทั้ง 2 สูตร มาวิเคราะห์หาคุณภาพของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ พบว่า คะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ระหว่างผู้ตรวจจำนวน 3 คน มีความเชื่อมั่นและมีความสอดคล้องกัน

ขั้นตอนที่ 3 ค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน

ค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน ซึ่งใช้สูตร RAI มีค่าเฉลี่ย ($\bar{R}$) ดัชนีความสอดคล้องของผู้ตรวจที่มีผู้ตรวจสองคนทั้งฉบับ เท่ากับ 0.915 กรณีที่มีผู้ตรวจสามคน มีค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ตรวจทั้งฉบับ เท่ากับ 0.917 แสดงว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความมีความเชื่อมั่นระหว่างผู้ตรวจจำนวน 3 คน มีแนวโน้มตรวจให้คะแนนไม่แตกต่างจากผู้ตรวจจำนวน 2 คน

ตอนที่ 3 หาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น

หาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความสามารถทางการเขียนเรียงความโดยภาพรวมทั้งฉบับอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาแยกตามระดับชั้น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถทางการเขียนเรียงความ โดยภาพรวมทั้งฉบับและแต่ละประเด็นการตรวจ อยู่ในระดับดีเยี่ยม ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถทางการเขียนเรียงความโดยภาพรวมทั้งฉบับและแต่ละประเด็นการตรวจอยู่ในระดับดี

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์หาความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้

หาความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ มีความเหมาะสมโดยภาพรวมทั้งฉบับและแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูผู้สอนภาษาไทยส่วนใหญ่ประเมินในเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันมากนัก

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายรองเพื่อหาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน ซึ่งอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ แบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ในครั้งนี้สามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาและประเมินผลการเรียนในวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ท 2.1 ใช้ กระบวน การเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา โครงสร้างจากหลักสูตร ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ และเกณฑ์การตรวจให้ คะแนน ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาเฉพาะวิธีการเขียนเรียงความเท่านั้น แต่ได้ศึกษาเอกสารที่ครอบคลุม เนื้อหาของพื้นฐานการเขียนในรูปแบบต่างๆ เพราะการที่ได้ศึกษาการเขียนเรียงความอย่างละเอียด นั้น จะทำให้เข้าใจแก่นแท้ของการเขียนเรียงความ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการ เขียนเรียงความ โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับประเด็นการตรวจ เริ่มตั้งแต่การตั้ง ชื่อเรื่อง รูปแบบการเขียนเรียงความ การใช้ภาษา เนื้อเรื่อง การนำเสนอ ความสมบูรณ์ของการ เขียนจากภาพ และกลไกประกอบการเขียน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการ เขียนเรียงความไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงพิพจน์ว่า รายละเอียดต่างๆ ที่สร้างขึ้นมามีความสอดคล้องเพียงใด โดยให้ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแต่ละประเด็นการตรวจและแต่ละระดับคุณภาพ ซึ่งผลจากการตรวจสอบความ สอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้ คะแนนการเขียนเรียงความ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.75 -1.00 แสดงว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการ เขียน เรียงความนี้มีความเที่ยงตรงเชิงพิพจน์ที่เชื่อถือได้ เพราะมีค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้ มากกว่า 0.50 และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่สร้างขึ้นนี้สามารถวัดได้หรือเป็น ตัวแทนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อนั้น (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, 2527: 68-69) ผู้วิจัยมีความ คิดเห็นว่าการที่สร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ทั้งหมด 32 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพิพจน์ ทำให้ได้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียน

เรียงความที่มีความเที่ยงตรงและสามารถนำไปช่วยครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในการวัดและประเมินผล การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความได้

2. จากการใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ แบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน นำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นแล้ว ไปใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการ เขียนเรียงความจากภาพนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นการตรวจ 7 ประเด็น มีคะแนนเต็ม 28 คะแนน ผลปรากฏว่า มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 22.150 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เท่ากับ 4.230 สำหรับค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จาก การตรวจให้คะแนน ซึ่งคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค และสูตรวิธีการ วิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (r_H) โดยภาพรวมทั้งฉบับ มีค่าเท่ากัน เท่ากับ 0.962 จากการที่ ผู้วิจัยใช้สูตรทั้ง 2 สูตร มาวิเคราะห์หาคุณภาพของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้ คะแนนการเขียนเรียงความ ผลปรากฏว่าคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนน การเขียนเรียงความ มีความเชื่อมั่นและมีความสอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและหลักการ ของ ต่าย เชียงฉี. (2526: 83) ที่ว่าข้อสอบฉบับเดียวกันถ้าเป็นข้อสอบแบบอัตนัยที่มีคะแนนเต็มแต่ ละข้อหรือแต่ละประเด็นเท่ากัน นั่นคือ ไม่ว่าจะใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค หรือ สูตรวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (r_H) ก็จะได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากัน(ที่ต่างกันเล็กน้อย ในตำแหน่งที่ 4 เพราะเกิดจากการปัดเศษทศนิยม) ซึ่งสอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สูตร วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (r_H) ว่าต้องเป็นการวัดที่เป็นข้อมูลต่อเนื่อง และสอดคล้อง กับข้อตกลงของการหาค่าความเชื่อมั่นแบบสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค ซึ่งได้ ดัดแปลงมาจากสูตร KR-20 เมื่อปี ค.ศ. 1951 ทั้งนี้เพราะจะได้ใช้หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ ไม่ได้ตรวจให้คะแนน 1 กับ 0 เพราะสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาคนี้ เครื่องมือไม่ จำเป็นจะต้องตรวจให้คะแนนเป็น 1 กับ 0 เสมอไป จะตรวจให้คะแนนลักษณะใดก็ได้ เช่น ถ้าทำถูก คะแนน 10, 8 หรือ ในลักษณะแบบสอบถามที่ให้คะแนนแต่ละข้อเป็น 3, 2, 1 หรือ 5, 4, 3, 2, 1 ก็ได้ และข้อสอบทุกข้อหรือทุกประเด็นภายในฉบับ จะต้องวัดในองค์ประกอบเดียวกัน หรือมีความเป็น เอกพันธ์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัย ของ วรณี ไชยมโน (2551: 86) ได้สร้างแบบวัดทักษะ พื้นฐานการรำไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะ พื้นฐานการรำไทย โดยใช้สูตรวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (r_H) เท่ากับ 0.91

3. การใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ของผู้ตรวจ (RAI) โดยนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ เบื้องต้นแล้ว ไปใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพของ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานคร ชั้นละ 20 คน รวม ทั้งหมด 60 คน ผลการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจจำนวน 3 คน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ดัชนีความสอดคล้อง ของผู้ตรวจที่มีผู้ตรวจสองคนทั้งฉบับ เท่ากับ 0.915 กรณีที่มีผู้ตรวจสามคน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง

ของผู้ตรวจทั้งฉบับ เท่ากับ 0.917 จากการที่ผู้วิจัยได้ใช้สูตร RAI (Rater Agreement Indexes) มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าสูงเข้าใกล้ 1.00 แสดงว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบเกณฑ์แยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) มีความเป็นปรนัยสูงมาก เพราะทำให้ผู้ตรวจทั้ง 3 คน ตรวจให้คะแนนสอดคล้องกัน และข้อมูลที่ได้แสดงว่าผู้ตรวจแต่ละคนตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปในทิศทางเดียวกัน และจำนวนผู้ตรวจมากกว่ามีแนวโน้มตรวจให้ความเชื่อมั่นไม่แตกต่างจากจำนวนผู้ตรวจน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้นของสูตรที่เป็นการศึกษาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจให้คะแนน (Rater Agreement Indexes : RAI) ได้ผลการศึกษาที่สามารถสรุปวิธีการคำนวณได้จากผลการสังเกตพฤติกรรมในระดับช่วงคะแนน 1 points ระดับช่วงนั้นที่มีพิสัยของดัชนีจากค่ามากที่สุด คือ 1 ไปหาค่าน้อยที่สุดคือ 0 สรุปแนวคิดจากการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจหลายๆ คน 6 วิธี ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำสูตรที่ 4 มาใช้ในการวัด คือ RAI สำหรับข้อสอบข้อเดียว ผู้ตรวจให้คะแนนหลายคน 1 เนื้อหา ที่มีที่มาของคะแนนจากผู้ตรวจให้คะแนน M คน ที่ให้คะแนนที่เหมือนกันใน 1 พฤติกรรม ที่ต่อเนื่องกันที่ 1 ระดับ และสอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้นของสูตร ที่เป็นการหาค่าความเชื่อมั่นที่ใช้แบบทดสอบฉบับเดียวทำการทดสอบเพียงครั้งเดียว และมีผู้ตรวจให้คะแนนมากกว่า 1 คน เช่นแบบทดสอบเรียงความเป็นต้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่สร้างขึ้น ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยจำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษาจำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน และการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแต่ละประเด็นการตรวจ อาจเป็นผลมาจากการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเด็นการตรวจ และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดี มีความชัดเจนแน่นอนทั้งเนื้อหาและการใช้ภาษาที่ไม่กำกวมและมีความเป็นปรนัย (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2530: 330) เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้ตรวจทั้ง 3 คน ให้คะแนนสอดคล้องกัน เพราะผู้ตรวจได้ศึกษาประเด็นการตรวจและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จึงทำให้ผู้ตรวจทำความเข้าใจประเด็นการตรวจและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนได้ดี และน่าจะมีสาเหตุมาจากการกำหนดให้ผู้ตรวจมีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน คือ เป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 และมีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยมากกว่า 5 ปี ทั้งหมด ทุกคนมีความชำนาญในการตรวจให้คะแนน และการศึกษาคู่มือดำเนินการตรวจให้คะแนนที่กำหนดให้ก่อนการตรวจ ก็สามารถส่งผลต่อค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจมีค่าใกล้เคียงกันมากที่สุดเช่นเดียวกับ ฮอบกินส์ และแอนเตส (Hopkins; & Antes. 1990: 235) ได้เสนอว่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจให้คะแนนจะสูงก็ต่อเมื่อผู้ตรวจให้คะแนนเป็นผู้ที่เขียนข้อสอบหรือเป็นผู้ที่สอนวิชานั้นจริงๆ และสอดคล้องกับข้อเสนอของ อีเบล และฟรีสบี, เมอร์เรน และลีเลน, โกลล์แลนด์, และเบอร์กแมน (Ebel; & Frisbie. 1986: 152; Mehrens; & Lehmann. 1973: 234-236; Gronlund. 1977: 79; Bergman. 1983: 130-131) และ ไพศาล หวังพานิช (2528: 96-97) ว่าไม่ว่าจะใช้วิธีใดในการตรวจให้คะแนน ถ้าทำได้ควรตรวจให้คะแนนโดยผู้ตรวจให้คะแนนหลายๆ คน แล้วใช้คะแนน

เฉลี่ยหรือคะแนนรวมแทนคะแนนความสามารถของผู้สอบ ซึ่งจะให้ผลการวัดที่มีความเชื่อมั่นสูงขึ้นได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษณีย์ บัวศิริพันธุ์ (2543: 55-56) ได้เสนอไว้ว่าประสพการณ์ของผู้ตรวจให้คะแนนที่มีอายุการทำงานมากกว่า 5 ปี มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา และผ่านการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบความเรียงมามาก และมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนที่เป็นมาตรฐานจะส่งผลต่อคะแนนที่ได้จากการตรวจดีกว่า จึงนับว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ เป็นเกณฑ์การตรวจที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจให้คะแนนที่อยู่ในระดับสูงและน่าเชื่อถือ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ ทวันเวช (2551: 94) ได้หาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของผู้ตรวจให้คะแนน 3 คน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบวิธีวิเคราะห์ (Analytical Method) จากแบบทดสอบฉบับเดียว ทำการสอบครั้งเดียว มีค่าดัชนีความสอดคล้องทั้งฉบับเท่ากับ 0.994 เป็นค่าความเชื่อมั่นสูงมาก และใกล้เคียงกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ จันทรมณีวงศ์ (2550: 83) ที่มีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอล โดยหาค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน 2 ท่าน โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) พบว่ามีค่าตั้งแต่ 0.89-0.97

4. การหาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจแยกตามระดับชั้น ซึ่งเป็นการวิจัยนอกเหนือจากจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยนำคะแนนจากผู้ตรวจจำนวน 3 คน หลังทำการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) 7 ประเด็น คือ การตั้งชื่อเรื่อง รูปแบบการเขียนเรียงความ การใช้ภาษา เนื้อเรื่อง การนำเสนอ ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ และกลไกประกอบการเขียนของนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน พบว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความสามารถทางการเขียนเรียงความโดยภาพรวมทั้งฉบับอยู่ในระดับดีมาก เมื่อจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจ ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง การใช้ภาษา เนื้อเรื่อง การนำเสนอ ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ และกลไกประกอบการเขียนอยู่ในระดับดีมาก ยกเว้นประเด็นการตรวจด้านรูปแบบการเขียนเรียงความมีความสามารถอยู่ในระดับดีเยี่ยม เมื่อพิจารณาแยกตามระดับชั้น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถทางการเขียนเรียงความโดยภาพรวมทั้งฉบับและแต่ละประเด็นการตรวจอยู่ในระดับดีเยี่ยม ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถทางการเขียนเรียงความโดยภาพรวมทั้งฉบับและแต่ละประเด็นการตรวจอยู่ในระดับดี

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความพร้อมทางการเขียนเรียงความต่างกัน คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถทางการเขียนเรียงความอยู่ในระดับต่ำกว่านักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งไม่สอดคล้องกับกรณีการ พวงเกษม (2534: 45) ได้เสนอไว้ว่า องค์ประกอบความพร้อมในการเขียน ประกอบด้วย 1) วุฒิภาวะคือความพร้อมที่สามารถรับรู้เรื่องราวได้ตามอายุ 2) ประสพการณ์เดิมคือประสพการณ์ที่นักเรียนมีมาก่อนที่ครูจะให้ความรู้ใหม่ ซึ่งถ้ามีประสพการณ์เดิมเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ

ประสบการณ์ใหม่ก็จะทำให้รับรู้ได้เร็วขึ้น ซึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าความสามารถทางการเขียนเรียงความขึ้นอยู่กับความตั้งใจและความสนใจด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ บลูม (Bloom, 1976: 13-15) ได้เสนอไว้ว่า ถ้านักเรียนเรียนหรือทำสิ่งใดด้วยความสนใจและกระตือรือร้น จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว เป็นผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนอย่างขาดความสนใจและความตั้งใจ

5. การวิเคราะห์หาความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ ผลการนำแบบสอบถามเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยโรงเรียนต่างๆ จำนวน 10 คน ประเมิน จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1.ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ 2.ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา และ 3.ด้านความเหมาะสมของการนำไปใช้ คะแนนเต็มด้านละ 12 คะแนน คะแนนรวมทั้งฉบับ 36 คะแนน พบว่า มีความเหมาะสมโดยภาพรวมทั้งฉบับและแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก นั่นคือ ครูผู้สอนภาษาไทยส่วนใหญ่ประเมินเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ โดยมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันมากนัก

จากการที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้วนั้น ถือได้ว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น และร่วมพัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 30 คน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน คะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความมีความเชื่อมั่นและมีความสอดคล้องกัน และผลการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจจำนวน 3 คน ในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจ 3 คน มีค่าสูง และผู้ตรวจแต่ละคนตรวจให้คะแนนไปในทิศทางเดียวกันและจำนวนผู้ตรวจ 3 คน มีแนวโน้มตรวจให้คะแนนไม่แตกต่างจากจำนวนผู้ตรวจ 2 คน เพราะว่าการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแต่ละประเด็นการตรวจมีความสอดคล้องกับ จึงทำให้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) มีความชัดเจนแน่นอน ทั้งเนื้อหาและการใช้ภาษาที่ไม่กำกวมและมีความเป็นปรนัย สามารถนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้

1.1 ก่อนทำการทดสอบ ควรชี้แจงรายละเอียดและวิธีการทำแบบทดสอบการเขียนเรียงความให้นักเรียนเข้าใจ ชัดเจน ตรงกัน แม้จะมีคำชี้แจงของแบบทดสอบอยู่แล้ว และควรบอกหลักเกณฑ์ในการตรวจให้นักเรียนทราบ เช่น ประเด็นการตรวจ คะแนนเต็มประเด็นละกี่คะแนนเพื่อให้ นักเรียนสามารถประเมินคุณภาพของงานหรือความสามารถของตนเองได้ล่วงหน้า

1.2 ในการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแต่ละประเด็นการตรวจ ครูผู้สอนที่นำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนไปใช้ ควรมีการศึกษาคู่มือดำเนินการตรวจให้คะแนนและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแต่ละประเด็นการตรวจอย่างละเอียดก่อน เพื่อที่จะใช้เป็นเครื่องมือช่วยครูผู้สอนในการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความอย่างถูกต้อง และยุติธรรม

1.3 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) นี้ แม้จะต้องเสียเวลาในการตรวจมาก แต่จะช่วยให้มีการประเมินผลที่แน่นอนชัดเจน และทำให้ครูเห็นพัฒนาการในการตอบคำถาม ตลอดจนเห็นความผิดพลาด ข้อบกพร่องของผู้เรียน หรือ การแสดงแนวคิดของผู้เรียนในแต่ละด้านตามประเด็นการตรวจที่ครูกำหนดในเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ซึ่งจะช่วยให้ครูผู้สอนวางแผนในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องของตนเองและสามารถปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

1.4 การตรวจแบบทดสอบเรียงความ ผลงานการเขียน ผลงานภาคปฏิบัติใดๆ ก็ตาม ควรกำหนดคุณสมบัติผู้ตรวจให้ชัดเจน คือ ต้องเป็นครูผู้สอนวิชานั้นๆ และมีประสบการณ์การสอน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นของผู้ตรวจได้อย่างแท้จริง

1.5 จากผลการหาความสามารถทางการเขียนเรียงความจำแนกแต่ละประเด็นการตรวจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ถึงแม้จะมีความสามารถทางการเขียนเรียงความโดยภาพรวมทั้งฉบับอยู่ในระดับดีมาก แต่พบว่านักเรียนจำนวนมากที่เขียนลายมือไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยอ่านยาก และสกปรก มีรอยชดลบขีดฆ่าอยู่ทั่วไป ดังนั้นในการประเมินผลในการเรียนการสอน ก็ควรมีเกณฑ์พิจารณาเรื่องความสะอาดเรียบร้อย และลายมือด้วยจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างและพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ให้มีคุณภาพและเหมาะสมกับผู้เรียนในระดับต่างๆ สอดคล้องกับการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ โดยไม่จำเป็นจะต้องเน้นในรายวิชาที่มีการปฏิบัติอย่างเดียว เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ

2.2 ควรมีการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน ในงานเขียนประเภทต่างๆ เช่น การเขียนจดหมาย การย่อความ การแต่งกลอน การแต่งนิทาน การเขียนโฆษณา หรือการแต่งคำขวัญ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2537). รายงานการประเมินความสามารถในการเขียน
เรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัด ส.ป.ช. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2539). การประเมินผลจากสภาพจริง (Authentic Assessment). กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544ก). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2544ข). แนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กมล การกุศล. (2526). ทักษะความรู้ทางภาษา. ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2534). การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับ
ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์. (2550). รูบรีคหรือรูบรีคการให้คะแนน. กรุงเทพฯ: กลุ่มส่งเสริมการเรียน
การสอนและประเมินผล สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- โกวิท ประวาลพุกษ์; และ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวช. (2525). การประเมินในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.
- โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. (ม.ป.ป.). การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น. กระบี่:
โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ.
- จารุวรรณ ทวันเวช. (2551). การพัฒนาแบบทดสอบวัดความสามารถในการเชื่อมโยงทาง
คณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 2. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เจือ สตะเวทิน. (2517). ตำรับเรียงความ. กรุงเทพฯ: สุทธิสารการพิมพ์.
- ฉัตร บัญญา; และคนอื่นๆ. (2526). ศิลปะการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันและทางธุรกิจ.
กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- ชนะ เวชกุล. (2524). การเขียนเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชวาล แพร่ดกุล. (2516). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- ชัยนันท์ นันทพันธ์. (2526). ศิลปะการเขียนเรียงความและรวมเรียงความรางวัลพระราชทาน. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- ชัยยุทธ ชรินทร์. (2546). ความเชื่อมั่นของการประเมินผลงานศิลปะที่ใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนต่างกัน. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2540). การพัฒนาแฟ้มสะสมงานในการประเมินผลการเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2518). คู่มือประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ค่าย เชียงฉ. (2526). ทฤษฎีการทดสอบและวัดผลการศึกษา. เชียงใหม่: ภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีรารัตน์ งามปลั่ง. (2551). การสร้างแบบวัดภาคปฏิบัติร่างมาตรฐานของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิสาร์ตน์ คงสวัสดิ์. (2544). ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจแบบทดสอบความเรียงที่มีจำนวนผู้ตรวจและวิธีการตรวจต่างกัน. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2521). การวัดและประเมินผลการศึกษา : ทฤษฎีประยุกต์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2527). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2537). การประมาณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่แบ่งส่วนย่อยตามแบบจำลองคะแนนจริงสัมพันธ์. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2544). รายงานการวิจัยการประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ดิงแอนพับลิชชิง.
- ประคอง กรณสุต. (2528). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. ฉบับปรับปรุงแก้ไข. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ ดร. ศรีสง่า.
- _____. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประทีป ศิริบงกช. (2530). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการใช้การสอนเรียงความแบบปกติกับใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. (2518). *การเขียนภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เปลื้อง ณ นคร. (2512). *แบบเรียงความ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2516). *เรียงความมัธยม*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ผอบ โปษะกฤษณะ. (2532). *ลักษณะเฉพาะภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: บำรุงสาส์น.
- พรทิพย์ สิมโน. (2536). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับวิธีการอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณี เจียมสุขบุตร. (2543). *การเปรียบเทียบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่มีจำนวนผู้ตรวจและวิธีการตรวจต่างกัน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2530). *การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพศาล หวังพานิช. (2528). *ข้อสอบความเรียง (Essay Test)*. วารสารการวัดผลการศึกษา. 6(18): 89-97.
- รองรัตน์ อิศรภักดี; และ เทือก กุสุมา ณ อยู่ธยา. (2513). *ภาษาไทยตอน 1 วิธีการสอนภาษาไทยชั้นมัธยม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- รัชนี ศรีไพวรรณ. (2520, มกราคม). *การสอนเรียงความ*. วารสารประชาศึกษา. 28(6).
- รณชัย บุญลือ. (2547). *การสร้างแบบวัดทักษะพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เรืองอุไร กุศลาสัย. (2516). *ความบรรยายประกอบวิชาภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: พระนคร.
- ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- _____. (2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณ แก้วแพรง. (2530, มิถุนายน). *เรียงความกับบทความ*. สารพัฒนาหลักสูตร. 63: 62-64.
- วรรณ ไชยมโน. (2551). *การสร้างแบบวัดทักษะพื้นฐานการรำไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณ โสมประยูร. (2537). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วลี สุมิพันธ์. (2530). *การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะและครูเป็นผู้สอน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- วิญญา วิศาลาภรณ์. (2533). การสร้างแบบทดสอบเพื่อการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน.
กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์.
- ส. วาสนา ประवालพุกษ์. (2533). การพิจารณาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการปฏิบัติ.
การวัดผลการศึกษา. 12(35).
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์. (2511). สมรรถภาพสมองที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2526). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: พีระพัฒนา.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาธรรม. (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง.
พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2529). การประเมินผลกลุ่มทักษะภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาสำนักงานทดสอบ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2548). มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์
การพิจารณา. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำเร็จวรรณกิจ, หลวง. (2513). ตัวอย่างเรียงความและย่อความ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.
- สิทธา พิณีภูวดล; นิตยา กาญจนวรรณ; และ สาสี ศรีเพ็ญ. (2514). การเขียนและการพูด.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สิทธา พิณีภูวดล; และคนอื่นๆ. (2516). การเขียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุนันท์ ศลโกสม. (2526). รูปแบบการสอนและปัญหาของการสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น รายงานการวิจัยประกอบการศึกษารายวิชาหลักสูตร 773. กรุงเทพฯ:
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพานี กอหมั่นศิลป์. (2543). การศึกษาความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะกีฬาบาสเกตบอลที่ใช้
ผู้ประเมินจำนวนต่างกันประเมินนักเรียนจำนวนต่างกัน. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- เสาวนีย์ เกรียร์. (2540). คู่มือการอบรมการใช้แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน. กรุงเทพฯ:
เนติกุลการพิมพ์.
- โสภณา แจ่มยวง. (2538). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับแรงจูงใจในการเรียนต่างกันและได้รับการสอนตาม
แนวทฤษฎีธรรมชาติกับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- อนันต์ ศรีโสภา. (2524). *การวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อมรรัตน์ จันทรมณีวงศ์. (2550). *การสร้างแบบประเมินทักษะพื้นฐานฟุตบอลสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณีย์ ไรชนะไพบุลย์. (2546). *การสร้างเกณฑ์ให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ในแฟ้มสะสมงานวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปรินิพนธ์ ศศ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉราวดี สวัสดิ์สุข. (2549). *การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อิงอร อมาตยกุล. (2535). *การศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุษณีย์ บัวศิริพันธุ์. (2543). *การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิงของแบบทดสอบวิชาคณิตศาสตร์ที่มีวิธีการตรวจ จำนวนผู้ตรวจ และประสบการณ์ของผู้ตรวจแตกต่างกัน*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Bergman, J. (1983). *Understanding Educational Measurement and Evaluation*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Bloom, B.S.; et al. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives: Handbook 1. Cognitive Domain*. New York: McKay.
- Bloom, Benjamin Samuel. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York: Mc Graw-Hill Book Company.
- Boorman, Joan Marie. (1991). *The Development and Testing of Laboratory Performance Test in High School Physics*. Doctoral's. New York: State University of New York at Buffalo.
- Brown, F.G. (1976). *Principles of Educational and Psychological Testing*. New York : Holt. Rinehart and Winston.
- Burry-Stock, Judith A.; et al. (1996). *Rater Agreement Indexes for Performance Assessment*. Educational and Psychological Measurement. 56(2): 251-262.

- Cronbach, L.J., Rajaratnam, N. And Gleser, G.C. (1963, August). *Theory of Generalizability : A Liberalization of Reliability theory*. The British Journal of Statistical Psychology. 16(1): 137-163.
- Courtney, E.W. (1996). *Alternative Assessment Techniques at the Elementary and Secondary Levels*. เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Ebel, R.L.; & Frisbie, D.A. (1986). *Essentials of Educational Measurement*. New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Feldt, L.S.; & Brennan, R.L. (1989). *Reliability : Educational Measurement*. New York: American Council on Educational: Macmillan Publishing Company.
- Gronlund, N.E. (1977). *Construction Achievement Tests*. 2nd ed. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Hopkins, C.D.; & Antes, R.L. (1990). *Classroom Measurement and Evaluation*. 3rd ed. Itasca, IL.
- Isonio, Steven. (1991). *Judgments of Placement Writing Samples at Golden West College : An Evaluation of Inter-Rater Reliability*. NISC DISC REPORT. ERIC 1985-1999.
- Iyewarun, Rose Abiodun. (1987). *A Construction of Performance Test in Child Care Programs in Iowa*. Doctor's Thesis. Iowa State University.
- James, L.R.; Demaree, R.G.; & Wolf, G. (1993, October). r_{wg} : An Assessment of within Group Interrater Agreement . Journal of Applied Psychology. 78(2): 306-309.
- Knight, Lorraine Harris. (1991). *The Development of the Microcomputer Performance Test in Child Care Programs in Iowa*. Doctor's Thesis. Iowa State University.
- Kristof, W. (1974). *Estimation of Reliability and True Score from a Split of a Test into Three Arbitrary Part*. Psychometrika. 39(4): 491-499.
- Mehrens, W.A.; & Lehmann, I.J. (1973). *Measurement and Evaluation in Education and Psychology*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Perez, Carolina V. (1978, December). *The Development and Evaluation of a Test of Science Process of Controlling Variables and Interpreting Data*. Dissertation Abstracts International. 35(3): 1522-A.
- Robinson, Richard Wayne. (1973, September). *The Development of Item which Access the Process of Controlling Variables and Interpreting Data*. Dissertation Abstracts International. 35(3): 1522-A.

- Stenmark, J.K. (1991). *Mathematics Assessment : Myths, Models Good Question, and Ractical Suggestion*. University of California: The Nation Council of Teachers Mathematics,INC.
- Tasse, Marc J.; et al. (1994). *Test-Retest and Inter-Rater Reliability of the Quebec Daptive Behavior Scale*. NISC DISC REPORT. ERIC 1985-1999.
- Uebersax, John. (2000). *Raw Agreement Indices*. Retrieved December 20, 2007, form <http://www.ourworld.compuserve.com>.
- William, M.K. (2001). *Raw Agreement Indices*. Retrieved December 20, 2007, form <http://www.ourworld.compuserve.com>.

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- คู่มือดำเนินการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric)
 - แบบฟอร์มบันทึกการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
 - เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

**คู่มือดำเนินการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
แบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric)**

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความฉบับนี้สร้างขึ้น เพื่อใช้วัดและประเมินผลความสามารถทางการเขียนเรียงความของนักเรียนเป็นรายบุคคล และใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและประเมินผลความสามารถทางการเขียนเรียงความ ซึ่งผลของการวัดจะทำให้ทราบว่าผู้ถูกวัดมีความสามารถทางการเขียนเรียงความอยู่ในระดับใดและในด้านใด ควรแก้ไขและปรับปรุงการเขียนเรียงความในด้านใด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในเรื่องของการเขียนเรียงความต่อไป

ลักษณะของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

ลักษณะทั่วไปของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความฉบับนี้ ประกอบด้วยแบบฟอร์มบันทึกการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ที่ใช้สำหรับตรวจให้คะแนนผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้ตรวจจะต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญและสอนวิชาภาษาไทย เพราะจะต้องเป็นผู้ที่อ่านแบบทดสอบการเขียนเรียงความและให้คะแนนการเขียนเรียงความของผู้เรียนตามประเด็นการตรวจซึ่งสามารถวัดได้ครอบคลุมจุดประสงค์ เพราะได้ผ่านการพัฒนาจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาไทย ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เอกภาษาไทย และมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยอย่างน้อย 10 ปี จำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา คือ เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการวัดผลการศึกษาอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 32 คน

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ฉบับนี้ แบ่งเกณฑ์การตรวจให้คะแนนเป็น 7 ประเด็น ดังนี้

1. การตั้งชื่อเรื่อง
2. รูปแบบการเขียน
3. การใช้ภาษา
4. เนื้อเรื่อง
5. การนำเสนอ
6. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ
7. กลไกประกอบการเขียน

คุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

การสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ฉบับนี้ ดำเนินการเพื่อหาคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนจำนวน 1 ครั้ง คือ ใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพของนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นละ 20 คน รวมทั้งหมด 60 คน เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนน และค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจที่มีจำนวนผู้ตรวจมากกว่า 1 คน โดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน ดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ และค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจโดยมีจำนวนผู้ตรวจสองคนและสามคน

$N = 60$

เครื่องมือ	$\bar{X}$	S	α	r_{tt}	ความเชื่อมั่นของ ผู้ตรวจ	
					สองคน	สามคน
เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric)	22.150	4.230	0.962	0.962	0.915	0.917

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ฉบับนี้ เมื่อนำไปใช้เป็นเกณฑ์ตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ประกอบด้วยประเด็นการตรวจทั้งหมด 7 ประเด็น มีคะแนนเต็มทั้งฉบับ 28 คะแนน จากผู้ตรวจจำนวน 3 คน ผลปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 22.150 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.230 ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากการตรวจให้คะแนนเมื่อคำนวณ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) และสูตรวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (r_{tt}) มีค่าเท่ากัน เท่ากับ 0.962 โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ดัชนีความสอดคล้องของผู้ตรวจที่มีผู้ตรวจสองคนทั้งฉบับ เท่ากับ 0.915 กรณีที่มีผู้ตรวจสามคน มีค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ตรวจทั้งฉบับ เท่ากับ 0.917

อุปกรณ์ที่ใช้

อุปกรณ์ที่ใช้ในการเขียนเรียงความ ซึ่งครูผู้สอนจัดเตรียมแบบทดสอบการเขียนเรียงความให้เพียงพอสำหรับจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบแต่ละครั้ง

วิธีดำเนินการตรวจให้คะแนน

1. ต้องศึกษาทำความเข้าใจอย่างละเอียดรอบคอบ ตามประเด็นการตรวจและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ระบุไว้ในเกณฑ์การตรวจ จากคู่มือดำเนินการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความฉบับนี้ก่อน เพื่อให้ได้ผลการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความที่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. ใช้คู่มือการตรวจนี้เป็นแนวทางในการตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความของนักเรียน โดยพิจารณาว่างานเขียนเรียงความของนักเรียนมีประเด็นตรงตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนหรือไม่
3. ตรวจงานเขียน ทีละประเด็นการตรวจ ทีละคน ตามคู่มือดำเนินการตรวจให้คะแนน หลังจากตรวจครบทุกคนแล้ว จึงเริ่มตรวจประเด็นต่อไปจนครบ 7 ประเด็น
4. บันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกการตรวจให้คะแนน โดยใส่คะแนนลงในช่องคะแนนการตรวจแต่ละประเด็นที่ตรงกับการตรวจให้คะแนนของท่าน เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ระบุไว้ และรวมคะแนนหลังจากเสร็จสิ้นการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนแต่ละคน

การตรวจและให้คะแนนการเขียนเรียงความ

การตรวจและให้คะแนนตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความจากคู่มือดำเนินการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความฉบับนี้ มีประเด็นการตรวจทั้งหมด 7 ประเด็น โดยกำหนดระดับคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้ ระดับคะแนน 4 หมายถึง ดีมาก ระดับคะแนน 3 หมายถึง ดี ระดับคะแนน 2 หมายถึง พอใช้ ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุง และระดับคะแนน 0 หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์ ตามระดับความถูกต้องตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ระบุไว้ในคู่มือดำเนินการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความฉบับนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การตั้งชื่อเรื่อง หมายถึง การนำแนวคิดของงานเขียนมาตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ มีความคิดแปลกใหม่น่าสนใจอย่างโดดเด่น ได้รับความสนใจของผู้อ่าน สื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจนตามประเด็นสำคัญของภาพ และใช้ถ้อยคำกะทัดรัดสอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ
2. รูปแบบการเขียนเรียงความ หมายถึง งานเขียนที่ถูกต้อง มีแบบแผนตามลักษณะการเขียนเรียงความ ประกอบด้วย คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 คำนำ หมายถึง บทเริ่มต้นของการเขียนเพื่อช่วยให้ผู้อ่านสนใจติดตามเรื่องไปโดยตลอดด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การยกคำพังเพย สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง การขึ้นต้นด้วยคำถามหรือปัญหาที่น่าสนใจ การบอกจุดประสงค์หรือความสำคัญของเรื่องที่เขียน

2.2 เนื้อเรื่อง หมายถึง การเขียนเนื้อเรื่องได้สอดคล้องกับชื่อเรื่องและครอบคลุมกับภาพอย่างชัดเจน ทุกตอนของเรื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด มีแนวคิดอย่างเดี่ยวตลอดเรื่อง เนื้อเรื่องน่าสนใจชวนติดตาม มีการเน้นข้อคิดที่สำคัญให้เห็นอย่างเด่นชัด สอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ แสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นอย่างถูกต้อง

2.3 สรุป หมายถึง การกลั่นกรอง การรวบรวมใจความสำคัญ หรือการฝากข้อคิดเห็นแก่ผู้อ่านเป็นการปิดเรื่อง อาจทำได้โดยการยกสุภาษิต คำคม คำกล่าว หรือบทกวี และเขียนเป็นย่อหน้าสุดท้ายของเรื่อง

3. การใช้ภาษา หมายถึง การเขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ เลือกใช้ถ้อยคำได้ตรงความหมาย ใช้คำสุภาพ ไม่กำกวม มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน ไม่มีการเขียนฉีกคำหรือแยกคำ

4. เนื้อเรื่อง หมายถึง การเขียนเรื่องได้สอดคล้องกับชื่อเรื่องและครอบคลุมกับภาพอย่างชัดเจน ทุกตอนของเรื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด มีแนวคิดอย่างเดี่ยวตลอดเรื่อง มีเนื้อเรื่องน่าสนใจชวนติดตาม มีการเน้นข้อคิดที่สำคัญให้เห็นอย่างเด่นชัด สอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ แสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นอย่างถูกต้อง

5. การนำเสนอ หมายถึง การเขียนเรื่องที่มีขอบข่ายครอบคลุมและตรงกับจุดมุ่งหมายที่วิเคราะห์ได้จากชื่อเรื่องหรือจากภาพที่กำหนดให้ เรียบเรียงเนื้อเรื่องเป็นลำดับต่อเนื่องสัมพันธ์กันชัดเจนตลอดเรื่องตั้งแต่การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง เสนอความคิดในแง่มุมต่างๆ และมีข้อมูลอ้างอิงสนับสนุนถูกต้องตามข้อเท็จจริง

6. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ หมายถึง การเขียนคำ ข้อความ ประโยค สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ สื่อความหมายได้ตามประเด็นสำคัญของภาพ

7. กลไกประกอบการเขียน หมายถึง ลักษณะของชิ้นงานโดยภาพรวม ประกอบด้วยความสะดวกเรียบร้อยของงานเขียน ไม่มีรอยลบขีดฆ่า ลายมือเป็นระเบียบสวยงาม อ่านง่าย ทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด โดยมีจำนวนบรรทัดทั้งหมดของงานเขียนไม่ต่ำกว่าที่กำหนด

แบบฟอร์มบันทึกการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
แบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric)

คำชี้แจง โปรดใส่คะแนนลงในช่องคะแนนการตรวจแต่ละประเด็นการตรวจที่ตรงกับการตรวจให้คะแนนของท่าน โดยเทียบกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ระบุไว้

คนที่	ประเด็นการตรวจ							รวม 28 คะแนน
	1. การตั้ง ชื่อเรื่อง	2. รูปแบบ การเขียน เรียงความ	3. การใช้ ภาษา	4. เนื้อ เรื่อง	5. การ นำเสนอ	6. ความ สมบูรณ์ ของการ เขียนจาก ภาพ	7. กลไก ประกอบ การเขียน	
	คะแนน เต็ม (4)	คะแนน เต็ม (4)	คะแนน เต็ม (4)	คะแนน เต็ม (4)	คะแนน เต็ม (4)	คะแนน เต็ม (4)	คะแนน เต็ม (4)	
01								
02								
03								
04								
05								
06								
07								
08								
09								
10								
11								
12								
13								
14								
15								

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
แบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric)

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	1. การตั้งชื่อเรื่อง
4	- ชื่อเรื่องมีความคิดแปลกใหม่น่าสนใจอย่างโดดเด่น ได้รับความสนใจของผู้อ่าน สื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจนตามประเด็นสำคัญของภาพ ใช้ถ้อยคำกะทัดรัดสอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ
3	- ชื่อเรื่องได้รับความสนใจของผู้อ่านสื่อความได้ค่อนข้างชัดเจน ใช้ถ้อยคำเข้าใจง่ายสอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ
2	- ชื่อเรื่องใช้ถ้อยคำไม่กระชับรัดกุม แต่สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ
1	- ชื่อเรื่องใช้ถ้อยคำไม่กระชับรัดกุม และสอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพบางส่วน
0	- ไม่ตั้งชื่อเรื่อง หรือตั้งชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	2. รูปแบบการเขียนเรียงความ
4	- เขียนได้ครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป และความยาวของข้อความแต่ละส่วนเป็นสัดส่วนอย่างเหมาะสมคือคำนำและสรุปมีความยาวพอๆกัน ส่วนเนื้อเรื่องมีความยาวมากกว่าคำนำหรือสรุป 2-3 เท่า และแต่ละส่วนเขียนย่อหน้าได้ถูกต้อง
3	- เขียนได้ครบถ้วนทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป แต่ความยาวของข้อความแต่ละส่วนไม่เป็นสัดส่วนเหมาะสม เช่น คำนำและสรุปมีความยาวแตกต่างกันมาก หรือ เนื้อเรื่องมีความยาวใกล้เคียงกับคำนำหรือสรุป
2	- เขียนมี 2 ส่วน เช่น มีการเขียนเนื้อเรื่องและสรุปแต่ไม่มีการเขียนคำนำ หรือ มีการเขียนคำนำและเนื้อเรื่องแต่ไม่มีการเขียนสรุป หรือ เขียนมีเนื้อเรื่องส่วนเดียวที่สมบูรณ์
1	- เขียนมีเนื้อเรื่องส่วนเดียวที่ไม่สมบูรณ์ ไม่มีการเขียนคำนำและสรุป
0	- ไม่มีงานเขียน

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	3. การใช้ภาษา
4	- เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ เลือกใช้ถ้อยคำได้ตรงความหมาย ใช้คำสุภาพ ไม่กำกวม มีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย ไม่ใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน ไม่มีการเขียนฉีกคำหรือแยกคำเลยตลอดทั้งเรื่อง
3	- เขียนสะกดคำผิด 1-3 คำ เลือกใช้ถ้อยคำได้ตรงความหมาย ใช้คำสุภาพเหมาะสม เชื่อมโยงภาษาและสื่อความหมายได้ มีการเขียนฉีกคำหรือแยกคำ 1-3 แห่ง
2	- เขียนสะกดคำผิด 4-5 คำ ใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสมบางแห่ง สื่อความหมายไม่ชัดเจนบางตอน มีการเขียนฉีกคำหรือแยกคำ 4-5 แห่ง
1	- เขียนสะกดคำผิด 6-9 คำ ใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสมบางแห่ง สื่อความหมายไม่ชัดเจนบางตอน มีการเขียนฉีกคำหรือแยกคำ 6-9 แห่ง
0	- ไม่มีงานเขียนหรือเขียนผิดตั้งแต่ 10 คำขึ้นไป เขียนสับสนอ่านไม่ได้ใจความ เขียนฉีกคำหรือแยกคำตั้งแต่ 10 แห่งขึ้นไป

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	4. เนื้อเรื่อง
4	- เขียนเนื้อเรื่องได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง และครอบคลุมกับภาพอย่างชัดเจน ทุกตอนของเรื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด มีแนวคิดอย่างเดี่ยวตลอดเรื่อง เนื้อเรื่งน่าสนใจชวนติดตาม มีการเน้นข้อคิดที่สำคัญให้เห็นอย่างเด่นชัด สอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ แสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นอย่างถูกต้อง
3	- เขียนเนื้อเรื่องได้สอดคล้องกับชื่อเรื่องและครอบคลุมกับภาพเป็นส่วนใหญ่ ทุกตอนของเรื่องสัมพันธ์ เนื้อเรื่งน่าสนใจ มีการเน้นข้อคิดที่สำคัญ สอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์ แสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นค่อนข้างชัดเจน
2	- เขียนเนื้อเรื่องได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง และครอบคลุมกับภาพเป็นบางตอน แต่บางตอนเขียนนอกเหนือเรื่องหรือนอกประเด็น สอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์เล็กน้อย มีการเน้นข้อคิดที่สำคัญ แสดงเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นบางส่วน
1	- เขียนเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่องและครอบคลุมกับภาพเป็นบางส่วน เนื้อเรื่องไม่ชัดเจนแต่ยังมองเห็นแนวคิดบ้าง และขาดการให้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น
0	- ไม่มีงานเขียน หรือ เขียนเนื้อเรื่องสับสนอ่านไม่ได้ใจความ ไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือครอบคลุมกับภาพเลย

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	5. การนำเสนอ
4	- การเขียนเรื่องที่มีขอบข่ายครอบคลุมและตรงกับจุดมุ่งหมายที่วิเคราะห์ได้จากภาพที่กำหนดให้ เรียบเรียงเนื้อเรื่องเป็นลำดับต่อเนื่อง สัมพันธ์กันชัดเจนตลอดเรื่องตั้งแต่การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง เสนอความคิดในแง่มุมต่างๆ และมีข้อมูลอ้างอิงสนับสนุนถูกต้องตามข้อเท็จจริง
3	- การเขียนเรื่องที่มีขอบข่ายครอบคลุมและตรงกับจุดมุ่งหมายที่วิเคราะห์ได้จากภาพที่กำหนดให้ เรียบเรียงเนื้อเรื่องเป็นลำดับต่อเนื่องสัมพันธ์กันค่อนข้างชัดเจน ตั้งแต่การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง เสนอความคิดในแง่มุมต่างๆ และเป็นข้อมูลอ้างอิงสนับสนุนตามข้อเท็จจริง
2	- เรียบเรียงเนื้อเรื่องสับสน วกวน แต่ยังอยู่ในกรอบของเนื้อเรื่อง เสนอความคิดในแง่มุมต่างๆ และมีข้อมูลอ้างอิงสนับสนุนตามข้อเท็จจริงเป็นบางส่วน
1	- เรียบเรียงเนื้อเรื่องสัมพันธ์กันส่วนน้อย เสนอความคิดในแง่มุมต่างๆ ไม่ชัดเจน ขาดข้อมูลอ้างอิงสนับสนุนตามข้อเท็จจริง
0	- ไม่มีงานเขียน หรือ เรียบเรียงเนื้อเรื่องสับสน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องผิด

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	6. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ
4	- นำสิ่งที่อยู่ในภาพตั้งแต่ 5 อย่างขึ้นไป มาเขียนเป็นเรื่องราวที่สัมพันธ์กัน สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ สื่อความหมายได้ตามประเด็นสำคัญของภาพ
3	- นำสิ่งที่อยู่ในภาพ 4 อย่าง มาเขียนเป็นเรื่องราวที่สัมพันธ์กัน สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ สื่อความหมายได้ตามประเด็นสำคัญของภาพ
2	- นำสิ่งที่อยู่ในภาพตั้งแต่ 2-3 อย่างมาเขียนเป็นเรื่องราวที่สัมพันธ์กัน สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของภาพ สื่อความหมายได้เป็นบางส่วน
1	- นำสิ่งที่อยู่ในภาพมาเขียนเป็นเรื่องราวที่สัมพันธ์กัน แต่สื่อความหมายได้เป็นบางส่วนหรือนำสิ่งที่อยู่ในภาพมาเขียนเป็นเรื่องราวสัมพันธ์กันแต่สื่อความไม่ได้
0	- ไม่มีงานเขียน หรือ ไม่นำสิ่งที่อยู่ในภาพมาเขียนเลย

ประเด็นการตรวจ ระดับคุณภาพ	7. กลไกประกอบการเขียน
4	- เขียนด้วยลายมือที่เป็นระเบียบสวยงาม อ่านง่าย งานเขียนสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า ทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนดโดยมีจำนวนความยาวทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด
3	- เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย งานเขียนมีรอยลบขีดฆ่า 1- 3 แห่ง ทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนดโดยมีจำนวนความยาวทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด
2	- เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย งานเขียนมีรอยลบขีดฆ่า 4-5 แห่ง ทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนดโดยมีจำนวนความยาวทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด
1	- เขียนด้วยลายมือที่อ่านไม่ค่อยออก งานเขียนมีรอยลบ ขีดฆ่า 6-7 แห่ง ทำงานไม่เสร็จทันเวลาที่กำหนด โดยมีจำนวนความยาวทั้งหมดต่ำกว่า 10 บรรทัด
0	- ไม่มีงานเขียน หรือ งานเขียนสกปรกมากมีรอยลบขีดฆ่าตั้งแต่ 8 แห่งขึ้นไป หรือ เขียนหนังสืออ่านยากมากหรืออ่านไม่ออกเลย

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

- รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย
- รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา
- รายนามผู้ตรวจให้คะแนน
- รายนามโรงเรียนที่ร่วมประเมินในเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

1. รองศาสตราจารย์ปิตินันท์ สุทธาร ข้าราชการบำนาญ
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(ฝ่ายประถม)
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม ภาควิชาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์นิตยา พรรณภักดี ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต1
4. อาจารย์ชนิษฐา มากรักษา ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม
5. อาจารย์สุภาวดี คำฝักฝน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม
6. อาจารย์สมพร กลิ่นหอม ครู อันดับ คศ.3
โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา
7. อาจารย์สมจิตต์ วงศ์ลาภเลิศ ครู อันดับ คศ.3
โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา
8. อาจารย์วันดี รอดเจริญ ครู อันดับ คศ.3
โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา
9. อาจารย์ชูศรี แยมยิ้ม ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา
10. อาจารย์อาภรณ์ ชูเสือหึ่ง ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา
11. อาจารย์จุฑามาศ อัครอภิชาติ ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา
12. อาจารย์ลัดดา แยมผกา ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดหัวกระบือ
13. อาจารย์ผกามาศ พันธุ์รัตน์ ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดหัวกระบือ
14. อาจารย์สมพร ชูลิน ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดหัวกระบือ
15. อาจารย์พนิดา ทรงเพียรธรรม ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดหัวกระบือ

16. อาจารย์นงลักษณ์ ทัพพะฉายะ	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดกำแพง
17. อาจารย์ทองอยู่ หาญมโน	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดกำแพง
18. อาจารย์รังษี รักษาแก้ว	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดกำแพง
19. อาจารย์วิฑู สุวรรณทัต	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดบางกระดี่
20. อาจารย์ปราวณี กล่อมญาติ	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดบางกระดี่
21. อาจารย์อำไพ เชื้อเพ็ง	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดบางกระดี่
22. อาจารย์เกศินี เจนศิลป์	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนศาลเจ้า(ห่าวนุกุลวิทยา)
23. อาจารย์ศิริพร กฤษพีธีร์	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนศาลเจ้า(ห่าวนุกุลวิทยา)
24. อาจารย์นิธิรา ปรีชาวนา	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดกก
25. อาจารย์ณมล ทองร่วง	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดกก
26. อาจารย์วงศ์จันทร์ สิริสินรุ่งเรือง	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดกก
27. อาจารย์เกษมศรี กีนสี	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดสะแกงาม
28. อาจารย์ประทีป จันทร์สิน	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดสะแกงาม
29. อาจารย์อาคม พันทะเสน	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดสะแกงาม
30. อาจารย์นัฐกุล นานไชย	ครู อันดับ คศ.2
โรงเรียนวัดสะแกงาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา

1. อาจารย์นิศารัตน์ คงสวัสดิ์	หัวหน้างานวิจัย
โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม
2. อาจารย์สุรี ใจกล้า	นักวิชาการศึกษา 6
ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน

รายนามผู้ตรวจให้คะแนน

1. อาจารย์เพ็ญเพ็ญ สันหพงศ์	ครูสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์
2. อาจารย์จตุพร ศรีนาง	ครูสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์
3. อาจารย์กาญจนา สีพรม	ครูสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนนาคประสิทธิ์วิทยา จ. นครปฐม

**รายนามโรงเรียนที่ร่วมประเมินในเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนน
การเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้**

1. โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม	สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี	สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
3. โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ	สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จ.ชลบุรี
4. โรงเรียนโรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์	สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
5. โรงเรียนนาครประสิทธิ์วิทยา	สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จ. นครปฐม
6. โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา	สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
7. โรงเรียนวัดบางกระบือ	สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
8. โรงเรียนวัดสะแกงาม	สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
9. โรงเรียนวัดกก	สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
10. โรงเรียนศาลเจ้า(ห้าวนุกุลวิทยา)	สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ค

ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นการตรวจกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการ
เขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric)

ตาราง 22 ค่าดัชนีความสอดคล้องของน้ำหนักระแนแต่ละระดับคะแนน

ประเด็นการตรวจ	IOC	ผ่านเกณฑ์
1. การตั้งชื่อเรื่อง		
1.1 น้ำหนักระแน 4	1.000	✓
1.2 น้ำหนักระแน 3	1.000	✓
1.3 น้ำหนักระแน 2	0.938	✓
1.4 น้ำหนักระแน 1	0.781	✓
1.5 น้ำหนักระแน 0	0.875	✓
2. รูปแบบการเขียนเรียงความ		
1.1 น้ำหนักระแน 4	1.000	✓
1.2 น้ำหนักระแน 3	0.875	✓
1.3 น้ำหนักระแน 2	0.844	✓
1.4 น้ำหนักระแน 1	0.781	✓
1.5 น้ำหนักระแน 0	0.813	✓
3. การใช้ภาษา		
1.1 น้ำหนักระแน 4	0.969	✓
1.2 น้ำหนักระแน 3	0.906	✓
1.3 น้ำหนักระแน 2	0.781	✓
1.4 น้ำหนักระแน 1	0.750	✓
1.5 น้ำหนักระแน 0	0.750	✓
4. เนื้อหา		
1.1 น้ำหนักระแน 4	1.000	✓
1.2 น้ำหนักระแน 3	1.000	✓
1.3 น้ำหนักระแน 2	0.875	✓
1.4 น้ำหนักระแน 1	0.844	✓
1.5 น้ำหนักระแน 0	0.844	✓
5. การนำเสนอ		
1.1 น้ำหนักระแน 4	1.000	✓
1.2 น้ำหนักระแน 3	1.000	✓
1.3 น้ำหนักระแน 2	0.906	✓
1.4 น้ำหนักระแน 1	0.875	✓
1.5 น้ำหนักระแน 0	0.844	✓

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการตรวจ	IOC	ผ่านเกณฑ์
6. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ		
1.1 น้ำหนักคะแนน 4	0.969	✓
1.2 น้ำหนักคะแนน 3	0.969	✓
1.3 น้ำหนักคะแนน 2	0.875	✓
1.4 น้ำหนักคะแนน 1	0.875	✓
1.5 น้ำหนักคะแนน 0	0.875	✓
7. กลไกประกอบการเขียน		
1.1 น้ำหนักคะแนน 4	1.000	✓
1.2 น้ำหนักคะแนน 3	0.938	✓
1.3 น้ำหนักคะแนน 2	0.906	✓
1.4 น้ำหนักคะแนน 1	0.844	✓
1.5 น้ำหนักคะแนน 0	0.750	✓

ภาคผนวก ง

คะแนนที่ได้จากการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ
(Analytic Scoring Rubric)

ตารางที่ 23 คะแนนที่ได้จากการตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ
(Analytic Scoring Rubric)

คนที่	คะแนนเต็ม	ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3
1	28	19	20	18
2	28	18	18	16
3	28	16	16	15
4	28	14	14	14
5	28	14	21	15
6	28	14	15	14
7	28	21	27	22
8	28	28	28	28
9	28	28	28	28
10	28	27	27	28
11	28	26	26	22
12	28	28	28	28
13	28	27	28	28
14	28	28	28	28
15	28	28	28	28
16	28	28	28	28
17	28	21	28	21
18	28	28	28	28
19	28	14	14	15
20	28	21	27	22
21	28	28	28	28
22	28	28	28	28
23	28	28	26	22
24	28	28	28	24
25	28	22	22	27
26	28	24	25	26
27	28	27	28	28
28	28	28	27	22
29	28	28	26	23
30	28	28	21	23

ตารางที่ 23 (ต่อ)

คนที่	คะแนนเต็ม	ผู้ตรวจคนที่ 1	ผู้ตรวจคนที่ 2	ผู้ตรวจคนที่ 3
31	28	28	21	22
32	28	28	21	22
33	28	28	21	22
34	28	21	21	21
35	28	27	21	23
36	28	22	26	23
37	28	21	14	18
38	28	14	14	14
39	28	14	21	16
40	28	14	21	14
41	28	20	21	21
42	28	28	21	22
43	28	14	20	20
44	28	21	14	20
45	28	21	21	21
46	28	21	21	22
47	28	21	21	21
48	28	21	21	20
49	28	26	22	24
50	28	15	21	17
51	28	21	22	20
52	28	21	20	21
53	28	19	21	20
54	28	23	23	22
55	28	21	21	21
56	28	19	14	18
57	28	21	20	20
58	28	21	18	21
59	28	21	15	19
60	28	21	19	22

ภาคผนวก จ

ความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้

แบบสอบถามครูผู้สอนวิชาภาษาไทย
เรื่อง ความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อสอบถามข้อมูลจากครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้

2. แบบสอบถามครูผู้สอนวิชาภาษาไทยฉบับนี้ ให้ท่านแสดงความคิดเห็นของข้อคำถามที่สอดคล้องกับการพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 แต่ละข้อ โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้

3. แบบสอบถามชุดนี้ มี 2 ตอน คือ
 ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 แบบสอบถามครูผู้สอนวิชาภาษาไทย เรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ที่ท่านกรุณาแสดงความคิดเห็นในเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวชุลีพร ดั่งงาม
 นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
 ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามครูผู้สอนวิชาภาษาไทย
เรื่อง ความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ☐ ชาย ☐ หญิง

2. ตำแหน่ง

- ☐ ครูผู้ช่วย ☐ ครู คศ. 1 ☐ ครู คศ. 2
☐ ครู คศ. 3 ☐ ครูโรงเรียนเอกชน
☐ อื่นๆ.....

3. ประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย

- ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5 ปี - 10 ปี
☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามครูผู้สอนวิชาภาษาไทย เรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้
คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจ ให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้			
		เหมาะสม อย่างยิ่ง	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
	<u>ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ</u>				
1.	รูปแบบเข้าใจง่าย				
2.	มีความสะดวกต่อการนำไปใช้				
3.	มีความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ วิธีการ เนื้อหาและขั้นตอนการวัดผล				
	<u>ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา</u>				
4.	รายละเอียดและความชัดเจนของเนื้อหา				
5.	ภาษาที่ใช้ในการวัดมีความชัดเจน เข้าใจง่าย				
6.	สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544				
	<u>ด้านความเหมาะสมของการนำไปใช้</u>				
7.	การใช้แบบประเมินไม่สลับซับซ้อน				
8.	สามารถบอกคะแนนและอธิบาย ความแตกต่างได้โดยละเอียด				
9.	ทำให้ครูผู้สอนมีเกณฑ์การวัดผลที่เป็น มาตรฐาน				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

สรุปแบบสอบถามครูผู้สอนวิชาภาษาไทย
เรื่อง ความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ชาย	จำนวน	2	คน
- หญิง	จำนวน	8	คน

2. ตำแหน่ง

- ครู คศ. 2	จำนวน	4	คน
- ครู คศ. 3	จำนวน	1	คน
- ครูโรงเรียนเอกชน	จำนวน	5	คน

3. ประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย

- 5 ปี - 10 ปี	จำนวน	3	คน
- มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	จำนวน	7	คน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามครูผู้สอนวิชาภาษาไทย เรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้
คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปใช้

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้			
		เหมาะสม อย่างยิ่ง	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
	<u>ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ</u>				
1.	รูปแบบเข้าใจง่าย	10	-	-	-
2.	มีความสะดวกต่อการนำไปใช้	7	3	-	-
3.	มีความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ วิธีการ เนื้อหาและขั้นตอนการวัดผล	10	-	-	-
	<u>ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา</u>				
4.	รายละเอียดและความชัดเจนของเนื้อหา	9	1	-	-
5.	ภาษาที่ใช้ในการวัดมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	10	-	-	-
6.	สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544	10	-	-	-
	<u>ด้านความเหมาะสมของการนำไปใช้</u>				
7.	การใช้แบบประเมินไม่สลับซับซ้อน	8	2	-	-
8.	สามารถบอกคะแนนและอธิบาย ความแตกต่างได้โดยละเอียด	9	1	-	-
9.	ทำให้ครูผู้สอนมีเกณฑ์การวัดผลที่เป็น มาตรฐาน	9	1	-	-

ผลการนำแบบสอบถามเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยโรงเรียนต่างๆ จำนวน 10 คน ประเมิน จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1.ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ 2.ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา และ 3.ด้านความเหมาะสมของการนำไปใช้ คะแนนเต็มด้านละ 12 คะแนน คะแนนรวมทั้งฉบับ 36 คะแนน พบว่า มีความเหมาะสมโดยภาพรวมทั้งฉบับและแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ค่าความ

เบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งฉบับ เท่ากับ 0.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าตั้งแต่ 0.32 ถึง 0.85 แสดงว่าคะแนนข้อมูลมีการกระจายน้อย นั่นคือ ครูผู้สอนภาษาไทยส่วนใหญ่ตอบแบบสอบถามเรื่องความเหมาะสมต่อการนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความไปใช้ โดยมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันมากนัก

สรุปข้อเสนอแนะ

การใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) ฉบับนี้ตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความของนักเรียนจะทำให้ผลที่ได้เกิดความเชื่อมั่นได้มากเพราะเกณฑ์การตรวจให้คะแนนมีความละเอียดและสามารถแยกหรือประเมินนักเรียนได้ว่ามีความสามารถหรือบกพร่องการเขียนเรียงความในประเด็นใด ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ที่มีการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง แต่จะทำให้ตรวจงานได้ช้า เหมาะกับครูที่สอนนักเรียนจำนวนไม่มาก ครูที่มีเวลาตรวจงานนักเรียนมาก ครูที่ไม่ต้องรีบตรวจงานนักเรียนเพื่อทำคะแนน หรือครูที่ต้องการทราบความสามารถทางการเขียนเรียงความของนักเรียนในแต่ละประเด็นการตรวจอย่างละเอียด

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวชุลีพร ดั่งงาม
วันเดือนปีเกิด	17 กรกฎาคม 2514
สถานที่เกิด	อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	108 / 12 หมู่ 3 ตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77130
ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน	ครูวัดผล ฝ่ายวิชาการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม 164 ซอยสาทร 11 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527	ระดับชั้นประถมศึกษา จาก โรงเรียนบ้านทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
พ.ศ. 2530	ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จาก โรงเรียนทับสะแกวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
พ.ศ. 2533	ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนทับสะแกวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
พ.ศ. 2538	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกการวัดผลการศึกษา จาก สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2552	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ